

Số 141
(9993)
CHỦ NHẬT
21.5.2023
(3.4 Quý Mão)

THANH NIÊN

DIỄN ĐÀN CỦA HỘI LIÊN HIỆP THANH NIÊN VIỆT NAM
Đường dây nóng: (024) 38570897 - 0917700000 (Hà Nội), 0903956846 (TP.HCM), Email: duongdaynong@thanhnien.vn

thanhnien.vn
Mobile/FB/YouTube/TikTok/Lotus

Chào ngày mới

Nhà ở xã hội,
bao giờ hết khó?

LÊ QUÂN

Chúng kiến cả ngàn người chen nhau xếp hàng nộp hồ sơ đăng ký mua nhà ở xã hội bất kể ngày đêm, hay cảnh "biển người" nhằn nài chờ bốc thăm trúng suất mua căn hộ nhà ở xã hội dưới trời oi bức tại Hà Nội hôm qua (20.5), mới thấy ước mơ có nhà của người dân chấy bỏng và trách nhiệm phát triển nhà ở xã hội lớn ra sao. ➔18

Ngày hội
Thanh niên
công nhân
với nhiều
hoạt động
ý nghĩa ➔3

TP.HCM PHÁT TRIỂN ĐỂ ĐÓNG GÓP NHIỀU HƠN CHO CẢ NƯỚC:

Động lực cho
"thành phố trong thành phố" ➔5

"ĐẠI SỨ NHÂN DÂN" HÀN - VIỆT:

Cùng nhau lan tỏa nét đẹp văn hóa ➔19

Đoàn kết và hợp tác quốc tế để ứng phó các thách thức toàn cầu

◆ Lãnh đạo G7 mở rộng đánh giá cao vị thế của Việt Nam ➔22,23

G7 HIROSHIMA SUMMIT 2023

Các nhà lãnh đạo G7 và khách mời chụp ảnh lưu niệm

ẢNH: NHẬT BẮC

Thành tựu mới
của kinh ngư
Ánh Viên ➔21

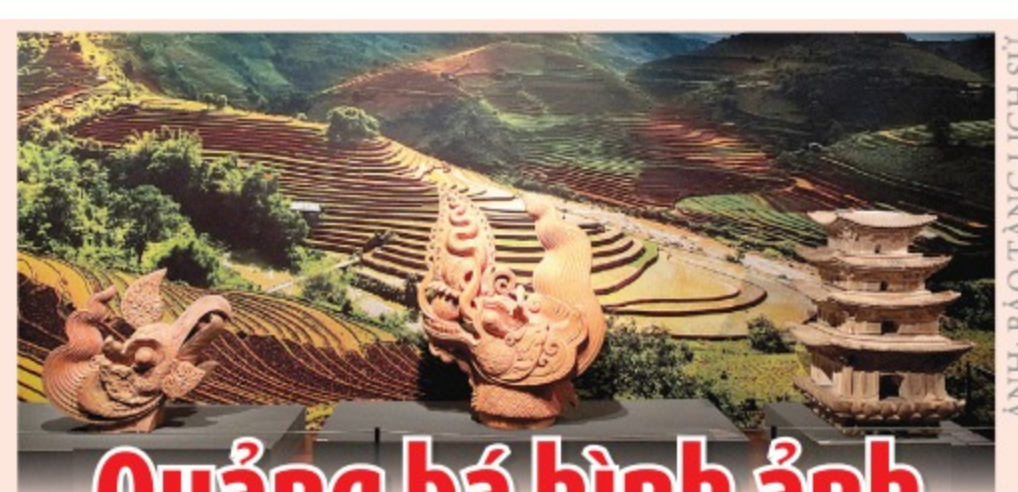
PGS-TS LÊ THỊ KIM PHỤNG:

"Không thứ gì
là đáng bỏ đi!" ➔12

THANH NIÊN NÔNG THÔN
MIỀN TÂY ĐỘT PHÁ KHỞI NGHIỆP
"Biến" mít non
thành... thịt ➔15

Ngừa nguy cơ đột quỵ
do nắng nóng ➔18

"Cuộc chiến" cấm vận
Mỹ - Nga tăng nhiệt ➔24

Quảng bá hình ảnh
Việt Nam ra thế giới ➔2-3

ẢNH: BẢO TÀNG LỊCH SỬ
QUỐC GIA CUNG CẤP

Trưng bày cổ vật VN tại Đức

ẢNH: BẢO TÀNG LỊCH SỬ QUỐC GIA CUNG CẤP

Hát xoan cũng là một nét văn hóa VN cần được đưa ra nước ngoài quảng bá
ẢNH: TL NGÔ HỒNG QUANG

Quảng bá hình ảnh Việt Nam ra thế giới

TRINH NGUYỄN

Ngày 15.5 vừa qua, Thủ tướng Chính phủ đã ký Quyết định Phê duyệt chương trình tổng thể về phát triển văn hóa VN giai đoạn 2023 - 2025, trong đó có nêu nhiệm vụ và giải pháp để quảng bá hình ảnh đất nước, văn hóa và con người VN ra thế giới.

NHIẾP ẢNH TIẾT KIỆM, ẨM THỰC NẶNG KỲ, ĐIỆN ẢNH LAY ĐỘNG...

Ông Trần Nhất Hoàng, Phó cục trưởng Cục Hợp tác quốc tế (Bộ VH-TT-DL), là người có nhiều năm gắn bó với việc quảng bá hình ảnh đất nước, văn hóa và con người VN. Theo ông Hoàng, nhiếp ảnh mang lại khả năng quảng bá rất hiệu quả, trực diện, ấn tượng, gắn gũi với công chúng và chi phí tổ chức sự kiện thấp. Ẩm thực luôn là lĩnh vực quảng bá nặng ký do nhu cầu cao của công chúng và thương hiệu mạnh của ẩm thực Việt. Điện

ảnh là nghệ thuật tổng hợp dễ tạo cảm xúc và sức lay động người xem. Thời trang ngày càng mạnh nhờ một thế hệ các nhà thiết kế đã chạm vào tệp khách là ngôi sao thế giới...

Mặc dù vậy, theo ông Hoàng, nhờ tính trực quan hấp dẫn, tính đại chúng, tính sôi động, âm nhạc có tính tương tác cao hơn hẳn các loại hình khác. Âm nhạc còn hỗ trợ cho các loại hình khác như nhảy múa, ẩm thực, triển lãm... "Có thể chính vì vậy, khi nhìn vào những sự kiện cụ thể, có thể nói âm nhạc bao gồm cả đương đại và truyền thống đang có tần suất xuất hiện cao hơn so với các loại hình nghệ thuật khác khi được chọn làm công cụ quảng bá văn hóa VN", ông Hoàng cho biết.

Nói đến quảng bá VN, quảng bá quốc gia, phải nói đến Expo. Trong số những cố gắng đưa hình ảnh VN đến với thế giới, có một sự kiện được đánh giá quan trọng là Expo - một trong 3 sự kiện lớn nhất toàn cầu bên cạnh Olympic và World Cup. Là diễn

đàn quảng bá quốc gia lớn nhất thế giới với hơn 170 năm lịch sử, Expo quy tụ tất cả các nước trên thế giới tham gia ở cấp độ nhà nước trong 6 tháng.

Theo ông Trần Nhất Hoàng, trong 3 lần tham gia gần đây nhất, VN đều có những thành tựu cụ thể, lượng hóa được. Expo Thượng Hải 2010, Nhà VN tại đó được làm bằng tre, được truyền thông chú ý, quảng bá đến khoảng gần 80 triệu khách tham quan. Expo 2015 Milan, nhà tre của Võ Trọng Nghĩa đoạt giải quốc tế về thiết kế môi trường, được 169 trang báo chí nhắc tới. Expo 2020 Dubai, Nhà triển lãm VN có giải Diễn giải chủ đề xuất sắc trong số 192 nhà triển lãm tham dự. "Nhờ đó, để án tham dự Expo 2020 Dubai của Bộ VH-TT-DL được giải nhất Giải thưởng toàn quốc về thông tin đối ngoại do Ban Tuyên giáo T.Ư trao tặng", ông Hoàng cho biết.

CẦN LUẬT HÓA CHỦ TRƯỞNG

Nhận biết được hết cái hay, cái tốt của quảng bá văn hóa

Đạo diễn Hà Lệ Diễm của phim *Những đứa trẻ trong sương* tại LHP quốc tế
ẢNH: NVCC

THÚC ĐẨY MỞ TRUNG TÂM VĂN HÓA VN TẠI TRUNG QUỐC

Cục Hợp tác quốc tế (Bộ VH-TT-DL) cho biết gần đây trong chuyến thăm của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đến Trung Quốc, Tuyên bố chung giữa lãnh đạo hai nước có đề cập việc thúc đẩy mở Trung tâm văn hóa VN tại Trung Quốc, như Trung Quốc đã có trung tâm văn hóa tại VN.

Thủ tướng Chính phủ từng phê duyệt Đề án thành lập các trung tâm văn hóa VN tại nước ngoài (như tại Campuchia, Hàn Quốc, Nhật Bản, Nga, Mỹ), nhưng vì những lý do khách quan, ta chưa triển khai được các trung tâm văn hóa theo đề án này.

Cũng theo Cục Hợp tác quốc tế, hiện có 2 trung tâm văn hóa VN tại Pháp (thành lập 2008) và tại Lào (1995). Hai trung tâm này có nhiều hoạt động quảng bá văn hóa như liên hoan nghệ thuật, triển lãm mỹ thuật, các cuộc thi viết, dạy tiếng Việt, dạy võ VN, dạy nhạc cụ dân tộc. Trung tâm văn hóa VN tại Lào cũng hỗ trợ cộng đồng người Việt tại Thái Lan, phối hợp đưa các đoàn nghệ thuật sang biểu diễn.

VN ra thế giới là vậy, nhưng việc đưa văn hóa ra thế giới vẫn đang ở trong tình trạng mạnh ai nấy làm chứ chưa có quy định thật cụ thể. Với điện ảnh, hiện tại các bộ phim đi dự liên hoan phim (LHP) quốc tế đều trông vào sự năng động của ê kíp sản xuất là chính. Chưa kể, quá trình sản xuất những bộ phim này luôn cho thấy hỗ trợ từ các quỹ nước ngoài, chứ chưa phải quỹ văn hóa trong nước hoặc nhà nước. Mới nhất, *Những đứa trẻ trong sương* vào top 15 phim tài liệu tại

Oscar nhận tài trợ của quỹ điện ảnh Busan Hàn Quốc, một số quỹ khác của châu Á. Nhờ đó, đạo diễn Hà Lệ Diễm có kinh phí trả lương cho khâu dịch tiếng Mông cũng như dựng phim, hậu kỳ. *Miền ký ức* của Bùi Kim Quy, trước khi tới LHP Busan cũng nhận tài trợ của Quỹ phát triển kịch bản thuộc Quỹ điện ảnh ASEAN tại Busan 2016...

Việc cổ vật Việt ra nước ngoài cũng ở trong tình trạng thường xuyên phải có sự "tiếp sức" từ nước ngoài. Năm 2017, trưng bày

Kéo khán giả đến VN xem phim, nghe nhạc

Photo Hà Nội được kỳ vọng trở thành sự kiện nhiếp ảnh quan trọng trong khu vực
ẢNH: NGUYỄN THẾ SƠN

Những sự kiện ảnh Hanoi Photo, lễ hội âm nhạc Monsoon Festival Music, liên hoan phim Haniff... sẽ giúp văn hóa VN được biết tới nhiều hơn.

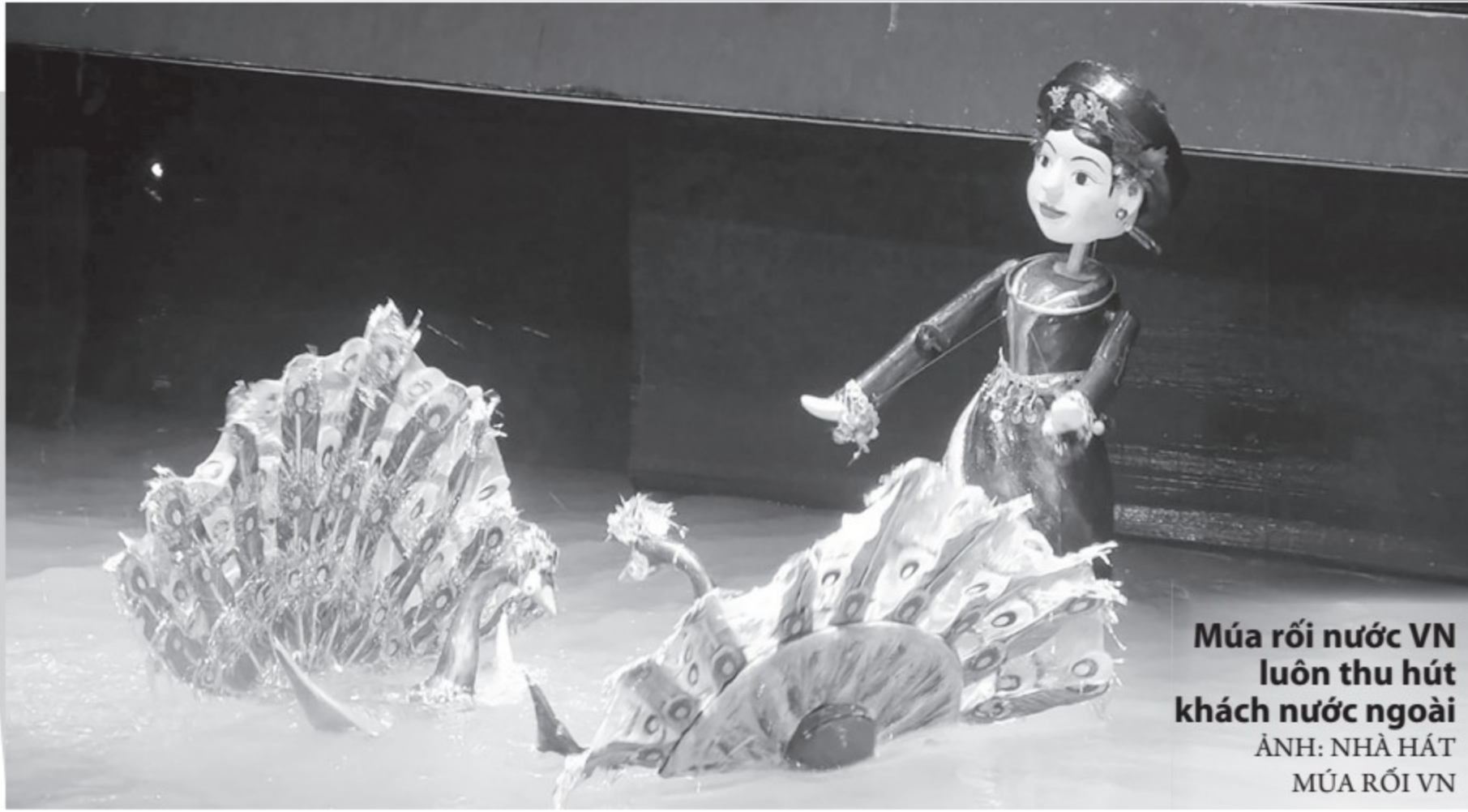
Lễ hội âm nhạc quốc tế Gió mùa (Monsoon Festival Music) là một cột mốc của sản xuất chương trình. Trong những năm đầu làm Monsoon, ê kíp vừa học, vừa thử nghiệm. Tuy nhiên, nhạc sĩ Quốc Trung tâm sự đến năm

thứ 5, họ đã tạo được cộng đồng, hệ sinh thái giữa nhà tổ chức, bên cung cấp thiết bị, nghệ sĩ. Tổng số có 200 nghệ sĩ, 125.000 khán giả, 2.000 tình nguyện viên, 75 nhà tài trợ và đối tác cùng thực hiện liên hoan này. "Chúng tôi mời cả nghệ sĩ tên tuổi, nghệ sĩ trẻ, xen kẽ các dòng nhạc khác nhau như jazz, điện tử, thể nghiệm, tạo ra sự cởi mở cho khán giả của Monsoon...", nhạc sĩ Quốc Trung tâm sự. Trên

sân Đoàn Mòn của di sản Hoàng thành Thăng Long (Hà Nội), nhiều khán giả nước ngoài có mặt. Họ đã đặt mua vé và sang đây vì âm nhạc.

Sự kiện Photo Hà Nội cũng thu hút nhiều tay máy có tên tuổi, trong số đó có những tay máy VN. Maika Elan là một nghệ sĩ nhiếp ảnh như thế. Tại sự kiện nhiếp ảnh do Hà Nội và Đại sứ quán Pháp tổ chức này, cô tham gia

Múa rối nước VN
luôn thu hút
khách nước ngoài
ANH: NHÀ HÁT
MÚA RỐI VN

đặc biệt *Báu vật khảo cổ học VN* diễn ra tại Bảo tàng khảo cổ học LWL, Đức. Trưng bày này có sự tham gia của nhiều bảo tàng VN như Bảo tàng Lịch sử quốc gia (chủ trì), Trung tâm bảo tồn di sản Thăng Long Hà Nội, Bảo tàng Hà Nội, Bảo tàng Lâm Đồng, Bảo tàng Bình Dương, Bảo tàng Hùng Vương, Bảo tàng Tổng hợp Đồng Tháp, Ban Quản lý di tích và du lịch Mỹ Sơn. Hơn 400 hiện vật quý, thậm chí thuộc hàng báu vật được mang đi giới thiệu như: vỏ thuyền cổ, trống đồng Đông Sơn, đồ tùy táng, giáo bằng ngọc và những đầu rồng lớn... Tuy nhiên, kinh phí của vận chuyển, bảo hiểm, trưng bày đều do phía bạn hỗ trợ.

Với tác phẩm mỹ thuật, việc đưa ra nước ngoài quảng bá văn hóa VN được làm nhiều hơn, song cũng ở thể phụ thuộc “túi tiền” bạn bè. Ông Nguyễn Anh Minh, Giám đốc Bảo tàng Mỹ thuật VN, cho biết bảo tàng trong chục năm gần đây cũng đưa nhiều tác phẩm ra nước ngoài giới thiệu. Năm 2013, bảo tàng đưa tranh dân gian sang Trung tâm văn hóa VN tại Pháp. Cùng năm đó, bảo tàng đưa tranh danh họa Nguyễn Tư Nghiêm sang Bảo tàng Nhân học và khảo cổ học (Anh). Năm 2015, đưa tranh Nguyễn Đức Nùng sang Singapore. Năm 2019, đưa các tác phẩm của Lê Thanh Trữ, Nguyễn Vinh Nguyên, Lê Quốc Lộc... sang Hàn Quốc... “Có những lần bảo hiểm lên tới vài triệu USD. Chúng tôi cũng phải có phía bạn hỗ trợ mới đưa tác phẩm ra nước ngoài được”, ông Minh nói.

Ông Vi Kiến Thành, Cục trưởng Cục Điện ảnh, cho biết

vừa với vai trò tác giả, vừa là diễn giả. Nhiếp ảnh với Maika là một con đường chuyên nghiệp. Cô theo đuổi nhiều dự án lớn, có ảnh hưởng xã hội như dự án về những người có vấn đề tâm lý tự nhốt mình trong nhà tại Nhật Bản, về những người đồng giới yêu nhau và quyết định “lộ sáng”. Uy tín của Maika, Trưởng ban giám khảo khu vực Đông Nam Á và châu Đại Dương của giải Ảnh báo chí thế giới (World Press Photo), cũng giúp sự kiện thu hút công chúng trong nước và nước ngoài.

Ý KIẾN //

MANG RA THẾ GIỚI CÁI NGƯỜI TA KHÔNG CÓ

Một quy tắc đơn giản của quảng bá văn hóa là mang ra thế giới cái gì mình có, người ta không có thôi. Chúng ta có múa rối nước, chiếu chèo, bài chòi, ví dặm, đờn ca tài tử, ca trù, chầu văn... Nếu mang sân khấu kịch sang chẳng hạn, vốn là sân khấu kiểu Tây, thì phải là vở diễn có kiểu dàn dựng Việt và có vấn đề phản ánh cuộc sống đương đại của người dân, xã hội VN.

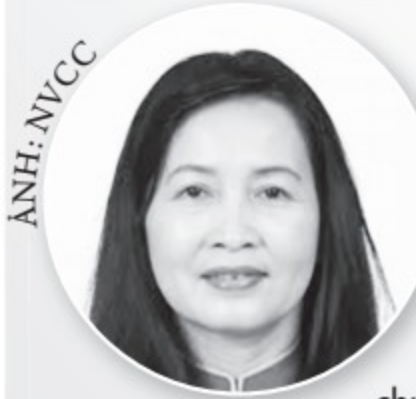
Ví dụ, vở *Hồn Trương Ba da hàng thịt*, câu chuyện VN, triết lý VN, nhân vật VN nhưng được dựng bằng hình thức sân khấu phương Tây, thì cái đấy nước ngoài rất thích. Thực tế, trước đây vở đi diễn ở Đông Âu, nước nào cũng thích. Đó là truyền thống ngôn ngữ sân khấu châu Âu được nhìn qua lăng kính triết học mới. Nó rất thú vị và giá trị. Hoặc, món rất Việt là sân khấu múa rối nước vẫn rất được ưa chuộng ở sân khấu thế giới.

Đạo diễn **Lê Quý Dương**, Chủ tịch Ủy ban Festival và Hợp tác quốc tế của Hiệp hội Sân khấu thế giới

ANH: NVCC

CẦN KINH PHÍ ĐƯA TÁC PHẨM RA NƯỚC NGOÀI

ANH: NVCC

Nhiều năm nay, Hội Nghệ sĩ nhiếp ảnh VN không có tiền để đưa tác phẩm ra nước ngoài. Cục Mỹ thuật năm nào cũng có một triển lãm, hoặc điều khắc mỹ thuật hoặc nhiếp ảnh đan xen với nhau, với tác phẩm được chọn theo chủ đề, không có triển lãm giới thiệu tác giả. Các chủ đề thường là di sản VN, và triển lãm đa số nằm trong chương trình quảng bá xúc tiến du lịch. Năm nay, chúng tôi mới xin được kinh phí để đưa ảnh và có một đoàn đi Hàn Quốc, chủ yếu giới thiệu đất nước con người, đặc trưng của VN.

Hiện nay, mọi người chụp ảnh đều độc lập, đều có thể gửi đi dự thi không cần qua các tổ chức. Nhưng nếu để như thế thì tác giả tự do muốn giới thiệu gì thì giới thiệu nấy, sẽ có những tác giả gửi những hình ảnh để đạt giải của các tổ chức nước ngoài. Thí dụ có một thời hay có ảnh những bà già nhăn nheo, già nua... Nhưng mình cũng không làm gì được vì đâu có hỗ trợ gì, họ tự bỏ tiền ra gửi. Nếu Bộ VH-TT-DL tổ chức đi thì chúng tôi sẽ theo định hướng chủ đề, theo định hướng nhà nước.

Bà **Trần Thị Thu Đông**, Chủ tịch Hội Nghệ sĩ nhiếp ảnh VN

việc hỗ trợ các đạo diễn đưa phim ra nước ngoài, cũng như quảng bá hình ảnh văn hóa VN qua điện ảnh hiện vẫn là chủ trương của nhà nước. Mặc dù vậy, chủ trương cũng cần được luật hóa mới có thể thực hiện dễ dàng. Cục Điện

ảnh cũng luôn có tinh thần hỗ trợ các hoạt động quảng bá hình ảnh qua điện ảnh, song có hẳn một khoản tiền cho việc đó rất khó. “Chủ trương cũng phải được luật hóa thì mới dễ dàng được”, ông Vi Kiến Thành nói. ▶

“Chúng tôi mong đây sẽ là một sự kiện nhiếp ảnh có tên tuổi trong khu vực”, ông Nguyễn Thế Sơn, thành viên ban tổ chức, cho biết.

Sau LHP quốc tế Hà Nội (Haniiff), VN có LHP quốc tế Đà Nẵng (Daniiff), cùng do bà Ngô Phương Lan, nguyên Cục trưởng Cục Điện ảnh (Bộ VH-TT-DL), sáng lập. Daniiff kế thừa sự kiện điện ảnh *Gặp gỡ mùa thu* do Phan Đăng Di và Trần Thị Bích Ngọc tổ chức nhiều năm. Nhờ đó, Daniiff là nơi có thể tìm đến để trải nghiệm văn hóa Việt, cũng

như làm quen với các nghệ sĩ điện ảnh tài năng trong nước. Cũng có cả lớp diễn xuất của nghệ sĩ Hàn Quốc tại đây.

“Tôi nghĩ muốn quảng bá văn hóa thì tốt nhất là mang văn hóa ra nước ngoài. Tuy nhiên, cũng vẫn có thể quảng bá văn hóa Việt nhờ những sự kiện văn hóa có chất lượng, có yếu tố quốc tế, được tổ chức trong nước. Chúng ta nên xây dựng hệ thống các sự kiện, liên hoan như vậy”, đạo diễn Lê Quý Dương, thành viên ban tổ chức Daniiff, nói. **Ngữ Yên**

Ngày hội Thanh niên công nhân với nhiều hoạt động ý nghĩa

Ông Lê Trí Thanh, Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Nam, cùng anh Nguyễn Kim Quy tham quan các gian hàng

ANH: MẠNH CƯỜNG

Sáng 20.5, tại Quảng Nam, T.Ư Hội Liên hiệp Thanh niên VN phối hợp Công ty TNHH TCP Việt Nam - nhãn hàng Red Bull tổ chức Ngày hội “Thanh niên công nhân - Lan tỏa năng lượng tích cực” khu vực Duyên hải Nam Trung bộ và Tây nguyên. Tham dự có anh Nguyễn Kim Quy, Ủy viên Ban Thường vụ T.Ư Đoàn, Phó chủ tịch Thường trực T.Ư Hội Liên hiệp Thanh niên VN.

Ngày hội có nhiều hoạt động, chương trình ý nghĩa như: khám bệnh, tư vấn sức khỏe, phát thuốc miễn phí cho 2.500 thanh niên công nhân đang làm việc tại KCN Điện Nam - Điện Ngọc; triển khai hơn 20 gian hàng bán giảm giá các sản phẩm thiết yếu; phát phiếu miễn phí một số sản phẩm dành tặng thanh niên công nhân; đêm nhạc “Thanh niên công nhân - Lan tỏa năng lượng tích cực”... Dịp này, ban tổ chức đã trao quà cho 30 thanh niên công nhân bị tai nạn lao động, có hoàn cảnh khó khăn; trao 30 suất học bổng cho các em học sinh là con của các công nhân có hoàn cảnh

khó khăn, vươn lên học giỏi.

Anh Nguyễn Kim Quy cho biết trong năm 2023, chuỗi Ngày hội thanh niên công nhân sẽ được tổ chức ở 6 tỉnh, thành phố gồm: Quảng Nam, Bắc Ninh, TP.HCM, Long An, Cần Thơ và TP.Hà Nội. Dự kiến sẽ có 16.000 thanh niên công nhân sẽ được khám chữa bệnh, phát thuốc miễn phí; mỗi một tỉnh, thành phố sẽ có khoảng 20 - 30 gian hàng giảm giá hỗ trợ cho thanh niên công nhân...

Cùng ngày, Tỉnh đoàn và Hội Liên hiệp Thanh niên VN tỉnh Bình Định phối hợp tổ chức chương trình Ngày hội Thanh niên công nhân. Tại chương trình, ban tổ chức đã phối hợp cùng các đơn vị tài trợ trao tặng 50 suất quà và 50 suất bảo hiểm tai nạn lao động cho các thanh niên công nhân có hoàn cảnh khó khăn làm việc tại KCN Nhơn Hòa. Chương trình còn có các hoạt động như: khám bệnh, phát thuốc; tổ chức diễn đàn truyền thông, tư vấn sức khỏe sinh sản cho nữ thanh niên công nhân...

Mạnh Cường - Thanh Quân

Hội Sinh viên ĐH Quốc gia Hà Nội có tân chủ tịch

Trong hai ngày 19 - 20.5, Đại hội đại biểu Hội Sinh viên (SV) ĐH Quốc gia Hà Nội lần thứ 5, nhiệm kỳ 2023 - 2028 diễn ra với sự tham gia của 250 đại biểu là các cán bộ Hội, SV tiêu biểu.

Đại hội ghi dấu ấn với nhiều điểm mới trong đẩy mạnh ứng dụng công nghệ, như: điểm danh đại biểu bằng công nghệ nhận diện khuôn mặt, sử dụng phần mềm đại hội Hội do T.Ư Hội phát hành trong truyền tải tài liệu đại hội...

Nhiệm kỳ mới 2023 - 2028, Hội SV ĐH Quốc gia Hà Nội đặt ra 16 chỉ tiêu phấn đấu, tăng hơn 6 chỉ tiêu so với nhiệm kỳ trước. Một trong những mục tiêu phấn đấu là tích cực, chủ động tham gia chương trình “Giáo dục toàn diện nâng cao

khả năng có việc làm của SV” do Đảng ủy ĐH Quốc gia Hà Nội triển khai. Trong đó, tập trung triển khai đồng bộ các giải pháp hỗ trợ hội viên, SV phát triển toàn diện cả về phẩm chất, năng lực, tầm nhìn, kỹ năng, thể chất, có trách nhiệm xã hội cao, góp phần nâng cao khả năng có việc làm của SV sau tốt nghiệp.

Dịp này, Hội SV ĐH Quốc gia Hà Nội đón nhận cờ thi đua của T.Ư Hội SV VN trao tặng vì có thành tích xuất sắc trong 5 năm; đón nhận nhiều bằng khen tặng các tập thể và cá nhân có thành tích xuất sắc trong công tác Hội và phong trào SV nhiệm kỳ 2018 - 2023. Đại hội đã hiệp thương cử anh Tường Văn Thuận, Chủ nhiệm CLB sự kiện ĐH Quốc gia Hà Nội, làm Chủ tịch Hội SV ĐH Quốc gia Hà Nội nhiệm kỳ mới. **Vũ Thơ**

4 yếu tố cần lưu ý khi chuyển Covid-19 từ bệnh truyền nhiễm nhóm A sang nhóm B

Theo chỉ đạo của Chính phủ, Bộ Y tế và các bộ, ngành liên quan sẽ chuẩn bị hồ sơ theo quy định của luật Phòng, chống bệnh truyền nhiễm - về việc chuyển phân loại bệnh từ bệnh truyền nhiễm thuộc nhóm A sang bệnh truyền nhiễm thuộc nhóm B và công bố hết dịch đối với dịch Covid-19, trình Thủ tướng Chính phủ xem xét, quyết định.

Theo Cục Y tế dự phòng (Bộ Y tế), việc công bố dịch gồm 5 nội dung: căn cứ trên dịch bệnh; thời gian, địa điểm, phạm vi, quy mô dịch bệnh; nguyên nhân, đường lây truyền và tính chất nguy hiểm của dịch; các biện pháp phòng chống; khả năng đáp ứng, các cơ sở khám chữa bệnh tiếp nhận điều trị.

Với 5 nội dung này, trong nước hiện vẫn cần tiếp tục công bố số liệu về dịch Covid-19 để các cơ quan liên quan, người dân nắm được, giúp cho người dân, cơ quan liên quan biết thời gian, địa điểm, quy mô dịch và các biện pháp phòng chống để thực hiện.

Về công bố hết dịch, Cục Y tế dự phòng và chuyên gia trong nước, quốc tế đang cập nhật, tham mưu cho Bộ Y tế đưa ra các biện pháp linh hoạt, phù hợp với mức độ, diễn biến dịch. Các hoạt động phòng chống dịch dựa trên tình hình dịch tễ, biện pháp phòng chống, nguồn lực... Các biện pháp này nhằm đảm bảo khi có tình huống cần thiết phải áp dụng để kiểm soát dịch nhanh chóng.

Về việc chuyển Covid-19 từ bệnh truyền nhiễm thuộc nhóm

A sang bệnh truyền nhiễm nhóm B, lãnh đạo Cục Y tế dự phòng phân tích, đối với hoạt động phòng chống dịch nói chung, Covid-19 nói riêng đều có 4 yếu tố. Thứ nhất, dựa trên tình hình dịch tễ; thứ hai là các biện pháp phòng chống; thứ ba là thời điểm áp dụng các biện pháp; và thứ tư là các nguồn lực, biện pháp phòng chống, các chính sách để đảm bảo thực hiện các biện pháp ứng phó một cách đồng bộ.

Đối với Covid-19, biện pháp phòng chống dịch áp dụng phải trải từ hành chính, xã hội cho đến biện pháp về chuyên môn, kỹ thuật. Trong phân loại, bệnh truyền nhiễm nhóm A thiên về các biện pháp hành chính xã hội và đảm bảo nguồn lực. Dù là nhóm bệnh nào thì việc phối hợp cũng cần thực hiện hài hòa, linh hoạt để các biện pháp phòng chống dịch có thể triển khai nhanh chóng, phù hợp với tình huống dịch.

Theo Bộ Y tế, VN đã đưa ra các đáp ứng phù hợp với tình hình dịch tễ trong bối cảnh từng thời kỳ. Các hoạt động phòng, chống dịch Covid-19 tại nước ta có sự chỉ đạo xuyên suốt trong thời gian qua, đặc biệt từ tháng 10.2021, VN đã chuyển hướng sang trạng thái "Thích ứng an toàn, linh hoạt, kiểm soát hiệu quả dịch Covid-19". Tiếp theo đó, ngày 17.3.2022, Chính phủ đã ban hành Nghị quyết số 38/NQ-CP về Chương trình phòng, chống dịch Covid-19, với quan điểm, mục tiêu nhất quán trong phòng, chống dịch Covid-19 lâu dài, bền vững.

Liên Châu

9 người Việt tử vong trong vụ xe rơi khỏi vách đá ở Trung Quốc

Ngày 20.5, Bộ Ngoại giao cho biết, theo Tổng lãnh sự quán VN tại Nam Ninh (Trung Quốc), lúc 6 giờ 30 ngày 19.5, tại TP.Tĩnh Tây, Bách Sắc, tỉnh Quảng Tây (Trung Quốc) đã xảy ra vụ tai nạn giao thông nghiêm trọng khiến 11 người thiệt mạng, trong đó có 9 người mang giấy tờ tùy thân VN.

Ngay sau khi nhận thông tin, Tổng lãnh sự quán VN tại Nam Ninh đã liên hệ với các cơ quan chức năng sở tại để xác minh thông tin và tích cực triển khai các biện pháp lãnh sự cần thiết; đề nghị phía Trung Quốc bảo đảm các quyền và lợi ích hợp pháp nếu xác định đây là các công dân VN.

Bộ Ngoại giao cũng đang khẩn trương phối hợp với các cơ quan chức năng trong nước để xác minh nhân thân các nạn nhân, sớm thông báo cho gia đình các

nạn nhân và địa phương liên quan.

Thực hiện chỉ đạo của Bộ Ngoại giao, Cục Lãnh sự và Tổng lãnh sự quán VN tại Nam Ninh đang tích cực theo sát vụ việc, phối hợp chặt chẽ với các cơ quan liên quan của VN và Trung Quốc, triển khai các biện pháp cần thiết bảo hộ công dân và hỗ trợ gia đình các nạn nhân xử lý hậu sự.

Trước đó, ngày 19.5, chính quyền TP.Tĩnh Tây cho biết 11 người đã thiệt mạng trong vụ ô tô rơi khỏi vách đá và lao xuống hồ nước bên dưới tại khu vực đồi núi ở làng Tứ Minh thuộc tỉnh này. Điều tra sơ bộ cho thấy, 9 trong số 11 người thiệt mạng là người VN, 1 người Trung Quốc, người còn lại chưa xác định được danh tính. 3 người sống sót gồm tài xế người Trung Quốc làm nhiệm vụ đưa đón và 2 công dân VN.

Đậu Tiến Đạt

Tìm giải pháp thúc đẩy dòng chảy hàng hóa qua khu vực Cái Mép - Thị Vải

NGUYỄN LONG

Ngày 20.5, UBND tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu tổ chức tọa đàm tìm giải pháp thúc đẩy dòng chảy hàng hóa thông qua khu cảng Cái Mép - Thị Vải, với sự tham dự của lãnh đạo các sở, ngành, các doanh nghiệp cảng biển và logistics.

Nhấn mạnh tại buổi tọa đàm, ông Nguyễn Văn Thọ, Chủ tịch UBND tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu, khẳng định cảng biển và dịch vụ hậu cần cảng là một trong 4 lĩnh vực kinh tế trọng điểm của tỉnh. Trong những năm qua, Bà Rịa-Vũng Tàu luôn chủ động phối hợp với Bộ GTVT, các hiệp hội cảng biển, hiệp hội logistics và các doanh nghiệp khai thác cảng, doanh nghiệp logistics và chủ hàng thực hiện nhiều giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả khai thác, quản lý hệ thống cảng biển, đặc biệt là cụm cảng Cái Mép - Thị Vải. Lượng hàng hóa thông qua hệ thống cảng biển của tỉnh trong giai đoạn 2011 - 2021 tăng trưởng bình quân khá tốt, trên 20%. Tuy nhiên, giai đoạn 2021 - 2022, do ảnh hưởng nghiêm trọng của đại dịch Covid-19 cũng như tình hình kinh tế, chính trị thế giới có nhiều biến động, sản lượng hàng thông qua cảng bị ảnh hưởng nghiêm trọng. Đặc biệt trong 3 tháng đầu năm 2023, sản lượng hàng hóa container qua cụm cảng Cái Mép - Thị Vải lần đầu tiên giảm trên 2 con số (khoảng 30%). Điều này đã gây ảnh hưởng lớn đến các mục

Tàu vào giao nhận hàng hóa tại cụm cảng Cái Mép - Thị Vải

ẢNH: NGUYỄN LONG

tiêu phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

Tại buổi tọa đàm, các đại biểu đã nêu ra những nguyên nhân mà cụm cảng Cái Mép - Thị Vải khó thu hút nguồn hàng, do nguồn hàng trung chuyển cũng như tại chỗ rất thấp, quá ít tuyến vận tải nội Á. Hệ sinh thái dịch vụ logistics cảng biển chưa được đầu tư đầy đủ nên khó khăn trong việc tiếp cận khách hàng. Quy mô các bến nhỏ, hạn chế tiếp nhận tàu lớn; luồng hàng hải chưa đầu tư kịp nhu cầu tàu lớn. Hạ tầng kết nối chưa hoàn chỉnh; thủ tục đầu tư còn gây khó cho nhà đầu tư; quản lý hành chính tại cảng biển chưa 1 cửa; thiếu các trung tâm logistics, cảng cạn, ICD...

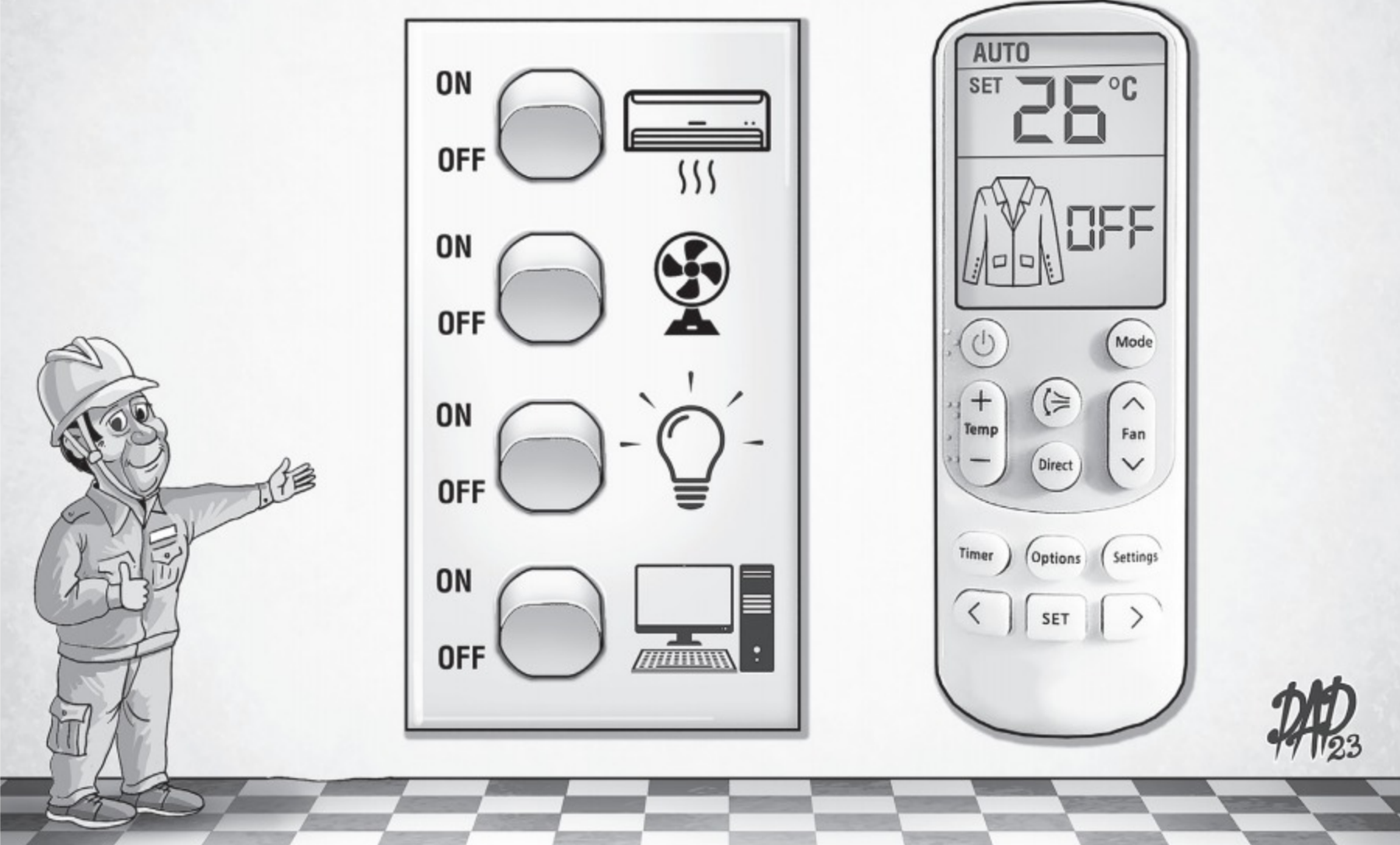
Để phát triển dòng chảy hàng hóa thông qua khu vực cảng Cái Mép - Thị Vải, các đại biểu đề nghị tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu cần tăng cường hệ thống hạ tầng giao thông kết nối cảng biển. Triển khai các dự án đường 991B, cầu Phước An, dự án cao tốc Biên Hòa - Vũng Tàu, đường sắt Biên Hòa - Vũng Tàu. Duy tu nạo vét

luồng vào các cảng nội địa khu vực cảng Cái Mép - Thị Vải, tạo mọi điều kiện thuận lợi thủ tục hành chính về hàng hóa trung chuyển qua cảng. Các đại biểu cũng đề nghị tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao cho ngành logistics; phát triển hệ sinh thái logistics phục vụ cảng biển; dịch vụ hàng hải, du lịch, thương mại điện tử. Chú trọng định hướng phát triển cảng xanh, logistics xanh. Đẩy nhanh quy hoạch hệ sinh thái logistics Cái Mép - Thị Vải, xây dựng trung tâm kiểm tra chuyên ngành tập trung Cái Mép - Thị Vải, tuyến luồng giao thông đường thủy nội địa cần được quy hoạch đồng bộ với tuyến luồng giao thông quốc tế.

Ông Nguyễn Văn Thọ đã ghi nhận những ý kiến, giải pháp hiến kế của các đại biểu và khẳng định địa phương sẽ tập trung các nguồn lực để tiếp tục phát triển, hiện đại hóa cảng cửa ngõ quốc tế Cái Mép - Thị Vải thành cảng trung chuyển quốc tế, có tầm cỡ khu vực châu Á và thế giới.

Góc biếm họa

NẾU KHÔNG DÙNG HÃY TẮT THIẾT BỊ ĐỂ TIẾT KIEM ĐIỆN

TP.HCM phát triển để đóng góp nhiều hơn cho cả nước:

Động lực cho “thành phố trong thành phố”

SỸ ĐỒNG (thực hiện)

Sau hơn 2 năm thành lập, tổng thu ngân sách TP.Thủ Đức (TP.HCM) tăng từ 10.000 tỉ đồng năm 2021 lên 20.000 tỉ đồng năm 2022 cho thấy nội lực lớn của “thành phố trong thành phố” này.

Dự thảo nghị quyết thay thế Nghị quyết 54 năm 2017 của Quốc hội (QH) để xuất 43 cơ chế ở 7 lĩnh vực để TP.HCM phát triển xứng tầm, trong đó có lĩnh vực tổ chức bộ máy của chính quyền TP.Thủ Đức. Liên quan đến cơ chế cho mô hình “thành phố trong thành phố”, PV Thanh Niên đã trao đổi với ông Nguyễn Hữu Hiệp, Ủy viên Ban Thường vụ Thành ủy TP.HCM, Bí thư Thành ủy TP.Thủ Đức.

TP.Thủ Đức ra đời trong bối cảnh nào, thưa ông?

Vào năm 2018, TP.HCM bắt đầu nghiên cứu việc thành lập TP.Thủ Đức trên cơ sở nhập 3 quận cũ (2, 9 và Thủ Đức). Cơ sở chính trị, pháp lý thời điểm đó là Hiến pháp, luật Tổ chức chính quyền địa phương cũng như chủ trương của Bộ Chính trị về sắp xếp lại bộ máy tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả.

Cũng cần nhắc lại thời điểm năm 1997, 3 quận cũ tách ra từ H.Thủ Đức. Kết quả tổng kết 20 năm chia tách (1997 - 2017) của 3 quận cho thấy mỗi quận đều có hướng phát triển đô thị rất mạnh mẽ nhưng bị hạn chế do bị chia cắt theo địa giới hành chính, hạ tầng chưa kết nối đồng bộ. Trên cơ sở đó, sau 3 năm thai nghén thì TP.Thủ Đức được QH cho phép thành lập và hoạt động chính thức từ năm 2021.

Sau hơn 2 năm thành lập, TP.Thủ Đức đã làm được những gì?

Chúng tôi xác định nhiệm vụ phục vụ nhân dân cần được tập trung cao độ nhất. Cùng một việc đó, trước đây ở 3 quận thì có 3 người làm, nay chỉ còn 1 người làm nên phải nỗ lực tối đa mới có thể đáp ứng được yêu cầu. Dù vậy, vẫn còn chậm trễ khiến người dân phiền lòng. Như năm 2022, TP.Thủ Đức đặt

Ông Nguyễn Hữu Hiệp

ẢNH: SỸ ĐỒNG

trở lên nhưng chỉ đạt 92%, đặc biệt là lĩnh vực đất đai, xây dựng có hồ sơ trễ hạn lớn. Một quận phục vụ 500.000 dân, nay với một thành phố hơn 1,2 triệu dân thì chất lượng cũng ảnh hưởng phần nào.

Thứ hai, TP.Thủ Đức chứng minh được mình là cực tăng trưởng mới của TP.HCM. Như năm 2021, tổng thu ngân sách hơn 10.000 tỉ thì năm 2022 là gần 20.000 tỉ đồng, tăng gấp đôi. Điều đó khẳng định được nội lực trong lĩnh vực sản xuất, kinh doanh, thương mại, dịch vụ...

NHIỀU KỶ VỌNG

Sau khi nhận nhiệm vụ Bí thư Thành ủy Thủ Đức, ông đã gặp gỡ các đảng viên, người dân. Trong các buổi gặp gỡ đó, cấp ủy và người dân kỳ vọng những gì?

Cảm nhận chung và lớn nhất là đảng viên và người dân đều mong mỏi TP.Thủ Đức phát triển nhanh và có thể nhìn thấy được. Như đường đất phải thành đường bê tông, đường nhựa; đường chưa có cống thoát nước thì phải đầu tư làm cống mới; nhà cửa chỉnh trang theo quy hoạch. Có chỉnh trang hạ tầng thì mức sống mới được nâng lên, rồi người dân tận dụng vị trí, lợi thế nhà đất để sản xuất kinh doanh.

Nhưng để làm được việc đấy thì cần nguồn lực rất lớn. Thống kê sơ bộ, toàn TP.Thủ Đức còn hơn 800 hẻm nhỏ dưới 2 m, một vài phường còn đường đất. TP.Thủ Đức vẫn thực hiện các công trình dân sinh theo

mục tiêu tỷ lệ hồ sơ hành chính đúng hạn từ 96%

phương thức nhà nước và nhân dân cùng làm, nhưng vẫn cần những công trình quy mô lớn do nhà nước bỏ kinh phí làm. Do vậy, nhiệm vụ quy hoạch chung đô thị lần này cần phải bao phủ được việc này cùng với cơ chế huy động nguồn lực lớn.

Để chỉnh trang đô thị đáp ứng nhu cầu phát triển, TP.Thủ Đức cần những cơ chế nào?

Tôi có một sự so sánh giữa sự ra đời của TP.Thủ Đức và câu chuyện Thánh Gióng. Truyền thuyết kể rằng cậu bé sau 3 năm không nói không rằng, nghe tiếng lệnh vua ra giúp nước thì bỗng dưng vươn vai lớn lên trở thành Phù Đổng. Mà từ Phù Đổng muốn thành Thánh Gióng phải có ngựa sắt, giáp sắt và roi sắt.

Liên hệ với TP.Thủ Đức, ngựa sắt chính là bộ máy, phải có bộ máy ngon lành để vận hành thành phố hơn 1,2 triệu dân. Giáp sắt là quy hoạch, đây là áo giáp để bảo vệ và phát triển. Còn roi sắt chính là cơ chế để vận hành. 3 năm qua, Thủ Đức lớn lên to đùng nhưng chưa có ngựa sắt, giáp sắt và roi sắt.

Trong dự thảo nghị quyết thay thế Nghị quyết 54 lần này, QH sẽ xem xét cho TP.Thủ Đức tổ chức bộ máy, tức là ngựa sắt. Còn về quy hoạch, Thủ tướng đã phê duyệt nhiệm vụ điều chỉnh quy hoạch chung, chúng tôi cũng đã trình được đồ án để cấp có thẩm quyền phê duyệt. Xong quy hoạch là có giáp sắt. Còn roi sắt là những cơ chế về tài chính, đầu tư để có nguồn lực tương ứng thực hiện quy hoạch đó.

Trong dự thảo thay thế Nghị

quyết 54, TP.Thủ Đức đã đề xuất những gì, thưa ông?

Đầu tiên, TP.Thủ Đức được định hướng phát triển toàn đô thị thì HĐND TP.Thủ Đức cần có ban đô thị để thẩm định công trình, chương trình, dự án phát triển đô thị, cũng như giám sát việc thực thi các nghị quyết của HĐND về phát triển đô thị.

Với quy mô dân số trên 1,2 triệu dân nên trường các ban của HĐND TP.Thủ Đức phải là chuyên trách. Hiện nay, Trưởng ban Pháp chế và Trưởng ban Kinh tế - xã hội đều là kiêm nhiệm, không có đủ thời gian tìm hiểu sâu. Như vậy, nếu được QH thông qua cơ chế mới, HĐND TP.Thủ Đức sẽ có 3 ban: Pháp chế, Kinh tế - đô thị và Văn hóa - xã hội, số lượng cán bộ chuyên trách tăng từ 3 lên 8 người. Bộ máy như vậy sẽ đủ sức giúp HĐND giám sát, thẩm định nhiệm vụ phát triển đô thị.

Về khối chính quyền, TP.Thủ Đức đề xuất bổ sung thêm 1 phó chủ tịch phụ trách lĩnh vực bồi thường dự án. Bởi lẽ, khâu bồi thường là quan trọng nhất trong phát triển hạ tầng. Chưa kể, chi phí bồi thường cũng thường chiếm từ 50% tổng mức đầu tư dự án trở lên nên cần thêm người để giải quyết hồ sơ và tạo quỹ đất cho phát triển dài hạn. Đặc biệt, TP.HCM định hướng phát triển đô thị dọc tuyến metro số 1 (Bến Thành - Suối Tiên) thì phải tính toán đầu tư quỹ đất đó. Nếu giao Phó chủ tịch đô thị hiện giờ làm luôn thì sẽ quá tải, không đủ sức quản lý, giám sát.

TP.Thủ Đức đề xuất như vậy không phải chỉ xin cho riêng mình, mà còn thí điểm để các thành phố khác sau này có thể

thực hiện theo. Quan trọng hơn là thêm người để phục vụ người dân, doanh nghiệp nhanh hơn, tốt hơn chứ không phải thêm ghế để bố trí cho cán bộ.

SỨ MỆNH MỚI VỚI TP.HCM VÀ VÙNG ĐÔNG NAM BỘ

Nhiều ý kiến đặt vấn đề xin nhiều cơ chế như vậy, liệu TP.Thủ Đức có đảm đương nổi?

Đến giờ này, TP.Thủ Đức đã sẵn sàng. Tôi có niềm tin đội ngũ cán bộ TP.Thủ Đức đủ sức để thực hiện nhiệm vụ được giao sắp tới rất nặng nề với một điều kiện là mỗi người phải lấy việc làm trọng, chứ không phải lấy chức vụ làm trọng. Ai mà lấy chức vụ làm trọng thì công việc sẽ bị trễ nải.

Đội ngũ có rồi thì mình phải kích tinh thần phấn đấu, dân thân, cống hiến; chứ có cơ chế rồi mà con người không chịu làm, không có tư tưởng đổi mới hay đột phá, thì cơ chế đó cũng chỉ nằm trên giấy.

Sắp tới, TP.Thủ Đức sắp xếp lại tổ chức bộ máy khi có cơ chế, chính sách mới; cán bộ, công chức nào thờ ơ, vô cảm trước tình cảnh của người dân thì sẽ bị loại khỏi bộ máy để người khác làm.

TP.HCM xin những cơ chế mới với tinh thần vì cả nước, vậy TP.Thủ Đức nhìn nhận mình có vai trò gì với TP.HCM và với cả nước?

TP.Thủ Đức may mắn là địa phương cấp huyện được QH quyết định những việc về tổ chức bộ máy, cơ chế. Với TP.HCM, TP.Thủ Đức là một địa phương thực hiện mô hình “thành phố trong thành phố” nên sẽ nỗ lực hết mình để thực hiện sứ mệnh là cực tăng trưởng mới của một mô hình chính quyền đô thị.

TP.Thủ Đức có lợi thế về hệ thống giao thông được quy hoạch khá đồng bộ, từ đường thủy, đường bộ, đường sắt và hàng không. TP.Thủ Đức tiếp giáp 5 thành phố xung quanh: Thuận An và Dĩ An của Bình Dương; Biên Hòa, sau này thêm Nhơn Trạch và Long Thành của Đồng Nai. Đối với vùng Đông Nam bộ, TP.Thủ Đức nằm ở vùng lõi, đô thị liên kết vùng với tính chất là cực tăng trưởng của TP.HCM nhưng cũng là động lực của cả miền Đông Nam bộ, thu hút nguồn lực, nhân lực từ các nơi về. ▶

TP.Thủ Đức đang trong quá trình phát triển hạ tầng, đô thị

ẢNH: ĐỘC LẬP

Vụ án 6 cựu chiến binh “hủy hoại rừng” ở Đắk Nông:

Hội Cựu chiến binh VN kiến nghị tránh làm oan sai

Liên quan vụ 6 cựu chiến binh (CCB) ở Đắk Nông bị truy tố tội hủy hoại rừng sản xuất (Thanh Niên đã đưa tin), thượng tướng Bế Xuân Trường, Chủ tịch Hội CCB VN, vừa ký văn bản kiến nghị Phó chánh án thường trực TAND tối cao Nguyễn Trí Tuệ quan tâm đến việc giải quyết vụ án, kịp thời có hướng dẫn đảm bảo việc xét xử thật sự khách quan, công bằng, đúng pháp luật, không làm oan sai, góp phần bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của các CCB và gia đình.

Trong văn bản kiến nghị dài 6 trang, thượng tướng Bế Xuân Trường nêu ra nhiều vấn đề của vụ án chưa được cơ quan điều tra làm rõ. Văn bản nêu: “Kết luận điều tra của Cơ quan CSĐT Công an TP.Gia Nghĩa không mang tính khách quan, toàn diện. Không những không đáp ứng được yêu cầu của cấp giám đốc thẩm TAND cấp cao tại TP.HCM mà vẫn sử dụng những tài liệu điều tra trước đây có vi phạm pháp luật để đề nghị truy tố các bị can”.

Trước đó, cả 2 lần xét xử sơ thẩm, TAND TX.Gia Nghĩa (Đắk Nông) tuyên phạt 6 bị

cáo là CCB nói trên với mức án từ 6 - 7 tháng tù. Các bị cáo đồng loạt kháng cáo kêu oan vì cho rằng trên thực tế trước khi phát dọn đất rừng tại tiểu khu 1710 (TP.Gia Nghĩa) đã không còn rừng. Xét xử phúc thẩm lần 1, TAND tỉnh Đắk Nông hủy bản án sơ thẩm. Cuối năm 2017, TAND tỉnh Đắk Nông xét xử phúc thẩm (lần 2), bác kháng cáo kêu oan, tuyên y án sơ thẩm.

Chấp hành xong hình phạt, ra tù, 6 CCB tiếp tục gửi đơn kêu oan khắp nơi. Năm 2020, bản án của TAND tỉnh Đắk Nông bị Chánh án TAND cấp cao tại TP.HCM kháng nghị giám đốc thẩm. Ngay sau đó, Ủy ban Thẩm phán TAND cấp cao tại TP.HCM nêu ra 9 vấn đề cho thấy chưa đủ căn cứ buộc tội các bị cáo, chấp nhận kháng nghị, tuyên hủy cả 2 bản án kết tội các bị cáo để điều tra lại.

Hôm cuối tháng 4.2023, khi xét xử sơ thẩm lần 3, TAND TP.Gia Nghĩa đã trả hồ sơ cho Viện KSND TP.Gia Nghĩa để điều tra lại 4 vấn đề, do thiếu chứng cứ chứng minh 6 CCB về tội hủy hoại rừng. Ngân Nga

Một thanh niên bị lừa sang Philippines lao động, đòi tiền chuộc

Ngày 20.5, Công an TX.Giá Rai (Bạc Liêu) cho biết đã tiếp nhận đơn trình báo của gia đình có con trai bị lừa sang Philippines làm việc nhẹ lương cao, sau đó đòi tiền chuộc. Theo đơn trình báo của ông Liên Khanh (ngụ ấp Nhân Dân A, xã Tân Phong, TX.Giá Rai), qua Facebook của N.H, con trai ông là Liên Dĩ Khang (23 tuổi) được một người quen cùng xã giới thiệu sang Philippines làm việc với mức lương 28 triệu đồng/tháng. Công việc chỉ ngồi trước máy tính để bán hàng online và được bao trọn gói chi phí xuất cảnh.

Ngày 24.4, Khang lên TP.HCM đi sang Philippines. Đến nơi, công việc không như H. giới thiệu. Khang bị giữ trong tòa nhà 18 tầng gần một sân bay. Công việc được hướng dẫn là ngồi trước máy tính, lên mạng xã hội tìm khách hàng là

những người VN lớn tuổi để dụ họ chơi chứng khoán. Sau 3 ngày làm việc, Khang phát hiện đó là trò lừa gạt người già, khi dụ được họ đầu tư đủ lớn thì biến mất.

Theo Khang, trong tòa nhà 18 tầng có rất nhiều người VN. Tất cả đều không được dùng điện thoại cá nhân, trong một tháng không tìm được khách hàng, đem tiền về cho họ thì bị bán sang chủ khác. Khang xin nghỉ việc, trở về nước. Tuy nhiên người quản lý buộc phải trả 50 triệu đồng mới trả giấy tờ tùy thân.

Ông Khanh phải đi vay 60 triệu đồng, trong đó 50 triệu đồng chuyển để chuộc con, 10 triệu đồng gửi cho con mua vé máy bay. Ngày 12.5, Khang về tới gia đình và cùng cha đến công an địa phương trình báo vụ việc.

Trần Thanh Phong

KẾT QUẢ XỔ SỐ KIẾN THIẾT NGÀY 20.5.2023

TÊN GIẢI	TP. HCM	Long An	Đà Nẵng
Giải tám	58	14	19
Giải bảy	857	792	185
Giải sáu	9295-0434-3996	4587-3906-8662	1381-3664-3273
Giải năm	5267	6128	8521
Giải tư	59261-04060-18199-20318-00961-91005-58028	89623-79988-62519-07526-28305-27148-45595	48552-44475-54046-94913-02015-99466-81156
Giải ba	21244-92475	95563-88478	18009-53383
Giải nhì	65847	30360	90664
Giải nhất	27333	30532	14491
Đặc biệt	921019	791104	193652

(Nguồn: kqxs.vn, Công ty XSKT Đà Nẵng)

Hiện trạng thi công tuyến cao tốc Mỹ Thuận - Cần Thơ, đoạn qua H.Châu Thành, Đồng Tháp

ẢNH: TRẦN NGỌC

Người dân khổ vì tắc trách trong thi công cao tốc

TRẦN NGỌC

Nhiều hộ dân ở xã An Khánh, H.Châu Thành (Đồng Tháp) phản ánh quá trình thi công cao tốc Mỹ Thuận - Cần Thơ khiến ruộng vườn thiếu nước tưới, sinh hoạt người dân bị ảnh hưởng.

Dự án xây dựng đường cao tốc Mỹ Thuận - Cần Thơ (giai đoạn 1) do Ban Quản lý dự án (DA) Mỹ Thuận, Bộ GTVT làm chủ đầu tư. DA có tổng chiều dài gần 23 km, vốn đầu tư hơn 4.826 tỉ đồng. Trong đó, đoạn qua H.Châu Thành (Đồng Tháp) gần 10,5 km và qua tỉnh Vĩnh Long hơn 12,5 km. DA khởi công tháng 2.2021, đến nay đạt hơn 62% khối lượng công trình.

RUỘNG VƯỜN THiếu NƯỚC TƯỚI, ĐI LẠI KHÓ KHĂN

Tuy nhiên sau gần 27 tháng thi công, nhiều hộ dân ở xã An Khánh, H.Châu Thành (Đồng Tháp) phản ánh quá trình thi công DA khiến ruộng vườn thiếu nước tưới, sinh hoạt của người dân bị ảnh hưởng rất nhiều.

Nguyên nhân do đơn vị thi công san lấp đường nước tưới tiêu vốn có và quá trình bơm cát dẫn đến bồi lắng các kênh dẫn nước tạm. Hệ thống cống tạm có đường kính quá nhỏ (chỉ khoảng 50 - 60 cm) nên vào mùa nắng nước dẫn vào đồng ruộng không đủ để sản xuất; vào cuối mùa lũ hệ thống dẫn nước thoát ra không kịp xả lũ vào đồng ruộng. Người dân phải dùng máy bơm rút nước ra vào ruộng mới sản xuất được. Theo

Ông Trần Văn Sáu, Phó trưởng đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Đồng Tháp, nói: “Đường cao tốc Mỹ Thuận - Cần Thơ là công trình trọng điểm quốc gia, nhưng khi thực hiện, đơn vị thi công phải phối hợp chặt chẽ với địa phương để hạn chế đến mức thấp nhất ảnh hưởng thiệt hại cho người dân. Trong kỳ họp Quốc hội sắp tới tại Hà Nội, đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Đồng Tháp đã đăng ký làm việc với Bộ GTVT để kiến nghị bổ sung đường dân sinh 2 bên đường cao tốc cho người dân”.

ghi nhận của PV Thanh Niên, đa số các thửa đất bị đường cao tốc cắt ngang chia thành 2 thửa theo tuyến rất dài nhưng không có đường dân sinh để người dân vào đồng ruộng, khiến việc vận chuyển nông sản, sinh hoạt, đi lại vô cùng khó khăn.

Mới đây, người dân các xã An Khánh, An Phú Thuận (H.Châu Thành) đã phản ánh với các đại biểu Quốc hội đơn vị tỉnh Đồng Tháp để xem xét tháo gỡ, khắc phục.

CẦU, ĐƯỜNG NÔNG THÔN XUỐNG CẤP

Ông Lê Minh Trung, Chủ tịch UBND H.Châu Thành (Đồng Tháp), cho biết DA đi qua địa bàn huyện có khoảng 73 ha đất bị thu hồi, với 523 hộ dân ở 2 xã An Khánh, An Phú Thuận bị ảnh hưởng. Trong quá trình thực hiện DA, do thiết kế đường dân sinh 2 bên xen kẽ, hiện nay một số đoạn không có đường dân sinh, làm ảnh hưởng hoạt động sản xuất của người dân.

Mặt khác, do đơn vị thi công mượn hệ thống cầu, đường nông thôn để vận chuyển vật tư, vật liệu xây dựng dẫn đến cầu, đường xuống cấp nghiêm trọng, gây khó khăn cho việc đi lại của người dân. Về đường thủy, do các sà lan có tải trọng lớn thường xuyên vận chuyển cát, đá lưu thông ở mức độ cao nên hệ thống sông, rạch ở địa bàn các xã An Khánh,

An Phú Thuận, Phú Hựu xảy ra hiện tượng sạt lở, sụt lún bờ sông.

“Huyện kiến nghị đầu tư 6,2 km đường dân sinh còn lại dọc tuyến cao tốc Mỹ Thuận - Cần Thơ qua địa bàn xã An Khánh để người dân thuận tiện đi lại, sản xuất nông nghiệp. Đồng thời, xem xét đầu tư các cầu qua kênh, rạch nối liền đường dân sinh toàn tuyến. Đề nghị chủ đầu tư chỉ đạo đơn vị thi công nạo vét các kênh bồi lắng; khắc phục các tuyến đường nông thôn bị xuống cấp do thi công tuyến cao tốc; và sau khi kết thúc công trình cần đánh giá lại các cầu bị hư hỏng để phối hợp, hỗ trợ địa phương khắc phục”, ông Lê Minh Trung nói.

Ông Diệp Bảo Tuấn, Phó giám đốc Ban Quản lý DA Mỹ Thuận, cho biết: “Đơn vị yêu cầu các đơn vị thi công khắc phục những khó khăn trước mắt về cấp thoát nước bị bồi lắng, khơi thông dòng chảy phục vụ sản xuất và khắc phục một số đoạn đường xuống cấp để người dân lưu thông an toàn. Đối với việc kiểm định các cầu nông thôn, đến tháng 11.2023 đơn vị sẽ yêu cầu các đơn vị kiểm định, khắc phục. Ban sẽ phối hợp tỉnh Đồng Tháp và đơn vị tư vấn giám sát công trình để khảo sát cụ thể về bổ sung đường dân sinh của tuyến cao tốc Mỹ Thuận - Cần Thơ, báo cáo Bộ GTVT điều chỉnh đầu tư trên tuyến”. «1»

Vụ án địa ốc Alibaba Vì sao tòa giảm án 7 bị cáo không có kháng cáo, kháng nghị?

NGÂN NGÀ

Trong vụ án xảy ra tại Công ty CP địa ốc Alibaba, tòa giảm án cho 7 bị cáo dù không có kháng cáo, kháng nghị. Theo chuyên gia, việc này là phù hợp với quy định pháp luật.

7 BỊ CÁO KHÔNG KHÁNG CÁO ĐƯỢC GIẢM 1 - 2 NĂM TÙ

Ngày 19.5, TAND cấp cao tại TP.HCM đã bác kháng cáo, y án tù chung thân về tội lừa đảo chiếm đoạt tài sản đối với Nguyễn Thái Luyện, Chủ tịch HĐQT kiêm Tổng giám đốc Công ty CP địa ốc Alibaba (Công ty Alibaba).

Tòa chấp nhận kháng cáo của vợ bị cáo Luyện là Võ Thị Thanh Mai (Giám đốc tài chính Công ty Alibaba), giảm từ 30 năm tù xuống còn 23 năm cho cả 2 tội lừa đảo chiếm đoạt tài sản và tội rửa tiền. Hai em trai của Luyện là Nguyễn Thái Lực được giảm từ 27 năm xuống còn 21 năm tù; Nguyễn Thái Linh từ 17 năm xuống còn 16 năm.

Đáng chú ý, trong vụ án có tổng cộng 23 bị cáo, chỉ có 15 bị cáo kháng cáo xin giảm nhẹ hình phạt, còn lại 8 bị cáo không kháng cáo mà chấp nhận mức án tòa sơ thẩm tuyên. Vụ án cũng không có kháng nghị của Viện kiểm sát.

Ngoại trừ 2 bị cáo không được giảm án là Nguyễn Thái Luyện và Huỳnh Thị Kim Thắng (bị tòa sơ thẩm phạt 3 năm tù nhưng cho hưởng án treo, không kháng cáo), tất cả các bị cáo còn lại, kể cả không có kháng cáo đều được cấp phúc thẩm giảm án từ 1 - 2 năm tù.

Bản án phúc thẩm nhận định mặc dù các bị cáo không có kháng cáo, không bị kháng nghị, nhưng để đảm bảo công bằng cho các bị cáo, HĐXX quyết định giảm một phần hình phạt.

Theo đó, 7 bị cáo không kháng cáo, không bị kháng nghị cũng được giảm án gồm: Võ Thị Hiến, Nguyễn Huỳnh Tú Trinh, Trịnh Minh Phát, Nguyễn Trung Trường, Đào Thị Thanh Lợi, Nguyễn Văn Kiên, Nguyễn Trần Phúc Nguyên.

Về trách nhiệm dân sự, tòa buộc vợ chồng bị cáo Luyện liên đới bồi thường toàn bộ số tiền chiếm đoạt hơn 2.400 tỉ đồng của hơn 4.500 bị hại mà các bị cáo đã lừa đảo.

Đối với phần diện tích đất

Có 7 bị cáo không có kháng cáo, kháng nghị trong vụ án địa ốc Alibaba đã được tòa giảm án
ANH: NGÂN NGÀ

Như Thanh Niên đã thông tin, năm 2016, Nguyễn Thái Luyện thành lập Công ty Alibaba với vốn điều lệ 1 tỉ đồng; tiếp đó thành lập 22 pháp nhân giao cho người thân và nhân viên đứng tên. Luyện và các đồng phạm rao bán 58 dự án bất động sản không có thật tại Đồng Nai, Bà Rịa-Vũng Tàu và Bình Thuận. Các công ty này đã tự phân lô, tách thửa trái pháp luật, quảng cáo gian dối để bán cho hàng nghìn người.

Cuối năm 2022, TAND TP.HCM xét xử sơ thẩm đã phạt bị cáo Luyện mức án chung thân, các đồng phạm từ 3 năm tù nhưng cho hưởng án treo đến 30 năm tù. Sau đó 15 bị cáo kháng cáo xin giảm nhẹ hình phạt.

đang bị kê biên là tài sản của vợ chồng bị cáo Luyện do một số bị cáo khác đứng tên giùm, sau khi 2 bị cáo bồi thường xong cho các bị hại được xác định trong vụ án này, và cả các khách hàng khác chưa được xác định trong vụ án, nếu còn dư thì trả lại cho bị cáo Luyện và Mai.

Đối với 58 trường hợp được phiên tòa sơ thẩm tuyên cho nhận đất, HĐXX phúc thẩm nhận định các thửa đất này bị cáo Luyện có được do hành vi phạm tội mà có. Tòa án cấp sơ thẩm tuyên giao đất cho các trường hợp này là không có căn cứ. Nhưng do không có kháng cáo, kháng nghị nên HĐXX phúc thẩm kiến nghị TAND tối cao xem xét theo thủ tục giám đốc thẩm.

GIẢM ÁN ĐÚNG PHÁP LUẬT

Theo luật sư (LS) Bùi Quang Nghiêm (Phó chủ nhiệm Đoàn LS TP.HCM), điều 345 bộ luật Tố tụng hình sự quy định: “Tòa án cấp phúc thẩm xem xét phần nội dung của bản án, quyết định bị kháng cáo, kháng nghị. Nếu xét thấy cần thiết, có thể xem xét các phần khác của bản án, quyết định không bị kháng cáo, kháng nghị”.

Như vậy, trong quá trình xét xử phúc thẩm, tòa án có thể xem xét những trường hợp không có kháng cáo hay bị kháng nghị. Bởi nếu bị cáo có vai trò, hành vi phạm tội cao hơn trong vụ án mà được giảm án, thì cũng phải xem

xét giảm cho những bị cáo có vai trò nhẹ hơn, mặc dù không kháng cáo. Có như vậy mới đánh giá khách quan toàn diện vụ án, đảm bảo tính công bằng và phù hợp với vai trò phạm tội của từng bị cáo.

“Không thể một bị cáo có vai trò phạm tội cao hơn hoặc bằng bị cáo khác, nhưng lại có mức án bằng hoặc thấp hơn các bị cáo không có kháng cáo”, LS Nghiêm nhấn mạnh.

Tuy nhiên, cũng theo LS Nghiêm, tòa phúc thẩm không được gây bất lợi cho bị cáo, bị hại... như tăng hình phạt, mức bồi thường dân sự mà không có kháng cáo, kháng nghị.

Chẳng hạn như, đối với 58 trường hợp được phiên tòa sơ thẩm tuyên cho nhận đất, nếu HĐXX phúc thẩm nhận định việc này là không đúng với quy định pháp luật, thì cũng không được sửa bản án sơ thẩm. Bởi lẽ những người này không có kháng cáo cũng không bị kháng nghị, nếu sửa án sẽ gây bất lợi cho họ. “Vì thế HĐXX phúc thẩm kiến nghị TAND tối cao xem xét theo thủ tục giám đốc thẩm, là đúng với quy định pháp luật”, LS Nghiêm giải thích.

Cũng theo LS Nghiêm, tính tổng thể của vụ án, 2 vợ chồng bị cáo Luyện phải liên đới bồi thường trả lại hơn 2.400 tỉ đồng cho hơn 4.500 bị hại. Do đó, những tài sản là những thửa đất đang bị kê biên đều phải đem

bán đấu giá và trả lại cho tất cả các bị hại tính theo tỷ lệ phần trăm. Có như vậy mới đảm bảo tính công bằng, không thể người thì được nhận đất, người thì được nhận tiền.

NHÂN VĂN

LS Lê Văn Hoan (Đoàn LS TP.HCM) cũng cho rằng khi có căn cứ xác định bản án sơ thẩm đã tuyên không đúng với tính chất, mức độ, hậu quả của hành vi phạm tội, nhân thân bị cáo hoặc có tình tiết mới, thì cấp phúc thẩm có quyền sửa bản án sơ thẩm theo hướng có lợi cho bị cáo.

Trong quá trình xét xử phúc thẩm, trường hợp có căn cứ, cấp phúc thẩm có thể sửa bản án sơ thẩm theo hướng nhẹ hơn cho những bị cáo không kháng cáo hoặc không kháng nghị.

“Đối với bị cáo không có kháng cáo, không bị kháng nghị thì cấp phúc thẩm vẫn có thể giảm hình phạt cho họ, nếu có căn cứ. Đây là một trong những nguyên tắc mang tính khoan hồng, nhân văn, nhân đạo đối với người phạm tội, không trái với quy định pháp luật”, LS Hoan nhấn mạnh.

Cũng theo LS Hoan, trên thực tế có những vụ án, bị cáo kháng cáo kêu oan, nhưng không được tòa xem xét giảm nhẹ hình phạt. Do đó dẫn đến có trường hợp bị cáo phải lựa chọn giữa kêu oan hoặc xin giảm nhẹ hình phạt, việc này ảnh hưởng đến quyền lợi chính đáng của bị cáo.

“Tôi hoàn toàn ủng hộ cách nhìn nhận vấn đề của TAND cấp cao tại TP.HCM khi tuyên giảm án cho cả những bị cáo không kháng cáo trong vụ án Alibaba. Mong rằng còn có nhiều phiên tòa hơn nữa cũng áp dụng đúng theo điều 345 bộ luật Tố tụng hình sự”, LS Hoan chia sẻ.

CHUYÊN ĐÓNG

Bị cấm sách, nhà xuất bản Mỹ kiện học khu

Theo CNN, nhà xuất bản Penguin Random House cùng một số phụ huynh, tác giả và nhóm ủng hộ tự do ngôn luận PEN America ngày 17.5 đã đệ đơn kiện học khu Escambia ở bang Florida (Mỹ). Học khu này đã loại bỏ một số cuốn sách về các vấn đề chủng tộc và LGBTQ (viết tắt của các xu hướng tính dục gồm đồng tính nữ, đồng tính nam, song tính và chuyển giới) khỏi thư viện trường.

Đơn kiện cáo buộc các quan chức đã vi phạm Tu chính án thứ nhất vì bỏ sách dựa trên việc họ bất đồng với những ý tưởng thể hiện trong sách. Nguyên đơn cũng lập luận rằng các quan chức đã vi phạm điều khoản Bảo vệ Bình đẳng của Tu chính án thứ 14 vì những cuốn sách bị phản đối là của tác giả da màu, LGBTQ hoặc nhắc đến các chủ đề chủng tộc và bản sắc.

Đông A

Khởi kiện vì bị cấm cầu nguyện tại trường

Sáu tổ chức Hồi giáo tại Canada tuần này khởi kiện lên Tòa án Thượng thẩm Quebec, kêu gọi tòa hủy bỏ sắc lệnh của chính quyền tỉnh bang Quebec về việc cấm mọi hình thức cầu nguyện tại các trường công lập, trường nghề, theo trang *Middle East Eye* ngày 19.5.

Sắc lệnh do lãnh đạo cơ quan giáo dục Bernard Drainville của tỉnh bang Quebec ban hành vào ngày 19.4, cho rằng không gian trường học không thể được sử dụng cho các hoạt động thực hành tôn giáo như cầu nguyện công khai.

Nguyên đơn lập luận rằng lệnh cấm này là điều phân biệt đối xử và vi phạm Hiến chương về quyền và tự do của Canada.

“Nghĩa vụ của sự trung lập về tôn giáo của nhà nước không nên được diễn giải theo cách ủng hộ tôn giáo này hơn tôn giáo khác, hoặc nhằm mục tiêu trực tiếp hoặc gián tiếp vào tôn giáo này thay vì tôn giáo khác”, nguyên đơn nói.

Vi Trần

Chúc mừng các kỷ lục gia châu Á mới của VN

Trao bản ghi nhớ hợp tác chiến lược cũng như trao logo giữa ông Michael Vincent, Tổng giám đốc Hiệp hội Kỷ lục thế giới (trái) và ông Lê Trần Trường An, Tổng giám đốc Tổ chức Kỷ lục VN (giữa)
ANH: VIETKINGS

Đủ năng sẽ nở, hội ngộ kỷ lục gia VN và thế giới

LÊ CÔNG SƠN

Ngày 20.5, tại TP.HCM, T.Ư Hội Kỷ lục gia VN, Tổ chức Kỷ lục VN (VietKings) đã khai mạc Hội ngộ Kỷ lục gia VN lần thứ 52 với chủ đề **Đủ năng sẽ nở - Đủ tâm nhìn thấy cơ hội**, nhân kỷ niệm 10 năm thành lập Hội Kỷ lục gia VN (2013 - 2023). Sự kiện cũng là dịp để các kỷ lục gia VN chinh phục thêm nhiều kỷ lục thế giới mới.

TINH HOA VIỆT

Trước khi nhận bằng xác lập kỷ lục *Người sáng tạo và biểu diễn nghệ thuật tranh cát động chủ đề về Lịch sử - Văn hóa - Xã hội nhiều nhất VN*, họa sĩ - nghệ sĩ Nguyễn Thế Nhân thực sự chinh phục người xem bởi bàn tay điêu luyện của ông như đang “kể những câu chuyện” bằng tranh cát động về ngày hội ngộ. Xuất thân là người lính hải quân dạn dày mưa nắng, những ngày tháng trên đất nước Nga ông may mắn học nhiều kỹ

NHỮNG KỶ LỤC THẾ GIỚI VÀ CHÂU Á MỚI

Hội ngộ Kỷ lục gia VN lần thứ 52 còn công bố và trao tặng 5 kỷ lục thế giới mới cho các kỷ lục gia: Tạ Huy Hoàng, Ngô Thị Thanh Tâm, Nguyễn Nguyệt Nga, Lê Đức Trọng và nhà sưu tập Đinh Công Tường.

12 kỷ lục châu Á mới của VN, gồm những món ăn - đặc sản tiêu biểu: Yến sào Khánh Hòa; Thanh long - Bình Thuận; Nước mắm hiệu Con Cá Vàng; Các món ăn từ cá Thát lát Hậu Giang; Các món ăn từ Khóm Cầu Đức; Đặc sản Atiso Đà Lạt; Gỏi sấu đầu An Giang; Cơm tấm Long Xuyên; Các món ăn từ Sen Đồng Tháp; và 3 cá nhân

được vinh danh kỷ lục châu Á: NNƯT Phạm Văn Tuyên với kỷ lục *Người chế tác thành công bộ sản phẩm “Bách Bình” bằng gốm phủ điều, đắp nổi hoa văn, họa tiết truyền thống VN đa dạng nhất tại châu Á*; Phạm Thị Mai Hoa với *Tác phẩm điêu khắc hình tượng Rồng phương Đông toàn thân bằng gỗ lũa nguyên khối đạt giá trị độc bản châu Á*; bà Nguyễn Thị Thanh Tâm với *Người phụ nữ sở hữu bộ sưu tập chủ đề “Sen trong đời sống văn hóa Việt”, với các tác phẩm nghệ thuật, hiện vật và kỷ vật lấy cảm hứng từ hình tượng Sen nhiều nhất châu Á*.

thuật hội họa từ những bậc thầy. Về nước, trong lần xem một nghệ sĩ nước ngoài biểu diễn tranh bằng cát động, ông say mê tìm tòi học hỏi và trở thành một trong số rất ít họa sĩ trong nước đi tiên phong ở loại hình nghệ thuật độc đáo này, trở thành ông chủ của “gia tài” đồ sộ gần 500 tác phẩm tranh cát trình diễn. Hàng trăm tập phim của nghệ sĩ Nguyễn Thế Nhân như: *Suối nguồn yêu thương, Hạt cát diệu kỳ, Kể chuyện Bác Hồ...* được ông tự viết kịch bản, đạo diễn, rồi lồng nhạc công phu phát trên sóng truyền hình được

khán giả vô cùng yêu thích. Ông cũng là tác giả của bộ tranh cát động về sử VN cô đọng từ thuở Vua Hùng dựng nước đến ngày thống nhất hai miền Nam - Bắc (gồm 255 tập phim).

Lê Nguyễn Phước Vinh (sinh năm 2005) được xác lập kỷ lục VN khi mới học lớp 12. Phước Vinh có khả năng ghi nhớ chính xác 1.632 số và đọc tương ứng 215 mốc, sự kiện lịch sử 3 nước VN, Đức, Mỹ bằng hai ngôn ngữ Việt - Anh. Đam mê môn lịch sử, Phước Vinh đã rèn luyện bằng nhiều phương pháp để ghi nhớ

về dữ liệu lịch sử VN và các quốc gia trên thế giới. Phước Vinh chia sẻ phương pháp mã hóa số và dữ liệu bằng hình ảnh để ghi nhớ giúp các mốc thời gian được tái hiện rõ nét, chín chu thông qua các dạng bài phát triển tư duy.

Em Lê Ngọc Bảo (sinh năm 2014, quê Thái Bình) là học sinh nhỏ tuổi nhất sáng tác, dịch, vẽ minh họa tập truyện song ngữ *Ngụ ngôn cho mèo nhỏ - The Kittens' Fables* và đúc kết thành những kiến thức, bài học sau mỗi câu chuyện. Cậu học trò nhỏ đam mê ngoại ngữ, thường xuyên viết

truyện như một bài tập phát triển ngôn ngữ hằng ngày. Năm 2022, Lê Ngọc Bảo đạt top 50 Trạng nguyên nhì xuất sắc toàn quốc. Trở về từ cuộc thi, em quyết tâm viết sách và *The Kittens' Fables* ra đời sau 4 tháng thực hiện, gồm 10 câu chuyện ngụ ngôn thiếu nhi song ngữ với những kiến thức khoa học, bộ câu hỏi tương tác liên quan.

KẾT NỐI VỚI HIỆP HỘI KỶ LỤC THẾ GIỚI

Tổng giám đốc Tổ chức Kỷ lục châu Á, TS Biswaroop Roy Chowdhury dù đến với VN nhiều lần nhưng sáng 20.5, đứng lên bục phát biểu trong ngày hội kỷ lục, ông không giấu được cảm xúc. “Hội ngộ lần thứ 52 đánh dấu hành trình 10 năm liên tục phát triển của Hội Kỷ lục gia VN với những con số biết nói về sự lớn mạnh và thành công thật ấn tượng. Ngày mai còn là sinh nhật của người bạn rất thân thiết của tôi, ông Lê Trần Trường An, Tổng giám đốc VietKings,

HOÀNG SƠN

Trước nguy cơ tiếng nói của đồng bào Cơ Tu vùng thấp (tại TP.Đà Nẵng) ngày càng bị thu hẹp, để án do UBND TP.Đà Nẵng mới ban hành nhấn mạnh phải khẩn cấp bảo tồn ngôn ngữ Cơ Tu.

NỖ LO

THẤT TRUYỀN TIẾNG NÓI

Cuộc nói chuyện giữa anh Bùi Văn Hòe (40 tuổi, trú tại thôn

Giàn Bí, xã Hòa Bắc, H.Hòa Vang) và đứa con học lớp 2 phải nhiều lần dừng giữa chừng vì có nhiều đoạn cháu bé không hiểu. Hai cha con giao tiếp với nhau bằng tiếng Cơ Tu, nhưng nhiều từ cháu bé lại dùng tiếng Việt để nhờ bố cắt nghĩa... Đó là chuyện thật mà cứ như đùa đang diễn ra trong cộng đồng Cơ Tu tại TP.Đà Nẵng.

“Những cháu bé đang ở tuổi tiểu học không biết tiếng Cơ Tu đã đành, có nhiều em học sinh cấp 2, cấp 3 nhưng đến nay dùng tiếng mẹ đẻ cũng không rành. Chẳng hạn, trong gia đình có công cụ sản xuất xa xưa, bảo gọi tên thế mà có em lại lắc đầu. Còn thanh niên bây giờ chắc chắn có rất nhiều

người không biết gọi tên thú rừng, chim chóc, một số loài cây, dược liệu... Bởi vì thế hệ trẻ không còn việc săn bắn, đi lấy thuốc như ngày xưa...”, ông Đinh Văn Như, Bí thư Chi bộ thôn Giàn Bí, lý giải. Bà Đinh Thị Tin (48 tuổi, trú thôn Giàn Bí) cho biết ngày càng nhiều học sinh không biết tiếng Cơ Tu bởi vì ngày ngày các cháu lên lớp học văn hóa bằng tiếng Việt. Tối về nhà, phụ huynh lại bận bịu không nói chuyện với con hoặc chỉ bày vài bữa thì không thể nhớ được.

Ông Đinh Văn Như nhận định sự mai một tiếng nói của người Cơ Tu đã hiện hữu chứ không còn là nguy cơ. “Tầm 20 năm nữa thôi, tiếng nói của

Chính quyền địa phương đề nghị đưa tiếng Cơ Tu vào giảng dạy tại các trường học

ANH: HOÀNG SƠN

người Cơ Tu sẽ thất truyền...”, ông Như lo lắng. Trong đề án bảo tồn, UBND TP.Đà Nẵng cũng nhìn nhận với sự giao lưu và tiếp biến văn hóa như hiện nay, ngôn ngữ Cơ Tu đang

trước nguy cơ ngày càng bị thu hẹp. Một bộ phận thanh thiếu niên không biết, ít nói hoặc không muốn sử dụng tiếng nói của dân tộc mình. Thực trạng đó làm cho “sợi dây kết nối văn

Bảo tồn khẩn cấp ngôn ngữ Cơ Tu

người mở lời với tôi mong muốn tha thiết mỗi đất nước phải có một tổ chức kỷ lục quốc gia”, TS Biswaroop Roy Chowdhury nói.

Từ nguyện vọng đó và liên tục hơn 20 năm cống hiến truyền cảm hứng của Tổng giám đốc Lê Trần Trường An, theo ông Biswaroop Roy Chowdhury: “Hiện thế giới đã ra đời 28 tổ chức kỷ lục, luôn miệt mài tìm kiếm các tài năng trong nhiều lĩnh vực, để cùng tập hợp cho ra đời Liên minh Kỷ lục thế giới (WorldKings) và Hiệp hội Kỷ lục thế giới (WRA) hoạt động rất chuyên nghiệp và hiệu quả”.

“Có công mài sắt có ngày nên kim”, hội ngộ lần này có đến 12 lãnh đạo và cá nhân sở hữu kỷ lục vinh dự đón nhận Đĩa vàng Sáng tạo và Cống hiến của Viện Kỷ lục thế giới; 2 kỷ lục gia VN được Viện Đại học Kỷ lục thế giới (WRU) trao bằng Tiến sĩ danh dự cùng Top 100 Đơn vị 100 tuổi còn hoạt động tại VN.

Ông Michael Vincent, Tổng giám đốc Hiệp hội Kỷ lục thế giới, cho biết: “Chúng tôi và VietKings thống nhất hợp tác xây dựng kỷ lục thế giới tại VN bằng văn bản ghi nhớ hợp tác chính thức vừa ký kết. Theo đó, Tổ chức Kỷ lục VN trở thành đại diện duy nhất của WRA trong việc quảng bá thương hiệu, đồng thời làm việc với các cá nhân, tổ chức tại VN có nhu cầu đăng ký các kỷ lục thế giới. Ngược lại, WRA cũng sẽ chuyển tất cả các yêu cầu về kỷ lục thế giới từ VN tới VietKings. Là một phần của mối quan hệ mới này, Tổ chức Kỷ lục VN kết nối Hiệp hội Kỷ lục thế giới với 16 thành viên khác của WorldKings và chúng tôi sẽ tham dự các sự kiện do VietKings tổ chức, đồng thời trao chứng chỉ kỷ lục thế giới của Hiệp hội Kỷ lục thế giới đến các kỷ lục gia tại VN”.

Mỹ Sơn là quần thể di tích của vương triều Chăm Pa xưa, được UNESCO công nhận là di sản văn hóa thế giới vào năm 1999.

Năm 1885, người Pháp phát hiện một khu di tích hoành tráng chìm khuất trong thung lũng giữa rừng cây rậm rạp, đó là Mỹ Sơn (nay thuộc xã Duy Phú, H.Duy Xuyên, Quảng Nam, cách Hội An 45 km).

Thánh địa Mỹ Sơn là trung tâm tôn giáo, tín ngưỡng (chịu ảnh hưởng của Ấn Độ giáo) với hơn 70 đền tháp mang nhiều phong cách kiến trúc, điều

Thánh địa Mỹ Sơn

Ký họa của KTS Vũ Đức Chiến

ẢNH: KTS CUNG CẤP

khắc đặc trưng từng thời kỳ của vương quốc Chăm Pa từ cuối thế kỷ 4 đến thế kỷ 13. Đáng tiếc, do chiến tranh, kiệt tác

kiến trúc Chăm Pa là tháp A1 (tháp Chùa, cao nhất Mỹ Sơn, 24 m) đã bị bom đánh sập.

Mỹ Sơn chia thành nhiều cụm

công trình, mỗi cụm gồm một tháp lớn làm đền thờ chính và các tháp phụ xung quanh. Các tháp chính đều có dạng hình chóp, tượng trưng cho đỉnh núi thiêng Meru (là trung tâm vũ trụ, nơi cư ngụ của các vị thần trong Ấn Độ giáo). Tháp chính thờ thần Shiva (thần bảo hộ các triều vua Chăm Pa) hoặc thờ sinh thực khí linga. Các họa tiết thường là hoa lá, voi, sư tử, vũ nữ Apsara, chư thiên...

Đến nay, dù có rất nhiều giả thuyết nhưng kỹ thuật xây dựng (chất kết dính) cũng như nung gạch (trải qua hơn ngàn năm vẫn cứng chắc và không bám rêu) của công trình tại Mỹ Sơn vẫn là câu hỏi làm đau đầu các nhà khoa học.

Lam Yên

CHUYÊN ĐỜI CHUYÊN NGHỀ

Mỹ Tâm muốn “chữa lành những tâm hồn cô đơn”

Sau thời gian nghỉ ngơi từ khi bộ phim tài liệu *Người giữ thời gian* “hoàn thành sứ mệnh”, Mỹ Tâm (ảnh) vừa chia sẻ thông tin khiến người hâm mộ không khỏi hào hứng. Cô cho biết sẽ phát hành những ca khúc đã thể hiện trong các đêm nhạc trực tuyến My Soul 1981 (2022) vào mỗi thứ tư và chủ nhật hằng tuần trên YouTube và các nền tảng âm nhạc trực tuyến.

Ca khúc đầu tiên là sáng tác của nhạc sĩ Phan Mạnh Quỳnh: *Anh, thế giới và em* (hòa âm và piano: Hoài Sa, guitar: Dũng Đà Lạt, bass: Thanh Sơn...). Đây là nhạc phẩm nhận được sự đồng cảm của không ít người nghe, với câu chuyện - những tâm trạng khi yêu và nỗi niềm sau chia tay - vừa như riêng mà cũng rất chung, cùng âm nhạc thật “chạm”. Nhiều khán giả cho biết giọng hát cảm xúc của Mỹ Tâm đã mang đến một trải nghiệm mới với bài hát này (trước đó, Hương Tràm từng thể hiện). Khi giới thiệu *Anh, thế giới và em*, cũng như những tác phẩm sắp tới, Mỹ Tâm đã bày tỏ mong muốn của mình: “Mời khán giả bước vào thế giới mà Tâm tạm gọi là chuỗi âm nhạc chữa lành những tâm hồn cô đơn đang muốn bước qua hai mùa mưa nắng”.

ẢNH: M.T.E

Nguyễn Văn

Tủ sách Nhân ái trao tặng thư viện cho Lực lượng Kiểm ngư Việt Nam

Chiều 19.5, thông qua Báo Thanh Niên, Chương trình Tủ sách Nhân ái tổ chức lễ trao tặng Thư viện Nhân ái cho Chi đội Kiểm ngư số 2 - Cục Kiểm ngư VN.

Chi đội Kiểm ngư số 2 là lực lượng tiên phong ở tuyến đầu trong công cuộc đấu tranh bảo vệ chủ quyền biển đảo, thêm lực địa phía nam của Tổ quốc; bảo vệ nguồn lợi thủy sản và tham gia cứu hộ, cứu nạn ngư dân, ứng cứu nhanh các sự cố xảy ra trong quá trình đánh bắt thủy hải sản của ngư dân trên biển.

Chi đội được thành lập năm 2014, hiện có 1.000 cán bộ nhân viên đang công tác tại đây. Do đặc thù công việc hoạt động dài ngày trên biển (thường mỗi chuyến kéo dài 1 tháng), xa gia đình, điều kiện cơ sở vật chất còn nhiều khó khăn, không có sóng điện thoại nên các anh rất cần những người bạn tinh thần là những cuốn sách hay mỗi

khi đi tuần tra trên biển hay những giờ giải lao trực ban ở Bộ chỉ huy.

Nắm bắt nhu cầu vô cùng thiết thực và quan trọng này từ chia sẻ và lời đề nghị hỗ trợ của các đồng chí Chi đội trưởng Chi đội Kiểm ngư số 2, Chương trình Tủ sách Nhân ái quyết định trao tặng 1 Thư viện Nhân ái với 345 cuốn sách hay về văn học, lịch sử, tâm lý, hạt giống tâm hồn, sức khỏe, dạy con... trị giá 36 triệu đồng.

Chương trình Tủ sách Nhân ái sau 7 năm hoạt động đã trao tặng gần 19.000 tủ sách và thư viện ở 60 tỉnh thành trên cả nước, tạo nên một mạng lưới tủ sách rộng lớn không chỉ ở trường học, mái ấm tình thương, nhà văn hóa cộng đồng, bệnh viện, các khu dân cư, chung cư... và cả ở các trại giam, đem lại cơ hội đọc sách chất lượng cho hơn 2 triệu độc giả ở mọi lứa tuổi.

Quang Viên

Thế hệ trẻ người Cơ Tu có nhiều em không biết nói hoặc không hiểu tiếng Cơ Tu

hóa truyền thống của dân tộc có nguy cơ đứt gãy”, theo đề án.

MỞ LỚP DẠY PHIÊN ÂM TIẾNG CƠ TU

Nhưng không chỉ lo về tiếng nói. Theo UBND TP.Đà Nẵng, người Cơ Tu sinh sống trên địa bàn cũng không có chữ viết và

không sử dụng chữ Quốc ngữ phiên âm tiếng Cơ Tu. Nhiều người dân địa phương khẳng định trong lịch sử phát triển của đồng bào, chữ viết từng tồn tại nhưng đã thất truyền. Già làng A Lăng Mỹ kể ở Hòa Bắc từng có 2 người biết chữ viết dưới dạng phiên âm bằng chữ Quốc ngữ. “Đó là ông già Lai và ông Ch’Cơn. Cả 2 người này đã qua đời cách đây khoảng 20 năm”, già Mỹ nói.

Bà Lê Thị Thu Hà, Bí thư Đảng ủy xã Hòa Bắc, cho hay thời gian qua, Đảng ủy, UBND xã đã chỉ đạo các trường dự thảo nghị quyết chuyên đề đưa chữ viết, ngôn ngữ Cơ Tu vào học đường. Tuy nhiên, công tác này gặp rất nhiều khó khăn. Người Cơ Tu ở 2 thôn Giản Bí và Tà Lang chỉ còn biết tiếng nói. Với chữ viết, lớp trẻ chưa bảo tồn được.

“Trong thời gian tới, nên đưa chữ viết của người Cơ Tu vào trong giáo án của ngành giáo dục ngôn ngữ giống như môn Anh văn. Được biết sở chuyên môn đã có tham mưu UBND TP ban hành đề án, do đó cần ưu tiên lộ trình thực hiện”, bà Hà nói.

Đặt mục tiêu cụ thể đến năm 2030 có khoảng 60 - 70% công chức 3 xã Hòa Bắc, Hòa Phú và Hòa Ninh học và sử dụng tiếng Cơ Tu khi giao tiếp với cộng đồng người Cơ Tu, UBND TP.Đà Nẵng đã yêu cầu khẩn cấp mở lớp dạy tiếng Cơ Tu cho giáo viên đang giảng dạy tại

các trường học vùng đồng bào thiểu số. Đáng chú ý, UBND TP.Đà Nẵng cũng yêu cầu mở lớp dạy sử dụng chữ viết Quốc ngữ phiên âm tiếng Cơ Tu; sưu tầm, cấp phát sách, ấn phẩm liên quan đến tiếng nói và chữ viết của người Cơ Tu. Hiện nay, Viện Ngôn ngữ học VN và Sở KH-CN tỉnh Quảng Nam đã phối hợp và có nhiều công trình về chữ viết Cơ Tu, như từ điển Cơ Tu - Việt - Cơ Tu, sách học tiếng Cơ Tu (*P’rá Cơ Tu*), nghiên cứu hoàn thiện chữ viết Cơ Tu... Tuy nhiên, hiện bộ chữ viết và các tài liệu này chưa

Hiện nay, TP.Đà Nẵng có gần 5.000 người thuộc 28 thành phần dân tộc thiểu số. Trong đó, dân tộc Cơ Tu sinh sống tập trung tại thôn Tà Lang, Giản Bí (xã Hòa Bắc), thôn Phú Túc (xã Hòa Phú) và một số ít ở xã Hòa Ninh (đều thuộc H.Hòa Vang). Mặc dù chỉ có gần 1.200 người (xếp thứ 2 sau dân tộc Hoa với gần 3.000 người) nhưng đồng bào Cơ Tu là dân tộc vẫn còn lưu giữ, bảo tồn và phục dựng được một số hoạt động văn hóa truyền thống đặc trưng.

được sử dụng tại cộng đồng người Cơ Tu Đà Nẵng.

Theo tìm hiểu của PV Thanh Niên, Sở KH-CN tỉnh Quảng Nam đã cấp giấy xác nhận kết quả thực hiện nhiệm vụ khoa học là cuốn *P’rá Cơ Tu* của tác giả Bh’riu Liếc (nguyên Bí thư Huyện ủy Tây Giang). Ông Bh’riu Liếc chia sẻ cuốn *P’rá Cơ Tu* có 2 phần. Trong đó, phần 1 kế thừa chữ viết Cơ Tu trước đây và thêm nguyên âm, phụ âm, dấu cho phù hợp thời đại ngày nay. “Bắt đầu học từ nguyên âm, phụ âm, tổ hợp phụ âm đến từ vựng, hội thoại Cơ Tu - Kinh. Học xong phần 1 (4 chương, 70 bài) người học có khả năng tiếp thu sẽ viết thông, đọc thạo, nói, dịch, cơ bản từ tiếng Cơ Tu sang tiếng Kinh và ngược lại”, ông Liếc cho biết. (còn tiếp)

MINH HỌA: TUẤN ANH

Gửi lại cái ôm...

Truyện ngắn của NY AN

Đen ngoái nhìn căn nhà lần cuối, bốn cánh cửa gỗ bạc thếp màu tháng năm. Trên tay là tấm ảnh hoen ố cũ xi chụp ông ngoại với má thời còn trẻ, bị mực đen gạch chỉ chít chỉ lộ ra một nụ cười dịu. Đen kéo va li dứt dặt bước đi, chiếc bánh xe nhỏ cà rột cà rột chà trên mặt đường nhựa như đang lăn lên những vết đau chẳng chít trong lòng. Gói ghém trong đồng quần áo có lẫn những túi thân chống chát của Đen.

Cao nguyên mùa này đẹp lắm. Nắng mặt rớt xuống từng chùm hoa cà phê trắng muốt mê hoặc lòng người, vẫn không đủ níu chân Đen ở lại. Gió chao vài vòng trên những tán lá bạt ngàn xanh, gió đưa hương thoang nhẹ thư thái. Chợt gió thổi mạnh hơn, bụi bay xốn mắt. Lần này rời đi theo chồng, Đen chẳng biết bao giờ mới quay trở về.

Má đã dậy ra chợ từ sớm. Ngoài sáu mươi, má vẫn ham kiếm tiền. Bữa rày má làm chi, Đen không rõ lắm. Má hờ hững với Đen như mấy chục năm qua vốn thế. Dù biết nay con gái sẽ đi Campuchia, chưa hẹn ngày về, tối qua trong bữa ăn má không hề dặn dò điều chi. Đáng lý ra má phải hỏi Đen qua đó rồi mần chi để sống, đầu thế ở không đợi chồng nuôi. Lẽ thường má nên cản ngăn con gái khi chưa có lẽ cưới hỏi đàng hoàng.

Sáng ra, nổi cơm nguội lạnh tanh, cái lồng bàn ụp không khí và căn bếp lặng ngắt. Có lẽ má nghĩ, duyên nợ từ nay là dứt, hết

nhờ Đen đỡ đần chi được nữa, nên thôi bớt nói cho rồi.

***

Mười mấy tuổi, sau một trận cãi nhau to với ông ngoại, má rời xứ Quảng lên cao nguyên, nghe biểu là bỏ nhà đi theo ba của Đen. Trong đám trai ban ngày hái cà phê ban đêm ăn ngủ với má, ai là ba ruột Đen thì ngay cả má cũng lắc đầu. Họ không chịu nhận con bé đen đúa ròm riết giờ xương sườn như Đen làm con. Họ xua đuổi Đen như thấy một con chó ghê. Má cun cút chạy sau ống quần bọn họ, mặc kệ Đen lần lóc nền đất, cà nhả đám mụn cóc trên tay chân, lột xác trở thành đứa con gái đầy đặn tròn muốt như trắng mười bốn.

Đám cỏ rầy mọc tua tủa nhỏ miết vẫn đâm ra từ đất, ngày một làm dày thêm tuổi má. Hết như cành cà phê sâu đục lá bị má cắt bỏ đi, bọn đàn ông tàn dần khỏi người đàn bà mặt chi chít đôi mắt. Họ chậm chậm nhích sang phía Đen, lượn lờ nháy mắt nhau cười hô hố. Gai đâm vào người, má la đồng đồng cầm cuốc rượt họ chạy, phang trúng những chùm hoa cà phê bay tan tác cánh.

Mỗi cuối tuần má dẫn về một gã đàn ông, chàng hàng cụng ly xong quần lấy nhau hùng hực hơi men như hai con trăn uốn lượn trên cái chông tre cột kết chỉ ngăn với nơi Đen nằm bởi một tấm vải mỏng tang. Đêm cao nguyên rờn rợn bị lấp đầy bằng những tiếng hi hí huỳnh huých. Đen bịt chặt tai, âm

thanh xuyên qua bàn tay yếu ớt đâm sâu vào lòng. Đành lén trốn ra ngoài, vạ vật ngủ ké ở nhà đứa bạn. Hoặc ngồi dựa gốc cà phê giữa rẫy lạnh không người, tay nắm chặt con dao nhọn, mắt trở trời đợi mặt trời lên.

Trong bữa ăn chục nhà hàng xóm, nghe các bà biểu nhau, đứa nào cầm dũa xa sẽ lấy chồng xa. Mấy cô nhóc bằng tuổi rắng dí sát rạt đầu dũa, tới nỗi tay dính đầy cơm cá. Chỉ có Đen cố gắng nhích tay dần lên trên, dù treó ngoe khó gắp vẫn tự lập lại trong lòng rằng cầm dũa càng xa càng tốt.

Ngày Đen tròn hai mươi, má dắt dưỡng về căn nhà mái tôn bốn phía gió. Trong gió có tiếng xì xào, má già mà chưa nên nết. Bao nhiêu tiền của dưỡng đổ vào xây nhà, mua xe, sắm vàng cho má. Đến khi em Thư ra đời, dưỡng chơi trò đùa với trắng giỡn với gió ôm người đàn bà khác trên những chuyến hành trình xa nhà. Thế giới của người lớn thiệt lạ lùng khó hiểu.

Trong khi Đen kể thừa mái tóc chổi đốt, bàn tay to bè, cặp chân cột đình và chiều cao một đùm từ má, thì em Thư được di truyền đường nét thanh thoát, thư sinh dong dong của dưỡng. Hồi trước, Đen cứ tưởng má là người đàn bà cục mịch chỉ mê trai, chẳng biết cách bày tỏ tình cảm với con cái. Nhưng má lại cứng nựng em Thư, nâng niu như bảo vật. Hát ru ngủ, ôm vào lòng, cột tóc thắt bím, mua đầm công chúa, vỗ tay ngơ ngẩn cười khi em múa hát bài đồng dao

con nít. Dù em Thư làm chi sai, má chưa từng đánh roi. Ví như lần má ngồi thừ ra khi em Thư lơ tay gạch màu kín tấm ảnh duy nhất má chụp chung cùng ông ngoại. Đen cứ tưởng mình hoa mắt nhận nhầm người. Là má mà không phải má. Nếu đổi lại Đen gây chuyện, chắc đã nát mông bầm mình.

***

Dưỡng chạy xe đường dài, lâu mới tạt về nhà một đợt với mớ quà bánh lạ lẫm cho em Thư. Khi nào dưỡng về thì Đen đi bụi vài ngày. Đen sợ người đàn ông có hôn thú với má cũng sẽ lên chui vào mền hoặc dòm trộm Đen tắm như mấy thằng cô hồn hồi trước.

Nhưng dưỡng không thèm liếc ngang liếc dọc Đen. Cứ như nước với lửa, Đen làm chi đều chướng mắt dưỡng. Đàn bà con gái ăn uống nhỏ tiếng thôi, húp canh sùm sụp như heo húp cám. Đàn bà con gái đi đứng nhẹ nhàng, chân voi bước bình bịch rung cả tường. Đàn bà con gái... Dưỡng dạy dỗ Đen hay đang nói khịa má. Đen chẳng phải bản sao của má, người đã sinh em Thư xinh xắn đáng yêu cho dưỡng đó sao? Thế giới của người lớn thiệt mâu thuẫn rắc rối.

Đen cũng là người lớn rồi, có bữa lên cơn nóng máu cầm dao rượt dưỡng chạy. Hắn ta lấy đầu ra tư cách nắm tóc Đen đập vào tường hay bạt tai má mỗi lúc em Thư lên cơn sốt. Ngoài việc ở đậu trong nhà dưỡng, Đen chưa từng ngửa tay xin một đồng. Tiền ăn uống đều là tự Đen đi

hái cà phê thuê hoặc làm rẫy mướn kiếm được.

Đen bỏ nhà lang bạt mấy lần, bạn nào má cũng gọi năn nỉ khóc lóc. Có Đen ở nhà, dưỡng không dám đánh má. Dưỡng sợ đứa con gái lắm lì mạnh như trâu húc. Chắc tại Đen tuổi trâu, hoặc nhờ những đêm run rẩy ăn sương uống gió đánh nhau với bóng tối để lớn lên. Bao phen Đen đập lộn với tụi thanh niên trong rẫy có ngán thẳng nào.

Đời dưỡng tiếp tục chuyển xe Bắc Nam, má liền cho Đen ra rìa. Món cá kho này là bữa tối cho em Thư, ổ bánh ngọt kia để em Thư ăn khuya. Má mới sắm điện thoại cho em Thư chơi game, ti vi phải mở bộ hoạt hình em Thư thích. Dù Đen dị ứng lòng chó mèo, vừa thoa thuốc ngứa vừa hắt xì trong khẩu trang, má vẫn để em Thư thả con cún cưng chạy khắp nhà. Nhiều hồi Đen đầm ngực bực bực kiểm cơn tức. Cái mối quan hệ quái gở chi ri trời! Lạ kỳ thiệt, khi trong những tấm ảnh gia đình má treo trên tường hay cất giữ trong túi xách luôn thiếu mặt Đen.

Bao mùa hoa cà phê nở trắng cao nguyên, trái cà phê đỏ thẫm núi rừng, nắng trời lên, trăng tụt xuống, quanh quần tới lui Đen mãi chưa thoát ra khỏi mảnh đất nắng gió này. Đi đăm bảy ngày là trở về vì tiếng khóc lóc của má ở đầu dây bên kia. Về đôi ba bữa lại trở đi bởi trận cãi nhau kịch liệt kèm tiếng than trời của má. Vô phước lắm mới để ra ngủ mày. Biết rửa hồi đó bóp mũi

quăng chó tha cho rồi! Biết rửa đem chôn dưới gốc cà phê bón trĩu trái.

À, biết rửa Đen chẳng muốn có mặt trên đời.

***

Chịu hết nổi cảnh đuổi nhau với lũ kiến vàng tranh từng trái cà phê, Đen sấm xe bánh mì bán trước trường trung học vào buổi sáng. Mặc dù đôi bàn tay Đen thô kệch, nhưng nấu món nào cũng ngon, làm cái chi đều tươm tất. Chiều tắt nắng, Đen đẩy xe bánh mì qua trước nhà máy liên doanh chế biến gỗ kiếm thêm chút đỉnh. Có anh người Cam làm việc trong đó thường lui tới mua bánh mì của Đen, khen nhưn gà xé sợi với sốt bơ vừa béo vừa thơm.

Qua lại mấy bận, đồng nghiệp chòng ghẹo, bánh mì ngon hay môi em ngon, cuối cùng anh với Đen thành cặp. Anh hiền như cục đất, cũng ít nói như Đen. Bữa nào rảnh việc, anh lại qua nhà phụ Đen xé gà làm nhưn. Bốn giờ sáng đã mò dậy, đánh bơ trứng giúp Đen. Chiều tối đẩy xe bánh mì về, hai người đeo nhau đi dạo ăn quà vặt. Đen bán rau củ sấy thì anh đóng gói mấy chục ký mỗi ngày.

Anh cứ thế im ắng bên cạnh, mặc kệ bao lần Đen lên cơn tam bành. Cãi nhau nhẹ, Đen cào cào cắn xé. Cự lớn lớn, Đen đập nát chén bát, điện thoại hoặc bất cứ đồ vật chi thuận tay cầm nắm ngay trước mắt. Dăm bữa nửa tháng Đen là ó rần trời. Đó là khi Đen nhận ra, bạo lực giống như một mầm bệnh di truyền từ má sang con, cắm rễ sâu bên trong cơ thể và từ từ đục ruỗng mọi thứ, khiến người ta trở nên mất kiểm soát những lúc tức giận.

Anh chẳng biết ủi an dỗ dành, ngồi yên đó cho Đen trút hết cơn điên rồi thôi. Văn hóa khác biệt, nhiều thứ muốn chia sẻ đều không thể nói hết. Nghĩ tới cảnh sống chung cả đời với một người ở nơi hoàn toàn xa lạ, Đen cũng chọn trong lòng. Nhưng gái đã qua hàng trăm như Đen còn kén cá chọn canh nổi chi. Nói đúng hơn, Đen đang cố bám víu vào anh như nín lấy chiếc phao cứu sinh bơi khỏi dòng nước xoáy, như nín lấy sợi dây thang bò lên từ hố sâu thăm thẳm dưới lòng đất. Anh là cái cớ hoàn hảo để Đen rời khỏi chốn này.

Thay vì Đen phải qua bên kia ra mắt nhà chồng, má của anh tự xách bọc đồ vượt rừng coi mặt con dâu. Bà đã gần đất xa trời, điều kiện duy nhất là bà muốn bóng cháu. Một kẻ không cha, đứa con gái ngủ bờ rúc bụi từ nhỏ tới lớn, đi đứng nói năng tánh tỉnh y thẳng đàn ông. Bà mặc kệ hết, miễn là vợ của con bà. Dầu sao mặt Đen đã hết đen rồi, làn da bánh mật càng tôn lên từng đường nét đẹp sắc sảo rất đàn bà.

Có bữa dưỡng xán tô dần chén, má anh đã trách má Đen sao bênh chồng chăm chặt. Đen mới là máu mủ do má rút ruột đẻ ra kia mà. Chỉ chuyện nhỏ vậy thôi, Đen biết rằng mình đã tìm được chút ánh sáng trong đêm dày kịt.

***

Từ ngày anh xuất hiện trong căn nhà ngột ngạt, ánh mắt dưỡng trở nên lăm lét. Em Thư lên đại học tốn rất nhiều chi phí, dưỡng phải dành sức đi làm kiếm tiền lo cho em. Hơi đâu chi chiết lẫn nhau.

Đen chờ mãi chưa thấy má nhắc tới chuyện cưới hỏi. Có vẻ như má nghĩ điều đó là không cần thiết. Đàng nào anh cũng ở đây rồi, tháng đưa má mấy triệu tiền ăn tiền nhà. Tính ra như thế lại lời hơn. Má chăm anh kỹ lắm, nấu bao nhiêu món ngon, ngọt nhạt đủ đường. Tiền bạc thư thả thì thịt cá ề hề. Chỉ với Đen là má vẫn quạu quọ, đổ thừa cho kỳ tuổi ngược tính trái nết. Quen rồi, đâu còn quan trọng nữa.

Ba mùa cà phê trở hoa, má anh réo tới gọi lui, Đen quyết định ôm bụng bầu về nhà chồng. Bên này không tổ chức lễ, đợi qua kia sẽ làm theo tập tục của họ. Đen cũng chẳng thiết váy trắng khăn voan. Đám cưới rình rang cả làng chúc tụng rồi được gì. Chi bằng làm mâm cơm nhỏ mà yên ắng bên nhau những ngày sau là được.

Đen đi lần này là đánh cược, may mắn mỉm cười thì được tất cả, có gia đình thật sự yêu thương, có người thân lo lắng bảo bọc. Nếu giả sử ngày nào đấy bị quay lưng, cứ coi như là số Đen xui. Ruột thịt máu mủ đó còn bỏ rơi tàn nhẫn với nhau được, Đen đâu dám trách hờn chi người dưng. Rốt cục, cho dù chọn một cảnh cây để bầu víu, Đen vẫn tự dặn lòng phải chuẩn bị trước cho những đòn đau. Qua bên ấy, việc đầu tiên Đen làm là kiếm cái nghề nuôi thân. Với tài nấu nướng của Đen, chắc mở quán ăn nho nhỏ là chuyện khá dễ dàng. Chỉ tự đứng trên đôi chân của chính mình, cuộc đời mới không thể xô ngã.

Khi chiếc va li được ông lơ bê lên xe, Đen ráng thu vào mắt khung cảnh thân thuộc lần cuối. Sắp bốn chục tuổi đầu, tóc đã vài sợi bạc màu, Đen có còn là con bé mặc quần thụng đít chạy theo bầu chặt chân má nữa đâu. Cây kẹo mút năm đó Đen xin mãi chẳng được, bây giờ đã hết thềm thuổng. Những câu hát ru đưa vồng ngày xưa nghe lờm từ nhà kế bên, nay đã đầy sẵn trong điện thoại. Cái ôm cả đời Đen tha thiết mong ngóng, đành gởi lại nhờ em Thư. Đen sẽ đi tìm cái ôm nơi khoảng trời khác vậy, không phải ở cao nguyên bạt ngàn nắng nhưng đầy gió đặng này...

HOA XƯƠNG RỒNG THÁNG 5

CHẾ ĐIỂM TRÂM

Ngày đầu tháng 5
Sau lễ Rija Nugar
Ta hẹn nhau trên ngọn đồi
Nghe hát bài dân ca Chăm về Po Nai thăm thiết

Anh đứng trên hòn đá vuông vức
Hương về ngọn núi Chà Bang
Nơi tương truyền Po Nai
Vốn là nàng công chúa
Từ bỏ vinh hoa phú quý
Lên núi tu hành
Một lòng giúp dân
Tránh mọi tai ương

Tiếng hát anh cất lên
Hòa trong tiếng hát dân làng
Hòa trong điệu trống Baranung
Hòa trong tiếng kèn Xaralai
Hòa trong nhạc gió
Hòa trong màn nắng
Hòa trong tiếng tù và dậy sóng biển dào dạt...

Dưới chân tảng đá vuông
Những thân xương rồng vươn lên mãnh liệt
Một đóa hoa xương rồng vừa nở
Anh cúi xuống xin đất mẹ bông hoa
Giắt lên tóc mai em sợi vấn sợi dài
Chấp tay cầu mưa thuận gió hòa
Cầu xin mùa màng tươi tốt
Em thăm cầu xin Nữ thần
Ban cho chúng ta một tình yêu hòa hợp...

MINH HỌA: TUẤN ANH

ĐẢO THIÊNG LIÊNG Ở CẦN GIỜ - GẦN NHÀ MÀ XA NGÕ

ĐÀO THỊ THANH TUYẾN

Chiếc vỏ lãi đón chúng tôi hôm ấy ở điểm cầu Long Giang Xây trên đường Rừng Sác. Sông nước đẹp choáng ngợp. Từ bề là rừng cây ngập mặn mọc thành từng cụm tự nhiên nhưng như có bàn tay sắp đặt trông rất ngoạn mục. Rừng nổi tiếp rừng, trên là bầu trời trong xanh, tô điểm đẹp thêm bởi những cụm mây trắng và dưới là nước, cây rừng xanh... Không nhiều giàn nuôi hàu, nhưng đủ điểm xuyết tạo cảnh quan thú vị vùng sông nước.

Nhìn trên bản đồ, Thạnh An và Thiêng Liêng như hai viên ngọc trời cho giữa vùng sông rạch chằng chịt và thảm cây rừng xanh đầy mê hoặc.

"Ngọn núi cao nhất thành phố và thấp nhất Việt Nam", là câu khá gợi tò mò khi tìm hiểu về Thiêng Liêng. Vậy nên, chúng tôi chọn điểm đến đầu tiên là núi Giồng Chùa, ngọn núi nhỏ chỉ cao khoảng hơn... mười mét.

Chiếc vỏ lãi dừng lại ở một ngôi nhà mái tranh của đôi vợ chồng làm nghề muối. Một câu chuyện "huyền thoại" mà chúng tôi nghe được là ngày xưa, có một bà tiên gánh đá ngang qua, gánh nặng quá, bà làm rớt xuống đây một hòn đá khiến gánh bị mất cân bằng. Bà lấy hết sức lực ném đầu gánh còn lại sang Vũng Tàu. Những câu chuyện kể dân gian luôn là điều thú vị bởi con người thường đặt sự mơ mộng của mình cho thiên nhiên thêm phần hoang đường, hấp dẫn.

Men theo bờ ruộng muối chúng tôi đến khối đá mang tên núi Giồng Chùa. Tôi chắc, bạn sẽ thất vọng khi thấy núi chỉ là một khối đá lớn. Nhưng, điều làm nên sự khác biệt là câu hỏi đặt ra: tại sao giữa vùng sông nước, bao la cây rừng ngập mặn đước, mắm, bần... và những ruộng muối lại nổi lên một khối đá như thế? Giữa màu xanh bao la của cây rừng, một khối đá có lẽ được hình thành từ thời khai thiên lập địa, khi nước phủ kín tứ bề, trên đá chỉ chít những đường ngang dọc như được cắt bởi dòng nước từ bao đời. Trên núi đá có dấu vết của nghiền cầu địa chất, và theo các tài liệu thì đây là một khối đá andezit loại macma nguồn gốc núi lửa. Thiên nhiên vốn luôn là điều bí ẩn thời thúc con người khám phá!

Rời núi Giồng Chùa chúng tôi đến ấp đảo

Thiêng Liêng. Màu xanh cây rừng đẹp mê hoặc, và gió khi mơn man, lúc suồng sã tạo cho khách sự thích thú. Vỏ lãi ngừng ở bến đò, chúng tôi đổ bộ lên đảo. Điều nhận xét trước tiên là cuộc sống bà con trên đảo khá êm đềm, bình yên. Nhà mặt tiền nhìn ra sông, ghe neo đậu làm nên cảnh trên bến, dưới thuyền. Người dân đảo rất thân thiện, sẵn sàng chỉ cho bạn điểm thuê xe đạp, hay cần đi những nơi đâu, vào nhà ai...

Vài con đường nhỏ cắt ngang tạo thành những khối nhà. Nhà nhỏ, đường nhỏ xinh xinh, hàng cây bên bến sông, không có cảnh buôn bán ồn ào làm nên vẻ đẹp hiếm nơi nào có được. Chúng tôi đến một cổng chào như lối dẫn vào khu du lịch. Tấm bảng sơ đồ cho biết có 12 hộ làm homestay. Những cổng gỗ nhỏ, trang trí đơn sơ một cách có chủ ý dẫn vào các nhà nghỉ, những chiếc thùng rác làm bằng nan tre, hoa đủ màu rực rỡ...

Hôm ấy chúng tôi đặt cơm ở hộ Mười Bụng. Bữa trưa ề hề với các món cây nhà lá vườn như: lẩu hải sản, cá mú hấp, mực nang hấp, trứng tráng, rau luộc xào... Đặc biệt, xoài ở Thiêng Liêng rất ngon, hay khẩu vị của chúng tôi hôm ấy có phần ưu ái cho đảo nhỏ xa xôi?

Cơm trưa xong, chủ nhà gợi ý cho chúng tôi mượn xe máy chạy một vòng quanh đảo, thật không có sự hiểu khách nào hơn. Theo con đường độc nhất, một bên là ruộng muối, một bên là sông Lòng Tàu, đi dăm phút đã trở về chốn cũ là cầu tàu khu dân cư chúng tôi lên đảo lúc sáng.

Thiêng Liêng quả là một điểm đến thú vị. Thế nhưng, để đến được Thiêng Liêng thật nhiều khó, vì cách thành phố chỉ vài chục cây số nhưng phương tiện tới đây có chi phí khá cao khi phải thuê vỏ lãi hay ca nô, từ các điểm đón ở cầu Dẫn Xây hay cầu Long Giang Xây... Nếu tiết kiệm chi phí (nhưng mất nhiều thời gian), bạn đến thị trấn Cần Thạnh (cách trung tâm Sài Gòn khoảng 70 km), ra bến đò mua vé tàu qua đảo Thạnh An (14 km, đi tàu mất 45 phút) rồi đi tiếp một chuyến tàu nữa (6 km) mới đến Thiêng Liêng. Đi ca nô hay vỏ lãi rút ngắn được 20 km đường bộ và 10 km đường thủy.

PGS-TS Lê Thị Kim Phụng: “KHÔNG THỨ GÌ LÀ ĐANG BỎ ĐI!”

THƯ QUỲNH
(thực hiện)

Người từng được bình chọn là một trong 100 nhà khoa học hàng đầu châu Á có vẻ ngoài bé nhỏ, nụ cười hiền với xoáy đồng tiền duyên, tuyệt nhiên không toát lên chút gì “quyết liệt” như cái tích chuyện gắn liền với cái tên Kim Phụng của chị: con chim phượng tái sinh từ đồng tro tàn. Nhưng phần nào đó, cái tên ấy, tích chuyện ấy quả ít nhiều vận vào con đường làm khoa học của chị, với không ít lần phải làm lại từ đầu.

Thuộc khuôn viên Trường ĐH Bách khoa TP.HCM (ĐH Quốc gia TP.HCM), phòng thí nghiệm (lab) của PGS-TS Lê Thị Kim Phụng (Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu công nghệ lọc hóa dầu) và cộng sự sở hữu một không gian xanh mát với sự hiện diện của cây xanh. Đó là nơi hằng ngày nhà khoa học nữ nuôi dưỡng tâm huyết với con đường tìm kiếm những giá trị tiềm ẩn từ những thứ tưởng như vứt đi: các phế phẩm nông nghiệp, để tạo ra nguồn nhiên liệu sạch, có nguồn gốc sinh học, phù hợp triết lý tôn trọng tự nhiên để phát triển bền vững.

CÁI GÌ CỦA TỰ NHIÊN HÃY TRẢ LẠI TỰ NHIÊN

Trước khi quan tâm đến các phế phẩm nông nghiệp như một đề tài khoa học, chị có ký ức nào gắn liền với tâm thức “thương nhớ đồng quê”?

Bố mẹ tôi tuy không phải là nhà nông nhưng suốt tuổi thơ tôi gắn liền với đồng ruộng theo những bước “du canh du cư” của gia đình: hết Biên Hòa tới Phước Long, lại Đồng Nai, Bình Thuận... Ngày đó ở đây, gần như nhà ai cũng được phân cho một sào đất để cải thiện, trẻ con chúng tôi cứ ngoài giờ học là hào hứng vớt cặp, mài miết ra vườn hái bắp, tria đậu. Tới mùa nhỏ đậu, học sinh còn được nhà trường cho nghỉ học để giúp ba mẹ thu hoạch, ngày hè thì làm cỏ sân trường, hoặc kéo nhau đi xem người lớn gặt đập lúa. Tôi mê rơm rạ chắc cũng là từ đó...

Ký ức đồng quê trong tôi vì thế luôn là một cái gì đó rất đời, đầm ấm, thân thương về một thời nghèo mà không thấy cực,

khó mà không thấy buồn, chỉ thấy toàn vui là vui.

“Hạt gạo nuôi hết thầy chúng ta no/Riêng cái ấm nồng nàn như lửa/Cái mộc mạc lên hương của lúa/Đâu dễ chia cho tất cả mọi người...”. **Hẳn chị vẫn còn nhớ cái “hơi ẩm ồ rơm” trong bài thơ nổi tiếng của nhà thơ Nguyễn Duy mà chúng ta từng học? Và rơm rạ đã mang hơi ẩm nào tới cho hành trang làm nghề của chị?**

Tôi có biết và rất thích bài thơ đó. Hồi đi học, tôi học rất khá môn văn, không hiểu sao về sau lại theo khoa học tự nhiên.

Rơm rạ là thân thuộc, hơi ẩm của sự thân thuộc, là nơi mà học trò thôn quê cứ đi học về là có thói quen quăng cặp lẫn vào đụn rơm nào đó bên đường để đùa nghịch; những món ăn ngày bé như miếng cơm cháy, niêu cá kho tiêu... cũng đượm mùi rơm rạ; là khói đốt đồng gợi nhắc quê hương trong ký ức những

PGS-TS
Lê Thị Kim Phụng
ẢNH: ĐÀO NGỌC THẠCH

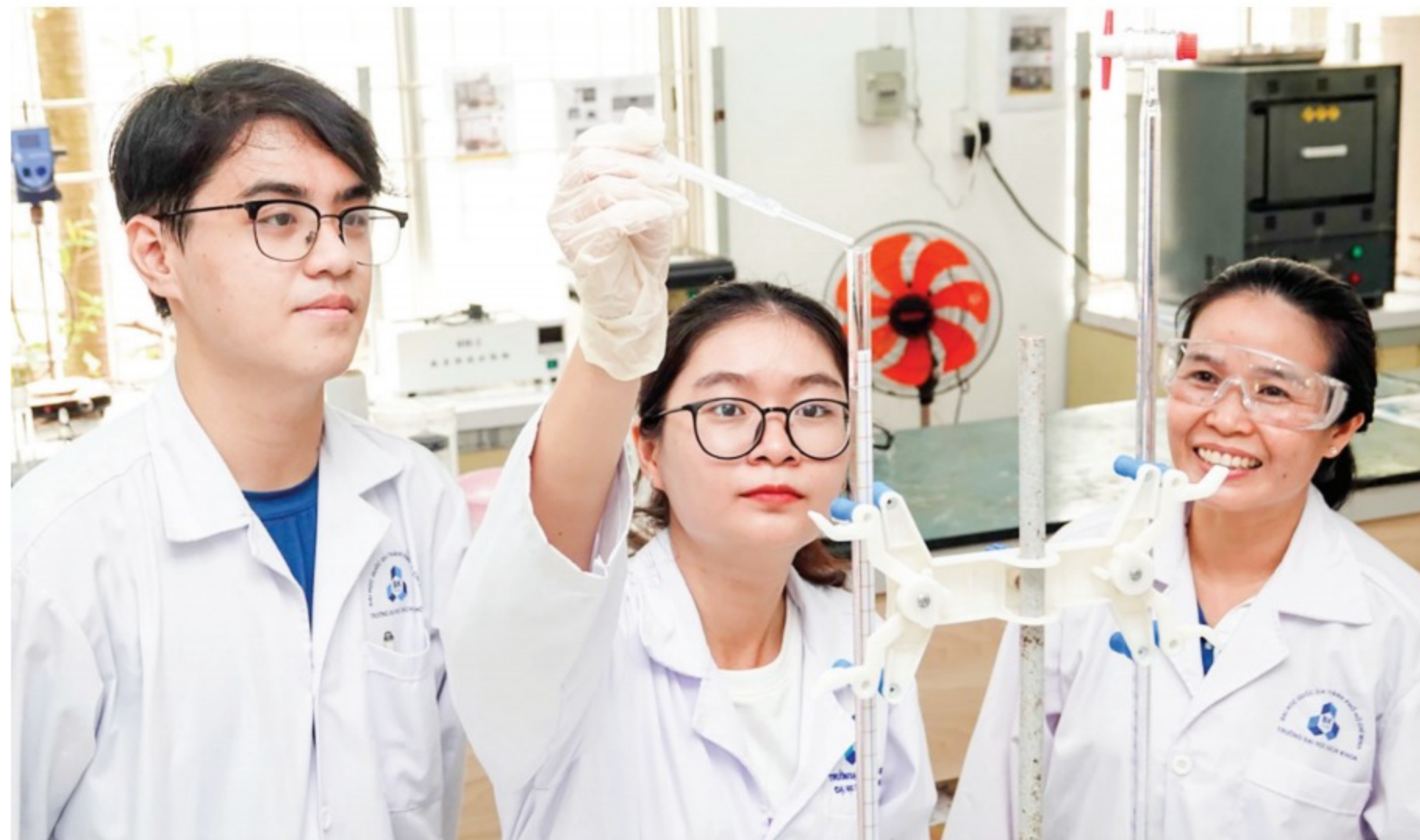
người con xa quê... Mỗi nông dân có thể nói là một “nhà khoa học”, khi họ luôn nắm bắt được cốt lõi của tự nhiên và luôn biết cách tận dụng những thứ tưởng như bỏ đi: trâu với cau là cả một bài toán được liệu; rơm rạ khi đốt đồng vừa giúp tạo thêm chất mùn, trả lại mỡ màu cho đất, lại vừa giúp loại bỏ những vi sinh vật có hại cho cây trồng. Nhưng rơm rạ khi đốt lên ở quy mô lớn cũng có thể gây ô nhiễm không

khí cho làng quê hay những khu đô thị ven đô vì sản sinh ra một lượng khí thải CO₂.

Đó là lúc những nhà khoa học nhiều suy tư về nghề nông như chúng tôi “vào việc”. Rơm rạ, vỏ trấu..., hay rộng hơn là các phế phẩm nông nghiệp, những thứ mà chúng ta vẫn quen vứt đi khi ăn hay chế biến hoa quả: vỏ táo, đài dưa, vỏ dứa, vỏ măng cụt... (trong khi nó chứa tới 70 - 80% hàm lượng, chất kháng ô xy có

lợi cho sức khỏe), vừa lãng phí vừa gây áp lực cho môi trường. Những thứ tưởng chừng như vô giá trị đó, khi soi chiếu dưới cái nhìn khoa học, đều có thể cho ra những nguyên liệu sạch để giúp tạo ra những chuỗi sản phẩm có nguồn gốc sinh học. Một xu hướng tất yếu khi nguồn nhiên liệu hóa thạch dần cạn kiệt và tạo ra những hệ lụy khôn lường cho môi trường. Bạn có tin rằng một cái đế giày hay lót giày cũng có thể góp phần làm trái đất nóng lên không? Không phải ngẫu nhiên mà các đơn đặt hàng đến từ các thương hiệu giày uy tín của châu Âu đã đưa ra khuyến nghị tối thiểu 30% nguyên liệu được sử dụng trong mỗi đôi giày phải có nguồn gốc sinh học. Cụ thể, chất liệu silica để sản xuất đế giày, trước đây có nguồn gốc hóa thạch, giờ được yêu cầu phải từ nguồn gốc sinh học...

Suy cho cùng thì cái gì thuộc về thiên nhiên đều phải trả lại cho thiên nhiên. Đường hướng phát triển sản phẩm mà tôi và cộng sự theo đuổi cũng nằm trong quy luật đó. Bản chất tự nhiên là vậy, việc của chúng ta là trình bày đúng sự thật về nó, đưa tri thức vào để lần ra cốt lõi và gọi đúng tên của nó. Đó là lý do

PGS-TS Lê Thị Kim Phụng cùng nhóm nghiên cứu các sản phẩm aerogel composite và vật liệu khác từ chất thải rắn
ẢNH: ĐÀO NGỌC THẠCH

PGS-TS Lê Thị Kim Phụng nhận Giải thưởng Sáng tạo châu Á của Quỹ toàn cầu Hitachi 2022
ANH: NVCC

“Nếu những xô đẩy, giằng níu của cuộc đời cũng như trong sáng tạo khiến nhịp sống của chúng ta đôi lúc thất thường, trời sụt, bị làm khó, thách thức..., thì khi nhìn vào lý thuyết về kỹ thuật tăng sôi, bạn cũng có thể tin rằng đó chính là trạng thái lý tưởng để chúng ta được yên ổn: vừa được là mình, lại vừa đủ sức thấm thấu, dung chứa được những thứ ngoài mình để không ngừng làm đầy mình lên.”

tôi tâm đắc với câu danh ngôn: “Giá trị của sáng tạo không phải là sự mới mẻ, đó là sự thành thật” (Thomas Carlyle).

CHẲNG CÓ GÌ TRÊN ĐỜI NÀY LÀ THỪA CẢ

Thiên nhiên và khoa học về nó đã dạy chúng ta điều gì?

Mọi cái được sinh ra trên đời này đều có lý do của nó. Đúng như câu thơ nổi tiếng: “Chẳng có ai tẻ nhạt ở trên đời/Mỗi số phận chứa một phần lịch sử”. Tối giờ này, sau một chặng dài miệt mài tìm kiếm các giá trị bị bỏ qua, tôi tin rằng chẳng có gì trên đời này là thừa cả, nếu như chúng ta biết cách trân trọng nó, gạn lọc những điều tốt đẹp nhất của nó và biết điều hướng nó tới miền sáng cần thiết cho vòng đời tuần hoàn của nó... Khi dạy học trò cách làm ra những sản phẩm giá trị từ những thứ bỏ đi, tôi hạnh phúc trao tới các em một bài học nhỏ: đừng bao giờ bỏ qua những giá trị chưa hiển thị hoặc bị khuất lấp. Giá trị nằm trong chính mắt nhìn và bộ lọc của người dùng. Biết đủ là đủ, nhưng biết thiếu, biết thừa, cũng là đủ!

Chị không ủng hộ những chỉnh sửa lỗi?

Chỉnh sửa lỗi là cần thiết, chẳng hạn trong công nghệ gen, ở một khía cạnh nào đó. Hay như một trong những hướng

nghiên cứu của tôi là hiện đại hóa các bài thuốc Đông y, thì bên cạnh tôn trọng những kinh nghiệm dân gian, cũng cần biết loại bỏ những hợp chất không tốt... Nhưng về cơ bản, tôi luôn tâm niệm: hiểu biết về khoa học là để phát triển và vận hành tốt hơn, chứ đừng loại bỏ, đừng làm tự nhiên mất cân bằng, đừng đi ngược những quy luật phát triển của tự nhiên.

Đời sống, nói cho cùng, vẫn là phép cân bằng giữa thừa và thiếu. Chị có chắc là không có gì thừa trên đời này?

Thừa thiếu thật ra là vô cùng và luôn là một khái niệm có tính tương đối. 24 giờ với người này là đủ hoặc thừa, nhưng với người kia lại là thiếu, để mà không bao giờ có thời gian chết. Đời sống lúc này về như người ta lo thừa hơn là lo thiếu: trẻ thừa cân, nhà thừa tiện ích, thông tin thừa mứa... Nhưng nếu điểm tính ra, chúng ta sẽ thấy: tận cùng của thừa chính là thiếu. Trong đó, đáng lo nhất là thiếu đi động lực sống, cống hiến và một bộ lọc đủ mạnh để ngăn ngừa được sự tấn công của những “mã độc” vốn đầy rẫy trên mạng cũng như trong đời sống.

Con đường làm khoa học của chị đã bao giờ phải giằng xé giữa thừa và thiếu?

Lúc mới ra nghề, tôi từng thiếu tiền vì lương giảng viên không đủ để trang trải cuộc sống và giúp bố mẹ lo cho hai em lên thành phố ăn học, nên từng buộc lòng phải rời trường, đầu quân cho doanh nghiệp và mất tới 9 tháng sống trong môi trường “việc nhẹ, lương cao” nhưng gần như mất đi hoàn toàn động lực tạo ra cái mới. Kể mà chịu được thiếu tiền, hay thiếu gia đình, quê hương như quảng thời gian sau này tôi du học tại Anh, thì chắc hẳn các lựa chọn cho con đường khoa học của tôi sẽ thẳng hơn và dứt khoát hơn; làm khoa học tập trung hơn, thuận lợi hơn, tại những lab ở nước ngoài vốn đồng bộ về ề kíp, thiết bị cùng quy trình khép kín hoàn hảo từ đầu vào tới đầu ra... Nhưng nghĩ đi nghĩ lại, 9 tháng làm cho doanh nghiệp ấy tuy có lúc vô vị nhưng cũng không phải là vô nghĩa vì nó giúp mở rộng tầm mắt của mình về đầu ra của những sáng chế, nhu cầu của doanh nghiệp... Và đất nước có đang phát triển, có thiếu những điều kiện cần và đủ, thì mình mới càng có thêm động lực vượt khó, khám phá những khả năng tiềm ẩn ở mình hơn...

CÙNG CÓ LÚC TÔI NHƯ “CHIM MẤT TỔ”

Ở vào những thời điểm hoang mang và bế tắc của sáng tạo, chị đã tìm cách “tái sinh” cảm hứng sáng tạo của mình thế nào?

Trong sự nghiệp nghiên cứu của mình, tôi cũng có đôi ba lần “làm lại từ đầu”. Làm nghiên cứu thực nghiệm như bọn tôi, quan trọng nhất là phải có phòng thí nghiệm. Đã đôi lần tôi gây dựng nhóm nghiên cứu, cơ sở vật chất nghiên cứu rồi bị dịch chuyển, làm lại từ đầu, mua sắm lại từng cái ống nghiệm, đĩa khuấy. Đối với tôi mà nói, nó như chim mất tổ. Nản và mất động lực ghê lắm. Mỗi lần như thế, cái còn lại là nội lực tự thân, sức mạnh của trí tuệ, kiến thức và đam mê khoa học. Tôi lại cặm cụi gây dựng lại và lại thực hiện các dự án tốt hơn, phát triển mạnh hơn. Tôi luôn tin vào thể năng càng lớn, động lực càng mạnh - nghĩa là càng thiếu thốn, càng khó khăn thì sức sáng tạo của con người càng mạnh mẽ.

Ngoài những nỗ lực tự thân, sự chung tay của xã hội trong bối cảnh làm nghiên cứu khoa học ở VN có ý nghĩa thế nào?

Dự án VINIF (Quỹ Đổi mới sáng tạo Vingroup) đã thực sự giúp nhóm tạo ra một nền tảng nghiên cứu cho định hướng vật liệu aerogel. Việc đầu tư R&D (nghiên cứu và phát triển) ngay tại doanh nghiệp, hoặc tài trợ kinh phí cho các đơn vị làm công tác R&D phát triển các công nghệ nền như VINIF đều góp phần thúc đẩy mạnh sự phát triển khoa học công nghệ của một đất nước.

Có thể tìm thấy triết lý sống nào từ những thuật ngữ chuyên môn đặc thù gắn liền với công việc của chị: công nghệ sấy thăng hoa, kỹ thuật tăng sôi...?

Thế rắn, khi chuyển sang thể khí (thay vì thể lỏng), sẽ đảm bảo cho việc cấu trúc vật liệu được giữ nguyên, ấy là giá trị của công nghệ sấy thăng hoa. Cái cần nhất cho vật liệu cách nhiệt là càng chứa nhiều không khí càng tốt.

Vật liệu càng rỗng càng nhẹ, và khi đó bề mặt của nó càng có cơ hội “ghi bàn” nhờ giàu năng lực thấm thấu hơn. Xử lý nước thải, sự cố dầu tràn, dột nhuộm... cần đến những vật liệu rỗng là vì vậy. Sự trống rỗng, theo đó, cũng có thể cần được ghi nhận như một cơ hội để được lấp đầy và thấm thấu cái mới, cái khác, cái ngoài mình. Làm sáng tạo, với tôi, trước khi lấp đầy cũng cần lắm sự đánh rỗng mình để mở lòng đón nhận cái mới.

Tương tự, kỹ thuật tăng sôi lại mang tới một triết lý khác với cách nghĩ thông thường. Trong 3 trạng thái tồn tại của vật liệu: tĩnh (đứng yên), lỏng (bị thổi lên), lơ lửng (đẩy lên, rớt xuống, lại được đẩy lên, cứ thế...) thì lơ lửng mới được cho là trạng thái ổn định nhất, vì nó giúp cho vật liệu giữ được độ rỗng ổn định nhất để có cơ hội tiếp xúc nhiều nhất với không khí. Nếu những xô đẩy, giằng níu của cuộc đời cũng như trong sáng tạo khiến nhịp sống của chúng ta đôi lúc thất thường, trời sụt, bị làm khó, thách thức..., thì khi nhìn vào lý thuyết về kỹ thuật tăng sôi, bạn cũng có thể tin rằng đó chính là trạng thái lý tưởng để chúng ta được yên ổn, theo nghĩa tích cực nhất của nó: vừa được là mình, lại vừa đủ sức thấm thấu, dung chứa được những thứ ngoài mình để không ngừng làm đầy mình lên.

Thường chị có khó ngủ không, trước những thao thức sáng tạo? Giấc mơ nào thường trở đi trở lại?

Vì luôn muốn trải mình rộng ra trên nhiều đầu việc và đa dạng hướng quan tâm, và tương ứng với những định hướng sản phẩm khác nhau sẽ đòi hỏi những khối kiến thức khác nhau; lại thêm cái bệnh cầu toàn... nên rất nhiều khi tôi bị stress, suy giảm trí nhớ... vì luôn cảm thấy không đủ thời gian cho những việc mình muốn làm.

Lại cũng có những đêm mất ngủ vì... nản, khi những tâm huyết sáng tạo của mình khó tìm được đầu ra và điểm gặp với nhà sản xuất và văn hóa doanh nghiệp: cái lợi cho môi trường không tỷ lệ thuận với lợi nhuận của doanh nghiệp, nên đây đó ít nhiều còn lắm nỗi thờ ơ; triết lý phát triển bền vững chưa hẳn đã nhận được sự đồng thuận, đồng hành của cả xã hội và ở các nhà hoạch định chính sách để có thể cho ra các giải pháp đồng bộ.

Tôi hay mơ mình bay được lắm. Hoặc đến một con suối có rất nhiều cá, cứ với tay là bắt được nó. Và mỗi lúc mất ngủ, lại luôn tự an ủi mình rằng: “Chúng ta còn triệu đêm để ngủ trong lòng đất”, như ai kia từng nói...

PGS-TS Lê Thị Kim Phụng tốt nghiệp Tiến sĩ chuyên ngành Kỹ thuật quá trình hóa học tại ĐH Sheffield (Anh) năm 2008, hiện là Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu công nghệ lọc hóa dầu (Trường ĐH Bách khoa TP.HCM).

Với nhiều nghiên cứu có tính đột phá, PGS-TS Lê Thị Kim Phụng từng được trao giải thưởng Khoa học ASEAN - Mỹ dành cho phụ nữ năm 2016; Tạp chí *Asian Scientist* bình chọn là một trong 100 nhà khoa học hàng đầu châu Á năm 2017; Tạp chí *Forbes Việt Nam* đưa vào danh sách 50 phụ nữ ảnh hưởng nhất Việt Nam (2019); Giải thưởng Sáng tạo châu Á của Quỹ toàn cầu Hitachi 2022 cho công trình “Chế tạo vật liệu tiên tiến Aerogel (*) từ chất thải nông nghiệp để xử lý nước” - thành quả nghiên cứu của nhóm Nghiên cứu kỹ thuật quá trình bền vững - SPE (Trường ĐH Bách khoa TP.HCM) với sự tài trợ của Quỹ Đổi mới sáng tạo Vingroup (VINIF).

(*) Aerogel được biết đến là một loại vật liệu nhẹ nhất thế giới, được ứng dụng trong nhiều lĩnh vực như cách nhiệt, cách âm, điện tử, hàng không, xử lý nước... Aerogel chiết xuất từ nguồn phụ phẩm cellulose và tro trấu giúp giảm thiểu diện tích các bãi chôn lấp chất thải, tăng diện tích đất canh tác, đồng thời giảm phát thải khí nhà kính do các hoạt động đốt các sinh khối này ngoài trời.

Chọn máy lạnh có công suất phù hợp với diện tích phòng, tắt nguồn khi không sử dụng... là cách để tiết kiệm điện

ẢNH: X.P

Người ở trọ lo lắng vì tiền điện

Meo hay để tiết kiệm điện

PHÚC KHA - XUÂN PHƯƠNG

Hóa đơn tiền điện tăng khiến đời sống của người ở trọ càng thêm áp lực. Vậy cách nào để giúp tiết kiệm điện trong thời tiết nắng nóng?

LO TÌNH TRẠNG "ĂN THEO"

Những người trẻ không những phát rầu vì hóa đơn tiền điện tăng lên, họ còn thấp thỏm nỗi lo các dịch vụ khác cũng tăng giá theo.

Chị Đỗ Thị Yến Ly (28 tuổi, ngụ P.Bình Hưng Hòa A, Q.Bình Tân, TP.HCM), đang

làm việc tại Công ty Pouyuen Việt Nam, cho biết điều chi lo lắng nhất hiện nay là sợ giá điện tăng sẽ kéo theo hàng loạt dịch vụ, hàng hóa khác cũng tăng theo. "Nếu thời gian tới mà tiền nước, giá gạo, giá dầu, gas, xăng... đều tăng thì cuộc sống của công nhân như mình sẽ bị ảnh hưởng rất lớn", chị Ly nói.

Chung nỗi niềm, anh Trần Vũ Đình Quang (28 tuổi, ngụ đường Lê Văn Sỹ, Q.Tân Bình, TP.HCM) cũng lo việc các hàng quán sẽ "ăn theo" tiền điện, rồi nâng giá nhiều mặt hàng khác. Anh Quang chia sẻ: "Không riêng tôi mà những người có thu nhập thấp,

thu nhập không đủ chi tiêu đều lo ngại như vậy".

Trao đổi về vấn đề này, ông Nguyễn Tiến Thỏa, Chủ tịch Hội Thẩm định giá VN, nói: "Kinh doanh vẫn có hiện tượng 'tê nước theo mưa' cũng như tâm lý lợi dụng ăn theo. Hiện tượng này là có thật và không thể triệt tiêu. Người ta muốn có cơ hội tăng giá thì trách nhiệm của các cơ quan nhà nước, Bộ Tài chính là yêu cầu kiểm soát những mặt hàng nhà nước quản lý phải đăng ký, niêm yết giá. Bên cạnh đó, các cơ quan về thuế, tài chính phải kiểm tra về giá. Không để những ngành khác lợi dụng rồi nâng giá, vì giá cả thị trường tăng sẽ tác động rất lớn đến đời

sống công nhân lao động, nhất là những người thuê trọ".

Trở lại với câu chuyện hóa đơn tiền điện tăng, ông Thỏa cho rằng với người trẻ có thu nhập chưa cao, việc giá điện nhích lên sẽ tác động đến đời sống của họ vì làm tăng chi tiêu. Chính vì thế, ông Thỏa cho rằng cần có sự hỗ trợ người lao động về tiền điện, cải tiến biểu giá bán điện hiện nay. "Ngành điện hỗ trợ người dùng dưới 50 kWh/tháng, nhưng số người dùng 50 kWh/tháng là rất ít. Thay vào đó, nên sửa lại thành 100 kWh/tháng. Đồng thời thiết kế nhảy bậc, bậc 1 lên bậc 2 hẹp hơn những bậc cao, để qua đó hỗ trợ cho

những người thu nhập thấp, những người sử dụng dưới 200 kWh/tháng", ông Thỏa nói.

CÁCH TIẾT KIỆM ĐIỆN HIỆU QUẢ

"Hiển kế" cho việc tiết kiệm điện, ông Võ Quang Lâm, Phó tổng giám đốc Tập đoàn Điện lực VN, chia sẻ: "Trên trang web của Tập đoàn Điện lực VN thường xuyên đăng những cách để tiết kiệm điện. Mọi người nên vào trang này để tham khảo, cách tính toán mức độ sử dụng điện so với hóa đơn thực tế... nhằm có những điều chỉnh dùng điện hợp lý. Hơn hết, tiết kiệm điện bằng cách hãy tắt các thiết bị không cần thiết".

Vợ chồng trẻ mở quán cơm 0 đồng giúp người khó khăn

Vợ chồng anh chị Mai Tú và Trương Thị Huyền mở bếp ăn 0 đồng để giúp đỡ bà con khó khăn với châm ngôn: "Cho đi là còn mãi".

Mô hình quán cơm 0 đồng giúp đỡ bà con nghèo trở nên phổ biến vài năm gần đây. Biết được xung quanh còn nhiều mảnh đời khó khăn, vợ chồng anh Mai Tú (31 tuổi) và chị Trương Thị Huyền (29 tuổi), quyết định thành lập quán cơm 0 đồng ở TP.Vinh, Nghệ An

với mong muốn giúp bà con đỡ khổ hơn.

Anh Tú cho biết: "Vợ chồng mình quyết định chọn đặt bếp ở gần Bệnh viện đa khoa TP.Vinh cơ sở 2, nơi chuyên chạy thận cho bệnh nhân, sau khi nhận thấy bệnh viện này chưa có căn tin. Để ăn cơm, người nhà và bệnh nhân phải đi xa đến 1 - 2 km".

Buổi sáng, bếp 0 đồng của vợ chồng Mai Tú và Trương Thị Huyền mở cửa từ 8 giờ để

phát phiếu ăn nhằm đảm bảo công bằng cho mọi người. Đến 10 giờ 30, quán cơm sẽ đón những vị khách đặc biệt. Khách đến quán có thể ăn tại chỗ hoặc gói mang về.

"Chúng mình cố gắng nấu 100 suất cho mỗi ngày nhưng từ khi mở bếp, ngày nào cũng phải lên từ 110 - 120 suất vì bà con đến ăn khá đông. Thực đơn của bếp sẽ được thay đổi theo từng tháng để thêm đa dạng", anh Mai Tú nói.

Vợ chồng Mai Tú và Trương Thị Huyền thành lập bếp ăn 0 đồng để giúp người khó khăn

ẢNH: NVCC

Bếp ăn được mở ra hoàn toàn từ kinh phí của hai vợ chồng, không nhận quyền góp bằng tiền mà chỉ nhận hiện vật

là thực phẩm. Ban đầu khi nghe ý định mở bếp ăn 0 đồng, bạn bè và người thân của vợ chồng anh Mai Tú đã lên tiếng can

NẾU NGHI NGỜ BỊ GIAN LẬN TIỀN ĐIỆN THÌ LÀM GÌ ?

Theo tiến sĩ Nguyễn Công Tráng, trong trường hợp nghi bị gian lận tiền điện thì có nhiều cách để kiểm tra, chẳng hạn kiểm tra đồng hồ điện có bị ẩm thấp, có do bụi bẩn môi trường tác động làm đồng hồ chạy sai lệch hay không, hoặc xem đồng hồ quá cũ không. Cũng có thể kiểm tra đồng hồ điện bằng cách tắt hết thiết bị điện trong nhà và xem đồng hồ điện có chạy hay không, nếu có chạy nghĩa là có thiết bị trong nhà tiêu hao điện do bị rò điện... Nếu nghi ngờ thì nên yêu cầu phía điện lực kiểm định hoặc thay mới.

Ông Bùi Trung Kiên, Phó tổng giám đốc Điện lực TP.HCM, hướng dẫn: “Khi tiền điện tăng vọt, trong trường hợp người sử dụng phát hiện sai sót về nghiệp vụ của ngành điện, cần liên hệ trung tâm chăm sóc khách hàng để kiểm tra. Nếu đó là sai sót của ngành điện thì chúng tôi sẽ sửa chữa, khắc phục và đảm bảo sự minh bạch, công bằng cho khách hàng”.

Theo tiến sĩ Nguyễn Công Tráng, giảng viên bộ môn kỹ thuật điện, Khoa Điện - Điện tử, Trường ĐH Tôn Đức Thắng, để tiết kiệm điện cần lựa chọn các dòng sản phẩm có công nghệ tiết kiệm điện, các thiết bị có dán nhãn tiết kiệm điện năng, tốt nhất là chọn 5 sao hoặc sao lớn nhất, các loại đèn có hiệu suất cao như đèn LED...

“Đặc biệt trong mùa nắng nóng, chi phí tiền điện cho máy lạnh có thể chiếm hơn 60% hóa đơn tiền điện hằng tháng. Vì vậy, hãy chọn máy lạnh có công suất phù hợp với nhu cầu diện tích phòng. Phòng từ 30 - 35 m² thì sử dụng máy lạnh 2 mã lực (2 HP) để tiết kiệm điện, không sử dụng máy lạnh có công suất lớn dẫn đến hao phí năng lượng điện, phòng 15 - 17 m² thì sử dụng máy lạnh 1 mã lực (1 HP)”, tiến sĩ Tráng cho biết.

Cũng theo tiến sĩ Tráng, khi sử dụng máy lạnh, nên cài đặt nhiệt độ từ 26 độ C trở lên, chênh lệch nhiệt độ ngoài trời không quá 5 - 6 độ C. Cài nhiệt độ tăng 1 độ C thì sẽ tiết kiệm được 2 - 3% điện năng tiêu thụ. Cẩn tắt nguồn điện máy lạnh khi không sử dụng để không tốn điện chờ của máy, tránh trường hợp bật tắt liên tục khiến dòng điện khởi động lớn, dẫn đến tốn điện nhiều hơn, gây giảm tuổi thọ của máy, làm gia tăng tiêu

hao năng lượng điện rất lớn.

“Nên sử dụng quạt điện kết hợp tính năng hẹn giờ tắt máy lạnh. Tính năng này thường rất hữu ích khi sử dụng vào ban đêm. Mọi người có thói quen để nhiệt độ thấp xuyên suốt trong đêm. Ban đêm, nhu cầu dùng điện chỉ ở giai đoạn đầu, thời gian khoảng 4 giờ đến gần sáng, nhiệt độ cơ thể hạ xuống mức rất thấp nên lúc này có thể không cần máy lạnh nữa và chỉ cần quạt điện là đủ”, tiến sĩ Tráng chỉ ra.

Vị tiến sĩ này phân tích thêm: “Khi đó, tính trung bình một máy lạnh 2 mã lực, 1 giờ đã tiêu thụ 1,5 kWh, từ 4 giờ đến 7 giờ sáng sẽ tiết kiệm được 4 - 5 kWh. Nếu giá bán lẻ điện khoảng 2.500 đồng/kWh, sẽ tiết kiệm khoảng 10.000 đồng/đêm, mỗi tháng tiết kiệm khoảng 300.000 đồng/tháng. Mỗi nhà làm được điều đó thì sản lượng tiết kiệm điện rất lớn”.

Khi sử dụng máy lạnh, tiến sĩ Tráng khuyên phải vệ sinh máy định kỳ. Nếu dùng nhiều và bụi bẩn nhiều thì cứ 3 tháng vệ sinh máy lạnh 1 lần, nếu dùng ít và ít bụi bẩn thì 6 tháng 1 lần. Việc này có thể tiết kiệm được 5 - 7% điện năng và tăng tuổi thọ cho máy lạnh. Thêm vào đó là kết hợp với quạt điện để thông thoáng phòng, chống thoát nhiệt các khe cửa ra vào, cửa sổ...

nay bếp đón nhận rất nhiều điều tích cực từ mọi người xung quanh. Thấy bà con vui vẻ là lòng mình cũng ấm áp theo. Mình đã lập quỹ riêng để vận hành bếp tối thiểu là 1 năm và sẽ cố gắng kiếm thêm nhiều tiền để duy trì bếp 0 đồng lâu nhất có thể”.

Dù có vất vả hơn, phải thức dậy sớm để giám sát từng khâu nấu ăn cho bếp 0 đồng, nhưng vợ chồng Mai Tú và Trương Thị Huyền vẫn vui vẻ vì giúp đỡ được bà con đang chữa bệnh. “Mình cảm thấy yêu đời hơn vì làm được điều có ích cho xã hội”, anh Mai Tú khẳng định.

Hàng Hà

Thanh niên nông thôn miền Tây đột phá khởi nghiệp “Biến” mít non thành... thịt

Mong muốn nâng tầm giá trị nông sản, chị Cao Thị Cẩm Nhung (36 tuổi, TP.Ngã Bảy, Hậu Giang) tận dụng những phần tưởng chừng bỏ đi như mít non, xơ mít, hạt mít, cùi mít để làm thành “thịt” thực vật và nhiều sản phẩm ăn vặt.

THẤY CƠ TRONG NGUY

Theo chị Nhung, Hậu Giang có diện tích mít lớn thứ 2 cả nước với hơn 7.000 ha, chỉ sau Tiền Giang. Trong dịch Covid-19, không chỉ vườn mít 10 ha của gia đình chị điêu đứng vì phụ thuộc vào thương lái mà nhiều nông dân khác cũng rơi vào tình cảnh tương tự.

“Giá mít tươi không ổn định, tuy có lúc cao chạm đỉnh nhưng người nông dân thường phải chịu thiệt thòi trong việc giao dịch giá bán với thương lái. Đa phần chỉ có 30% mít trong vườn đạt loại 1, bán được giá. So với mít loại 1, giá mít loại 2, loại 3 thấp hơn đến 40%. Còn mít tự ra chợ càng rẻ hơn nữa”, chị Nhung tâm sự.

Chị Nhung từng là giáo viên nhưng sau đó xin nghỉ việc vì niềm đam mê khởi nghiệp quá lớn. Chị có 10 năm kinh doanh trong lĩnh vực thực phẩm, nổi bật là những sản phẩm ăn vặt và các loại nước sốt, gia vị. Quá trình tiếp xúc thị trường giúp chị nắm bắt xu hướng tiêu dùng hiện nay là chú trọng chế độ ăn uống lành mạnh, bền vững, trong đó có các sản phẩm thay thế thịt động vật.

Trái mít cũng là loại nông sản có hàm lượng dinh dưỡng cao với nhiều vitamin A, vitamin C, canxi, sắt... tốt cho sức khỏe. Nhận thấy tiềm năng đó, chị Nhung quyết định “tìm cơ trong nguy” giữa dịch Covid-19. Chị bắt đầu tìm hiểu các sản phẩm có nguồn gốc xuất xứ từ “thịt” thực vật. Rồi từ trái mít, chị tạo ra những sản phẩm có hương vị, kết cấu gần giống thịt động vật.

TÁI SINH NHỮNG PHẦN KÉM GIÁ TRỊ CỦA MÍT

Chị Nhung cho biết trong

Chị Nhung (thứ 2 từ trái qua) tìm hiểu vùng nguyên liệu mít tại xã Đại Thành, TP.Ngã Bảy, Hậu Giang

Những sản phẩm từ mít của chị Nhung

quá trình canh tác, nông dân cắt bỏ nhiều trái mít non để dưỡng cây. Những trái mít này được xem là loại bỏ đi, vì không thể bán ra thị trường.

“Người dân đã quen sử dụng mít dạng tươi hoặc sấy khô. Ít ai nghĩ rằng trái mít non còn có thể làm được việc gì khác. Trong khi đó, thịt mít non có chứa hàm lượng dinh dưỡng cao, không chứa cholesterol, rất thích hợp để làm thực phẩm giả thịt như pa tê, giúp người ăn chay có thêm sự phong phú trong mỗi bữa ăn thay vì lựa chọn quen thuộc như đậu nành, tàu hũ...”, chị Nhung chia sẻ.

Mặc dù với kinh nghiệm 10 năm làm trong ngành thực phẩm, nhưng chị Nhung cũng phải trải qua nhiều gian nan trong quá trình biến ý tưởng thành sản phẩm. Những khó khăn bước đầu như xử lý mù trái mít non để không ảnh hưởng đến mùi vị, tiếp cận máy móc, công nghệ chế biến hiện đại...

Đầu năm 2022, ba sản phẩm từ mít của thương hiệu Lemit Foods ra đời, gồm: pa tê, chả cá thái lát, bánh phồng. Đến nay bộ sưu tập sản phẩm đã phong phú hơn khi có thêm snack (vị phô mai và vị muối hồng), khô và mọc mít.

Chị Nhung đã tận dụng được nhiều thành phần của trái mít như mít non, xơ, hạt và cùi mít (trừ phần vỏ mít - PV). Tùy vào

mỗi loại sản phẩm mà cách sử dụng nguồn nguyên liệu sẽ khác nhau. Cũng như mỗi sản phẩm sẽ có những công đoạn xử lý và quy trình chế biến riêng.

“Trái mít từ lúc còn non cho đến 3 tháng, 6 tháng hay thu hoạch đều có thể tận dụng. Khi trái mít được sử dụng gần như triệt để các thành phần cũng đồng nghĩa với việc góp phần nâng cao giá trị trái mít cho người nông dân”, chị Nhung vui vẻ nói.

KỶ VỌNG PHÁT TRIỂN THÀNH HỢP TÁC XÃ

Theo chị Nhung, sau 3 tháng tung các sản phẩm giả thịt ra thị trường, Lemit Foods đã ghi nhận mức tăng trưởng doanh số gần 30%. Hiện pa tê mít trở thành sản phẩm chủ lực, được nhiều khách hàng trong nước tin dùng và lựa chọn. Ngoài thành lập công ty tại TP.Ngã Bảy (Hậu Giang), chị còn xây dựng các kênh bán hàng trực tuyến trên website, mạng xã hội.

Hiện nay cơ sở của chị Nhung đang mở rộng quy mô sản xuất và quy hoạch thêm vùng nguyên liệu mít tại quê nhà, trồng theo hướng VietGap, LocalGap. “Kế hoạch của tôi là mở rộng danh mục sản phẩm gắn với giới thiệu văn hóa ẩm thực Việt Nam; đồng thời hỗ trợ nông dân địa phương tiêu thụ nông sản, góp phần vào sự phát triển kinh tế của vùng”, chị Nhung bộc bạch.

Anh Bùi Hữu Lộc, Bí thư Tỉnh đoàn Hậu Giang, cho biết những sản phẩm từ quả mít của chị Nhung có tính tiên phong trong khởi nghiệp đổi mới - sáng tạo. Hầu như trước đây chưa có doanh nghiệp trẻ nào tại Hậu Giang nghĩ tới và thực hiện.

“Tỉnh đoàn Hậu Giang mong cách làm hiệu quả của chị Nhung ngày càng được nhân rộng, phát triển thành hợp tác xã, nhằm thúc đẩy quá trình sản xuất, tiêu dùng. Điều này sẽ nâng cao giá trị cho loại cây trồng rất quen thuộc ở Hậu Giang, từ đó góp phần giải quyết việc làm cho thanh niên lao động tại địa phương”, anh Lộc nói.

Thanh Duy

ngần vì sợ gặp nhiều khó khăn. Anh Mai Tú tâm sự: “Mình vẫn muốn mở vì bếp sẽ giúp đỡ rất nhiều người nghèo. Đến

Chị Nhung (trái) đưa các sản phẩm từ mít tham gia Phiên chợ Xanh tử tế

ẢNH: THANH DUY

                     VietinBank - Chi nhánh 1 - TP.HCM thông báo bán tài sản thế chấp là QSD đất và tài sản gắn liền đất của ông Nguyễn Văn Hợp - Bà Dương Thị Lan Anh là chủ sở hữu, gồm: (1) Quyền sử dụng đất - Diện tích đất: 545,0 m². - Mục đích sử dụng: làm nhà ở, lâu dài. - Nguồn gốc sử dụng: Nhận chuyển nhượng, được Nhà nước giao, có thu tiền sử dụng đất. - Địa chỉ: Thửa đất số 10 (-531), tờ bản đồ số 9 xã Bình Trung, P.Phú Hữu, TP.Thủ Đức. (2) Quyền sử dụng đất - Diện tích đất: 360,0 m². - Mục đích sử dụng: đất ở tại đô thị, lâu dài. - Nguồn gốc sử dụng: Nhận chuyển nhượng, được Nhà nước giao, có thu tiền sử dụng đất. - Địa chỉ: Thửa đất số 535, tờ bản đồ số 34, phường Phú Hữu, TP.Thủ Đức. (3) Căn hộ 18.4 tầng 19 (19/26), lô C1 chung cư Hoàng Anh River View, 37 Nguyễn Văn Hưởng, P.Thảo Điền, TP.Thủ Đức. - Diện tích sàn: 128.81 m². (4) Quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở - Diện tích đất: 6.202,2 m² - Mục đích sử dụng: 300 m² đất ở nông thôn và 5.902,2 m² đất trồng lúa nước và đất trồng cây hàng năm khác. - Thời hạn sử dụng: 300 m² đất ở lâu dài; 5.902,2 m² đất có thời hạn đến 8.9.2068. - Nguồn gốc sử dụng: Nhận chuyển nhượng được Công nhận QSDĐ như giao đất 5.902,2 m² không thu tiền sử dụng đất và 300 m² thổ cư có thu tiền sử dụng đất. - Địa chỉ: Thửa đất số 14 và 27, tờ bản đồ số 49, tại xã Long Phước, huyện Long Thành, Đồng Nai. • Giá mua bán: Giá thỏa thuận • Thông tin liên hệ: VietinBank - Chi nhánh 1 - TP.HCM. - Địa chỉ: 93-95 Hàm Nghi, Phường Nguyễn Thái Bình, Quận 1, TP.HCM. - Người tiếp nhận thông tin: Ông Đặng Hồng Cường - Điện thoại: 0982168861 hoặc bà Ca Thị Tuyết Trinh - Điện thoại: 0973888412.

NHÀ ĐẤT
NHÀ CHO THUÊ
Cho thuê 1 phần nhà: 443 Kha Vạn Cân, P.HBC, TP.Thủ Đức. Mặt tiền đường 49, ngang 10m, dài 28m, giá 42 triệu/tháng. LH: 0903.342507, chú Mấy.
BÁN - SANG NHƯỢNG
TP.HỒ CHÍ MINH
QUẬN 1
Bán nhà Hai Bà Trưng, Q.1. DT 4mx10,5m, 1T, 1L, 1 sân thượng. HXH 5m, gần chợ Tân Định, tặng bộ bàn ghế gỗ (150tr). Giá 3,65 tỉ. LH: 0901.496220, cô Mai.
Nhà hẻm 4,5m đường Nguyễn Phi Khanh, P.Tân Định, quận 1. Giá 4,45 tỉ. Nhà: 1 trệt, 2 lầu, 4PN. Diện tích 4mx13m. Nhà đang cho thuê 15 triệu/tháng. LH: 0908.485199, देख nhà.
Nhà nhỏ Q.1 siêu Hot: Trần Khắc Chân, P.Tân Định, Q.1. Nhà 1 trệt, 1 lầu, giá 2,25 tỉ, DTSD: 50m², hẻm xe hơi, SHR. LH: 0903.854101, Hoàng Anh.
QUẬN 3
Đất trống chính chủ, sổ sẵn: đường Võ Văn Tấn, P.VTS, quận 3 (gần Hố Con Rùa). Giá sang: 4,1 tỉ/80m². Công chứng ngay. LH: 0907.212683, David Tài.
QUẬN 7
Cần sang lô đất 100m² (5mx20m). Giá 2,25 tỉ, sổ hồng, mặt tiền đường Lê Văn Lương, phường Tân Phong, quận 7. LH: 0908.039213, cháu Long.
QUẬN PHÚ NHUẬN
Bán nhà 376 Trường Sa, P.2, Q.Phú Nhuận. DTXD 56m², DTSD 236m². Trệt, lửng, 2 lầu + ST. Hướng chính Nam, gần TT TDTT Rạch Miễu. Nhà hình thang, mặt tiền 13m (2,1m-7,9m-11m), lẻ rộng 4m. Giá 24 tỉ. LH: 0913.806586, A.Bình.
Chính chủ bán lô căn nhà Q.Phú Nhuận. Nhà tại hẻm Trương Quốc Dung, phường 10, quận Phú Nhuận. DTSD: 92,2m², DT trệt: 32,13m² (ngang 4,2m, dài 7,65m). Giá bán: 5,5 tỉ (thương lượng). Phí môi giới: 1%. Nhà: trệt, lửng, 2 lầu, 3 phòng ngủ và 2WC. LH: 0938.641048 (Zalo).
QUẬN TÂN BÌNH
Cò Mai bán nhà Phạm Văn Hai, Q.Tân Bình. DT: 4mx12m, 1T, 2L, HXH 5m. Gần chợ Phạm Văn Hai. Tặng nội thất, SHR sang tên ngay, giá 2,2 tỉ. LH: 0901.496220.
QUẬN BÌNH THẠNH
Kết tiền nên cần bán căn nhà Đinh Tiên Hoàng, P.1, Q.BT. DT: 50m², hẻm ô tô 4m. Nhà đang có thuê 8 triệu/tháng. Nhà: 1 trệt, 1 lầu. Giá 2 tỉ 50 triệu. LH: 0932.643617.
Ngân hàng thanh lý sang 10 nền đất đường Nguyễn Hữu Cánh, P.22, quận Bình Thạnh. Giá sang 3,2 tỉ/80m², công chứng ngay. LH: 0907.212683, gặp Tài.
QUẬN GÒ VẤP
Giảm trực tiếp 300 triệu cho nhà đẹp Lê Quang Định, P.1, Q.Gò Vấp. DT 60m², trệt, 2lầu, ST. Hẻm trước nhà 4m. Giá chốt: 2,55 tỉ (bao phí sang tên). LH: 0902.861294.
HUYỆN BÌNH CHÁNH
Chính chủ kết vốn cần sang gấp đất trong KDC hiện hữu: Sổ hồng riêng, bao thuế phí công chứng. 1 Lô 125m² (5mx25m), đường nhựa 14m, xây trọ nhiều, kinh doanh buôn bán tốt, giá 1,875 tỷ; 1 Lô 80m² (5mx16m), kế góc, đối diện trường học, giá chỉ 1,25 tỉ. Liên hệ: 0934.079608 cô Nhung.
HUYỆN CỬ CHÌ
Sang đất mặt tiền đường nhựa số 755, cắt ngang Tỉnh lộ 7, xã An Nhơn Tây. Ngang 9,90mx46m, có 100m² thổ cư, khu dân cư đông đúc, gần chợ, tiện ích xung quanh đầy đủ, đất cao, đường thông. Giá: 3 tỉ 380 triệu. LH: 0938.177379, A.Bảo.

THÔNG BÁO
TAND quận Thanh Khê thông báo cho bà Nguyễn Thị Ngọc Hằng, sinh năm 1977; hộ khẩu thường trú: tổ 41, phường Thạc Gián, quận Thanh Khê, thành phố Đà Nẵng được biết: TAND quận Thanh Khê đã thụ lý vụ án dân sự về việc “Tranh chấp hợp đồng vay tài sản” theo đơn khởi kiện của bà Lê Thị Bích Tín. Do đó bà Nguyễn Thị Ngọc Hằng phải có mặt tại TAND quận Thanh Khê, thành phố Đà Nẵng (địa chỉ: Số 48 đường Trần Xuân Lê, thành phố Đà Nẵng) để trình bày quan điểm, ý kiến của mình đối với yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn và tham gia phiên họp kiểm tra việc giao nộp, tiếp cận công khai chứng cứ và hoà giải lần 1 vào lúc 08 giờ 30 phút ngày 09/6/2023; Phiên hòa giải lần 2 vào lúc 08 giờ 30 phút ngày 26/06/2023; tham gia tố tụng tại phiên toà xét xử vụ án lần thứ nhất vào lúc 08 giờ 30 phút ngày 10/07/2023; tham gia tố tụng tại phiên toà xét xử vụ án lần thứ hai vào lúc 08 giờ 30 phút ngày 28/7/2023. Nếu bà Nguyễn Thị Ngọc Hằng không có mặt thì Tòa án sẽ tiến hành giải quyết vụ án theo quy định của pháp luật.

tin tức về ông Lê Minh Hoàng thì thông báo cho TAND TP.Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa (theo địa chỉ như trên); UBND phường Vạn Thạnh, TP.Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa (địa chỉ: 09 Đào Duy Từ, P.Vạn Thạnh, TP.Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa); người yêu cầu. Thời hạn thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố mất tích là 4 (bốn) tháng kể từ ngày đăng, phát thông báo lần đầu tiên. Trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày kết thúc thời hạn nêu trên nếu không có tin tức gì của ông Lê Minh Hoàng thì Tòa án sẽ mở phiên họp xét đơn yêu cầu tuyên bố một người mất tích.

THÔNG BÁO TÌM KIẾM NGƯỜI VẮNG MẶT TẠI NƠI CƯ TRÚ. Người yêu cầu: Bà Hoàng Thị Thu Hà, SN: 1974. CCCD số: 040174036818, cấp ngày 27.12.2021, tại cục CS QLHC về TTXH. Địa chỉ thường trú: 57, tổ 12B, KP10, phường An Bình, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai. Địa chỉ tạm trú: C2/10, KP1, phường Long Bình Tân, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai. Căn cứ QĐ số 13/2023/QĐST-DS ngày 14.4.2023 của TAND TP.Biên Hòa sơ thẩm giải quyết việc dân sự về việc “Thông báo tìm người vắng mặt nơi cư trú” theo đơn yêu cầu của bà Hoàng Thị Thu Hà; 1. Thông báo tìm kiếm đối với ông Đỗ Thanh Bình, SN: 1976 vắng mặt nơi cư trú cuối cùng tại địa chỉ: Số nhà 35M, KP1, phường Tân Hòa, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai từ năm 2015 cho đến nay; 2. Khi biết được thông báo này, đề nghị ông Đỗ Thanh Bình liên hệ với TAND TP.Biên Hòa theo địa chỉ: Đường Nguyễn Du, KP1, phường Bửu Long, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai để giải quyết yêu cầu tìm kiếm người vắng mặt nơi cư trú hoặc ai biết được tin tức về ông Đỗ Thanh Bình thì thông báo cho TAND TP.Biên Hòa theo địa chỉ như trên; UBND phường Tân Hòa, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai hoặc bà Hoàng Thị Thu Hà.

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN 1, TP.HCM THÔNG BÁO tìm kiếm người vắng mặt tại nơi cư trú với nội dung như sau: Tìm kiếm ông Nguyễn Hữu Thịnh, sinh ngày 31.10.1965; địa chỉ cư trú trước khi biệt tích: Số 212/170/34 Nguyễn Văn Nguyễn, phường Tân Định, Quận 1, TP.HCM vắng mặt tại nơi cư trú từ năm 1987 đến nay không có tin tức gì. Ông Nguyễn Hữu Thịnh hiện đang ở đâu về gặp hoặc liên hệ với Tòa án nhân dân Quận 1, TP.HCM theo địa chỉ: Số 06 đường Lý Tự Trọng, phường Bến Nghé, Quận 1, TP.HCM, điện thoại: 028.38222.722 để giai quyết yêu cầu của bà Nguyễn Thị Lê xin tuyên bố ông Nguyễn Hữu Thịnh là đã chết. Ai biết được tin tức về ông Nguyễn Hữu Thịnh thì thông báo cho Tòa án nhân dân Quận 1, TP.HCM theo địa chỉ như trên; Ủy ban nhân dân TP.HCM; bà Nguyễn Thị Lê. Hết thời hạn 04 tháng kể từ ngày đăng, phát thông báo lần đầu tiên, nếu không có tin tức gì về ông Nguyễn Hữu Thịnh thì Tòa án nhân dân Quận 1, TP.HCM sẽ giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN 1, TP.HCM THÔNG BÁO tìm kiếm người vắng mặt tại nơi cư trú với nội dung như sau: Tìm kiếm ông Nguyễn Hữu Phát, sinh ngày 26.4.1969; địa chỉ cư trú trước khi biệt tích: Số 212/170/34 Nguyễn Văn Nguyễn, phường Tân Định, quận 1, TP.HCM vắng mặt tại nơi cư trú từ năm 1987 đến nay không có tin tức gì. Ông Nguyễn Hữu Phát hiện đang ở đâu về gặp hoặc liên hệ với: Tòa án nhân dân Quận 1, TP.HCM theo địa chỉ: Số 06 đường Lý Tự Trọng, phường Bến Nghé, quận 1, TPHCM; điện thoại: 028.38222722, để giải quyết yêu cầu của bà Nguyễn Thị Lê xin tuyên bố ông Nguyễn Hữu Phát là đã chết. Ai biết được tin tức về ông Nguyễn Hữu Phát thì thông báo cho Tòa án nhân dân Quận 1, TP.HCM theo địa chỉ như trên; Ủy ban nhân dân TP.HCM; bà Nguyễn Thị Lê. Hết thời hạn 04 tháng kể từ ngày đăng, phát thông báo lần đầu tiên, nếu không có tin tức gì về ông Nguyễn Hữu Phát thì Tòa án nhân dân Quận 1, TP.HCM sẽ giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN GÒ VẤP TP.HCM THÔNG BÁO cho bà Hà Thị Hồng - sinh năm: 1972; có địa chỉ tạm trú: Số 9E1, đường Nguyễn Kiệm, phường 3, quận Gò Vấp, TPHCM. TAND quận Gò Vấp đang thụ lý vụ án dân sự sơ thẩm số: 183/2022/DSST ngày 2.6.2022 về việc: “Tranh chấp hợp đồng tín dụng” do Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Việt Nam khởi kiện. TAND quận Gò Vấp yêu cầu bà Hồng đồng tand quận Gò Vấp địa chỉ: Số 416/2, đường Dương Quảng Hàm, phường 5, quận Gò Vấp, TP.HCM để giải quyết vụ kiện, cụ thể: Vào lúc 09 giờ, ngày 12.6.2023 để trình bày lời khai vụ kiện; Vào lúc 10 giờ, ngày

THÔNG BÁO
Ngân hàng TMCP Công Thương Việt Nam - Chi nhánh 1 - TP.HCM (VietinBank - Chi nhánh 1 - TP.HCM) thông báo bán tài sản thế chấp: • Quyền sử dụng đất - Diện tích đất: 432,0 m² (hướng Tây Bắc) - Mục đích sử dụng: Đất ở nông thôn - Thời hạn sử dụng: lâu dài - Hình thức sử dụng: Sử dụng riêng. - Địa chỉ: Thửa đất số 49, tờ bản đồ số 2, Ấp Long Thới, xã Long Thượng, huyện Cần Giuộc, Long An (mặt tiền đường Bờ Chùa, rộng 18m - đường vào Cụm công nghiệp Hải Sơn, cách đường Đoàn Nguyễn Tuấn 280m, cách chợ Hung Long 280m). Chủ sở hữu: Nguyễn Thị Ngọc Trâm • Giá mua bán: thỏa thuận • Thông tin liên hệ: VietinBank - Chi nhánh 1 - TP.HCM - Địa chỉ: 93-95 Hàm Nghi, P.Nguyễn Thái Bình, quận 1, TP.HCM. - Người tiếp nhận thông tin: Ông Đặng Hồng Cường - Điện thoại: 0982168861 hoặc ông Lê Thế Dương - Điện thoại: 0977.121989.

12.06.2023 và 09 giờ, ngày 12.7.2023 để tham gia phiên họp kiểm tra việc giao nộp, tiếp cận, công khai chứng cứ và hòa giải; Vào lúc 08 giờ, ngày 11.8.2023 và 08 giờ, ngày 11.9.2023 để tham gia phiên tòa xét xử sơ thẩm. Trường hợp bà Hà Thị Hồng không có mặt, Tòa án sẽ tiến hành giải quyết theo luật định.

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ THỦ DẦU MỘT, TỈNH BÌNH DƯƠNG thông báo cho ông Nguyễn Vũ Hà, sinh năm 1973 và bà Phan Thị Ánh Dung, sinh năm 1974; địa chỉ: Đội 19, Cây Lầu Tây, xã Duy Phước, huyện Duy Xuyên, tỉnh Quảng Nam, được biết: Tòa án nhân dân thành phố Thủ Dầu Một, tỉnh Bình Dương đang thụ lý giải quyết vụ án dân sự sơ thẩm thụ lý số 131/2023/TLST-DS ngày 15.3.2023 về việc tranh chấp hợp đồng tín dụng. Theo đơn khởi kiện của nguyên đơn: Ngân hàng TMCP Ngoại thương Việt Nam; địa chỉ: 185-187 Đại lộ Bình Dương, phường Phú Thọ, thành phố Thủ Dầu Một, tỉnh Bình Dương. Tòa án nhân dân thành phố Thủ Dầu Một thông báo cho bị đơn ông Nguyễn Vũ Hà và bà Phan Thị Ánh Dung phải có mặt tại Tòa án nhân dân thành phố Thủ Dầu Một, tỉnh Bình Dương; địa chỉ số: 471 Đại lộ Bình Dương, phường Phú Cường, thành phố Thủ Dầu Một, tỉnh Bình Dương để giải quyết vụ án (liên hệ: Thẩm phán Nguyễn Ngọc Quý). Dự kiến thời gian và nội dung tố tụng như sau: Phiên họp kiểm tra việc giao nộp, tiếp cận công khai chứng cứ và hòa giải: Vào lúc 08 giờ 00 phút, ngày 5.6.2023. Xét xử lần thứ nhất dự kiến vào lúc 08 giờ 00 phút, ngày 20.6.2023. Xét xử sơ thẩm lần thứ hai dự kiến vào lúc 08 giờ, ngày 6.7.2023. Trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày xét xử lần thứ hai, được quyền liên hệ với Tòa án nhân dân thành phố Thủ Dầu Một để nhận kết quả giải quyết vụ án. Nếu đến thời gian nêu trên mà ông Nguyễn Vũ Hà và bà Phan Thị Ánh Dung không có mặt tòa án nhân dân thành phố Thủ Dầu Một sẽ giải quyết vụ án theo quy định của pháp luật.

TÒA ÁN NHÂN DÂN TP.THỦ ĐỨC, TP.HCM THÔNG BÁO CHO ÔNG LÂM XUÂN - SN 1977 và bà Võ Thụy Huyền Linh - SN 1979; Địa chỉ: 214B/14Bis Nguyễn Trãi, phường Nguyễn Cư Trinh, quận 1, TP.HCM hiện đang ở đâu về ngay TAND TP.Thủ Đức, TP.HCM; địa chỉ: đường Lò Lu, phường Trường Thạnh, TP.Thủ Đức, TP.HCM để giải quyết vụ án “Tranh chấp hợp đồng chuyển nhượng quyền sử dụng đất” với nguyên đơn là ông Nguyễn Minh Công. Nguyên đơn yêu cầu ông Lâm Xuân và bà Võ Thụy Huyền Linh là thành viên của Công ty TNHH Bất động sản Anh Kiệt trả số tiền 1.009.353.010 đồng; cụ thể ông Lâm Xuân trả số tiền 908.417.709 đồng (tương đương 90% tỷ lệ vốn góp), bà Võ Thụy Huyền Linh trả số tiền 100.935.301 đồng (tương đương 10% vốn góp). Trong thời hạn 04 tháng kể từ ngày thông báo đầu tiên, nếu ông Lâm Xuân và bà Võ Thụy Huyền Linh không có mặt thì TAND TP.Thủ Đức, TP.HCM sẽ giải quyết vụ kiện trên theo quy định của pháp luật.

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ THUẬN AN, TỈNH BÌNH DƯƠNG thông báo cho ông Trần Mạnh Trường, sinh năm 1972 và bà Khổng Thị Thanh, sinh năm 1972; cùng trú tại: T6/121, khu phố Bình Thuận 2, phường Thuận Giao, thành phố Thuận An, tỉnh Bình Dương, là bị đơn được biết nội dung sau: 14 giờ 00 phút, ngày 31.5.2023 tham gia phiên họp kiểm tra việc giao nộp, tiếp cận, công khai chứng cứ và hòa giải lần 01. Trường hợp ông Trần Mạnh Trường và bà Khổng Thị Thanh vắng mặt lần 01 thì tham gia phiên họp kiểm tra việc giao nộp, tiếp cận, công khai chứng cứ và hòa giải lần 02 vào lúc 14 giờ 00 phút, ngày 19.6.2023. 14 giờ 00 phút, ngày 10.7.2023 để tham gia phiên tòa sơ thẩm xét xử vụ án nêu trên. Trường hợp ông Trần Mạnh Trường và bà Khổng Thị Thanh vắng mặt, Tòa án nhân dân thành phố Thuận An quyết định hoãn phiên tòa và sẽ mở lại phiên tòa sơ thẩm vào lúc 14 giờ 00 phút, ngày 27.7.2023 tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Thuận An, tỉnh Bình Dương. Nếu ông Trần Mạnh Trường và bà Khổng Thị Thanh vắng mặt thì Tòa án nhân dân thành phố Thuận An tiến hành xét xử vắng mặt theo quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

TÔI TÊN TĂNG VĂN LIÊM (CMND: 024241939) làm mất số cổ phần của Tổng công ty cổ phần Bia - Rượu - Nước giải khát Sài Gòn; số lượng cổ phần: 7.000 CP; mã số cổ đông: IV-03032. Ai nhặt được xin vui lòng liên hệ số điện thoại: 0934.001888, xin cảm ơn.

XANH HÓA VÙNG BIÊN

ĐÌNH PHÚ

Những ngày này, cán bộ, công nhân viên, lao động Công ty CP cao su Đồng Nai - Kratie thuộc Tập đoàn công nghiệp cao su Việt Nam (VRG) rộn ràng niềm vui kỷ niệm hành trình 15 năm gieo nguồn “vàng trắng” ở xứ sở Chùa Tháp - Campuchia.

15 năm cao su trên vùng biên giới đất bạn Campuchia là một hành trình vô vàn gian nan, vất vả. Từ những bước chân mở đường thuở đầu, nay đã mọc lên những cánh rừng cao su xanh trù phú bạt ngàn nối tiếp nhau, viết lên một khúc ca thấm đẫm tình đất, tình người.

KHÔNG CHÙN BƯỚC TRƯỚC NHỮNG KHÓ KHĂN

Ông Lê Văn Lâm, Tổng giám đốc Công ty CP cao su Đồng Nai - Kratie, cho biết ngày 29.1.2008 HĐQT VRG phê duyệt phương án góp vốn thành lập Công ty CP cao su Đồng Nai - Kratie. Sau đó, công ty được Bộ Thương mại Vương quốc Campuchia cấp giấy chứng nhận thành lập. Thực hiện chủ trương đó, công ty có nhiệm vụ trồng, chăm sóc, khai thác, chế biến và tiêu thụ mủ cao su thiên nhiên tại Vương quốc Campuchia.

Địa bàn dự án trồng cao su của Công ty CP cao su Đồng Nai - Kratie ở 2 xã O’Kreang và Roluos Meanchey, huyện Sambo, tỉnh Kratie, là địa bàn giáp ranh biên giới tỉnh Bình Phước. Từ cửa khẩu Hoa Lư, đi đường bộ khoảng 200 km là đến “thủ phủ” cao su khoảng 5.000 ha đang thời kỳ thu hoạch mà đơn vị thành viên VRG đã tiến hành đầu tư từ 15 năm trước.

Lực lượng tiên phong của Công ty CP cao su Đồng Nai - Kratie trong công tác khai hoang vùng đất mới tại O’Kreang và Roluos Meanchey là 15 cán bộ, công nhân viên từ Công ty mẹ - Tổng công ty cao su Đồng Nai (DNRC, thuộc VRG) được điều động sang để làm nòng cốt đảm đương nhiệm vụ.

Ngày thời điểm đó, mọi điều kiện sinh hoạt vô cùng khó khăn, đa số cán bộ đều chưa biết ngôn ngữ tiếng Khmer, cơ sở vật chất nơi ăn chốn ở đều rất thiếu thốn, nhiều người phải ở và sinh hoạt trong các lán trại được cất tạm bằng cây rừng, đường đất đỏ vào dự án nhiều đoạn bị hư hỏng

Sống giữa rừng xanh cao su xứ Chùa Tháp “Vàng trắng” đã chảy

Tập thể cán bộ, công nhân viên Công ty CP cao su Đồng Nai - Kratie tại trụ sở nông trường dự án ở xã O’Kreang, huyện Sambo, tỉnh Kratie

ẢNH: ĐÌNH PHÚ

Ông Lê Văn Lâm, Tổng giám đốc Công ty CP cao su Đồng Nai - Kratie, kiểm tra vườn cao su đang thời kỳ thu hoạch mủ

nặng làm cho việc đi lại vô cùng khó khăn, nhất là vào mùa mưa. Thông tin liên lạc chập chờn; máy móc phục vụ cho công tác khai hoang trồng mới thiếu hụt và khi bị hư hỏng thì phải mất nhiều ngày để khắc phục, gây rất nhiều khó khăn cho công tác khai hoang chuẩn bị đất. Không chùn bước trước những khó khăn, vất vả đó, những cán bộ đi đầu đã từng bước bắt tay vào việc định hình diện tích vườn cây qua các năm.

Năm 2008, Công ty CP cao su Đồng Nai - Kratie trồng mới hơn 71 ha và với những kinh nghiệm có được, năm 2009 trồng hơn 1.021 ha; năm 2010 hơn 2.035 ha; năm 2011 hơn 2.652 ha; năm 2012 hơn 590 ha. Trong 5 năm (2008 - 2012), công ty hoàn thành công tác khai hoang trồng mới được hơn 6.371 ha; bình quân mỗi năm trồng được hơn 1.274 ha.

Thời gian vườn cây phát triển gặp muôn vàn khó khăn như thời tiết nắng nóng khô hạn, thổ dưỡng, đất đai (đất cát và đá sỏi) và đặc biệt tại dự án vườn cây bị cháy nắng diện tích lớn với hơn 1.441 ha, trong đó: năm 2012 hơn 78 ha, năm 2013 hơn 151 ha và năm 2016 hơn 1.211. Tình trạng cháy nắng khiến cho diện tích vườn cây cao su bị thu hẹp xuống còn khoảng 5.000 ha.

TRÁCH NHIỆM TIÊN PHONG

“Điều động lại lớn nhất sau chặng đường 15 năm đầy cam go thử thách là ở nơi đây, từ một vùng đất xa xôi hẻo lánh, dân cư thưa thớt, đời sống còn nhiều khó khăn, giao thông cách trở, nhưng với sự nhiệt huyết của lực lượng cán bộ, công nhân viên Việt Nam và tinh thần lao động hăng say của người công nhân Campuchia; cùng với sự chỉ đạo sâu sát của VRG và sự hỗ trợ giúp đỡ hết sức nhiệt tình của chính quyền địa phương nước bạn, công ty đã hoàn thành kế hoạch trồng mới, định hình

vườn cây phát triển tốt. Bắt đầu từ năm 2016 - 2022, công ty đã lần lượt đưa toàn bộ diện tích vườn cây vào khai thác mủ cao su”, ông Lê Văn Lâm chia sẻ.

Trong quá trình phát triển và xây dựng vườn cây kiến thiết cơ bản, Công ty CP cao su Đồng Nai - Kratie đã được Bộ NN-PTNT, Ủy ban Quản lý vốn Nhà nước tại doanh nghiệp, VRG tặng cờ thi đua và nhiều bằng khen. Trải qua 15 năm xây dựng và phát triển, từ một vùng đất hoang sơ, dân cư thưa thớt, giờ đây công ty đã hình thành khoảng 5.000 ha cao su xanh tốt, năng suất vườn cây đạt bình quân 1,7 tấn mủ/ha/năm (năm 2021 sản lượng khai thác mủ đạt hơn 7.000 tấn, doanh thu hơn 274 tỉ đồng; năm 2022 hơn 8.100 tấn, doanh thu hơn 275 tỉ đồng). Nhà máy cán vát, trụ sở nông trường và những khu nhà ở công nhân được mọc lên kết hợp với hệ thống giao thông thuận tiện, có điện lưới sinh hoạt, điện thoại, internet đầy đủ. Ông Lê Văn Lâm chia sẻ: “Công ty có được như ngày hôm

nay là thành quả của một thời kỳ gian khó mà tất cả đã đồng tâm hiệp lực và dày công xây dựng”.

Trên xứ sở Chùa Tháp - Campuchia, Công ty CP cao su Đồng Nai - Kratie đã tích cực hưởng ứng các hoạt động xã hội - từ thiện tại địa phương, tổ chức các hoạt động thăm hỏi, tặng quà cho các gia đình công nhân khó khăn, tổ chức thăm hỏi công nhân, cộng đồng dân cư nhân ngày lễ, truyền thống của dân tộc Khmer. Đồng thời, thực hiện nghĩa vụ nộp ngân sách đầy đủ cho nước sở tại.

Ngoài ra, Công ty CP cao su Đồng Nai - Kratie còn tham gia đóng góp ủng hộ các các quỹ từ thiện do địa phương vận động, đóng góp cho Hội Chữ thập đỏ tại Campuchia; đóng góp xây dựng các công trình phúc lợi, xây dựng nhà chùa phục vụ cho cộng đồng dân cư địa bàn nơi công ty trú đóng. Qua đó đã tạo thêm mối quan hệ gắn gũi giữa công ty với công nhân và người dân, gắn bó thêm mối đoàn kết giữa Việt Nam và Campuchia. (còn tiếp) ➤

GÓP PHẦN TÔ THẮM CHO TÌNH HỮU NGHỊ

Sau 94 năm xây dựng và phát triển không ngừng, đến nay diện tích cao su mà VRG quản lý lên đến gần 402.650 ha (trong nước hơn 288.101 ha; tại Campuchia khoảng 90.000 ha và tại Lào khoảng 27.000 ha).

Có một điểm chung trong nước và nước bạn Campuchia, Lào, cây cao su chủ lực phát triển ở vùng biên, những nơi xa xôi hẻo lánh, điều kiện kinh tế - xã hội còn lắm khó khăn. Khai hoang mở đất, phát triển cây cao su là một nhiệm vụ luôn đối mặt với bao thách thức, gian lao.

Điều đáng tự hào là ngành cao su thời kỳ nào cũng có những người tiên phong, tiếp nối truyền thống của ngành trong việc góp phần xanh hóa vùng biên, giữ vững an ninh biên giới...

Riêng tại Campuchia, VRG hiện có 16 công ty thành viên (tổng vốn đầu tư đăng ký gần 1,8 tỉ USD) đầu tư trải dài trên 7 tỉnh (Kampong Thom, Kratie, Rattanakiri, Odor Meanchey, Preah Vihea, Siem Reap và Mondolkiri):

CP cao su Chư Sê - Kampong Thom, CP cao su Bà Rịa - Kampong Thom, CP cao su Tân Biên - Kampong Thom, CP cao su Phước Hòa - Kampong Thom, CP cao su Chư Păh - Kampong Thom, TNHH MTV Mê Kông, CP cao su Tây Ninh - Siem Reap, CP cao su Hoàng Anh Mang Yang K, CP cao su Chư Prông - Stung Treng, CP cao su Krông Buk - Rattanakiri, CP cao su Mang Yang - Rattanakiri, CP cao su Dầu Tiếng Kratie, CP cao su Dầu Tiếng Campuchia, CP cao su Đồng Nai - Kratie, CP cao su Đồng Phú - Kratie và Công ty TNHH VKETI.

Ông Yim Chhayly, Phó thủ tướng Vương quốc Campuchia, Chủ tịch Hội đồng Khôi phục và phát triển nông nghiệp nông thôn Campuchia, đã đánh giá cao những đóng góp của VRG trong việc phát triển kinh tế - xã hội Campuchia. Đến nay, cây cao su là minh chứng sinh động, góp phần tô thắm cho tình hữu nghị, sự hợp tác phát triển bền vững, cùng có lợi giữa 2 nước Việt Nam - Campuchia.

Ngừa nguy cơ đột quỵ do nắng nóng

LIÊN CHÂU

Các sự cố về sức khỏe do nắng nóng phụ thuộc vào thời gian tiếp xúc với nắng nóng.

Nắng nóng gay gắt dễ gây say nắng, say nóng hoặc đột quỵ. Theo Bộ Y tế, nguyên nhân chủ yếu là do tiếp xúc quá lâu hoặc làm việc trong môi trường nắng nóng, nhiệt độ cao hoặc cũng có thể do thay đổi nhiệt độ môi trường đột ngột, đặc biệt với những người có nguy cơ cao như: người già, trẻ nhỏ, phụ nữ có thai; những người làm việc, luyện tập với cường độ cao ở ngoài trời nắng lâu hoặc trong môi trường nóng bức; người mắc các bệnh mạn tính: tăng huyết áp, hen phế quản, đái tháo đường...

Các sự cố về sức khỏe do nắng nóng phụ thuộc vào thời gian tiếp xúc với nắng nóng. Mức độ nhẹ có biểu hiện mệt mỏi, khát nước, chóng mặt, tăng nhịp tim, tăng nhịp thở, chuột rút. Nặng hơn là biểu hiện đau đầu dữ dội, khó thở tăng dần, cảm giác buồn nôn hoặc nôn, yếu hoặc liệt nửa người, co giật, ngất xỉu hoặc hôn mê, và có thể tử vong.

SƠ CỨU ĐÚNG CÁCH

Người gặp vấn đề sức khỏe do nắng nóng, tùy theo mức độ biểu hiện mà cần nhanh chóng áp dụng những biện pháp xử trí phù hợp. Với mức độ nhẹ, cần chuyển ngay nạn nhân vào chỗ mát, thoáng gió. Nới lỏng quần áo hoặc cởi bỏ bớt quần áo bên ngoài của nạn nhân. Sau đó, lau

Khoảng thời gian nắng nóng gay gắt nhất là từ 10 - 16 giờ

ẢNH: NHẬT THỊNH

cơ thể nạn nhân bằng khăn mát. Đặt khăn thấm nước mát tại các vị trí như vùng nách, vùng bẹn, hai bên cổ để giúp nhanh chóng giảm nhiệt độ cơ thể.

Nếu nạn nhân uống được nước, cho uống từng ngụm nhỏ nước mát. Tốt nhất là uống nước có bổ sung muối và khoáng chất như: nước oresol pha đúng liều lượng theo hướng dẫn sử dụng. Nếu nạn nhân bị chuột rút, cần xoa bóp nhẹ nhàng vùng cơ bị chuột rút. Lưu ý không để cho nhiều người vây quanh nạn nhân. Sau khoảng 10 - 15 phút, các biểu hiện sẽ giảm dần.

Nếu nạn nhân có các biểu hiện ở mức độ nặng, cần gọi ngay cấp cứu 115 hoặc nhanh chóng đưa nạn nhân đến cơ sở y tế gần nhất. Lưu ý trong quá trình vận chuyển, thường xuyên chườm mát cho nạn nhân.

NHỮNG VIỆC CẦN LÀM KHI TRỜI QUÁ NÓNG

Để dự phòng các tác hại do nắng nóng, Bộ Y tế khuyến cáo người dân hạn chế đi ra ngoài trong những ngày nắng nóng, đặc biệt trong khoảng thời gian nắng nóng gay gắt nhất (từ 10 - 16 giờ). Đặc biệt cần uống tối thiểu 1,5 - 2 lít nước/ngày. Nên uống thành nhiều lần trong ngày, không nên uống quá nhiều nước trong một lần.

Những người đang ở trong phòng điều hòa nhiệt độ thấp không nên đi ra ngoài trời nắng đột ngột mà cần phải có một khoảng thời gian để cơ thể thích nghi với môi trường bên ngoài, bằng cách tăng nhiệt độ điều hòa trong phòng trước khi đi ra ngoài trời.

Với những người phải làm việc trong thời tiết nắng nóng, cần sắp

xếp thời gian làm việc vào những lúc trời mát hơn như sáng sớm hoặc chiều muộn. Hạn chế thời gian làm việc trong môi trường nhiệt độ cao. Nếu bắt buộc phải làm việc thì không nên làm việc quá lâu trong môi trường nóng bức, tránh các hoạt động thể lực quá sức. Nên định kỳ sau khoảng 45 phút đến 1 giờ làm việc thì nghỉ ngơi ở nơi thoáng mát trong khoảng thời gian từ 15 - 20 phút.

Cần lưu ý hạn chế tối đa diện tích tiếp xúc của ánh nắng lên cơ thể, đặc biệt là vùng vai, gáy. Sử dụng phương tiện bảo hộ cá nhân phù hợp khi làm việc ngoài trời nắng như quần áo bảo hộ lao động, mũ, nón, kính. Mặc quần áo rộng, thoáng mát và thấm mồ hôi. Có thể sử dụng thêm các loại kem chống nắng.

Không sử dụng các loại đồ uống có cồn. Cần uống nước đều

Say nóng là tình trạng tăng thân nhiệt do tiếp xúc với nhiệt độ môi trường tăng cao và/hoặc tăng hoạt động thể lực quá mức, vượt quá khả năng điều hòa của trung khu điều nhiệt dẫn đến rối loạn mất khả năng kiểm soát thân nhiệt. Say nóng có thể phát triển thành say nắng (sốc nhiệt).

Say nắng hay còn gọi là sốc nhiệt là tình trạng tăng thân nhiệt nghiêm trọng (trên 40 độ C) kèm theo rối loạn hoạt động của các cơ quan như thần kinh, tuần hoàn, hô hấp do tác động của nắng nóng và/hoặc các hoạt động thể lực quá mức.

Say nóng thường gặp về buổi chiều có nhiều tia hồng ngoại, kết hợp với làm việc ở những nơi nhiệt độ, độ ẩm cao, thông gió kém. Trong khi đó, say nắng thường vào thời điểm giữa trưa trời nắng gay gắt, có nhiều tia tử ngoại, kết hợp làm việc dưới trời nắng nóng, độ ẩm cao, không khí lưu thông kém.

(Nguồn: Bệnh viện Bệnh nhiệt đới T.U)

đặn trong suốt thời gian làm việc. Đặc biệt cần uống thêm các loại nước có bổ sung muối và khoáng chất như oresol đối với những người bị mất nhiều mồ hôi trong quá trình làm việc. Cần tuân thủ hướng dẫn của nhà sản xuất khi sử dụng các loại nước này.

Thực hiện các biện pháp làm thoáng mát nơi làm việc như: sử dụng mái che, các tấm phản chiếu nhiệt, vật liệu cách nhiệt, hệ thống phun nước, phun sương, lắp đặt hệ thống điều hòa, hệ thống quạt thông gió phù hợp.

Nhà ở xã hội, bao giờ hết khó?

(Tiếp theo trang 1)

Xếp hàng từ 7 giờ sáng chờ bốc thăm mua nhà ở xã hội (NOXH) ở Nhà thi đấu Q.Cầu Giấy (Hà Nội) dưới trời nắng nóng gần 40 độ C, một tay quạt, một tay quạt mồ hôi nhễ nhại trên mặt, chị Nguyễn Bích Liên (28 tuổi), mang bầu tháng thứ 7, cho biết đang làm giáo viên, chồng là bộ đội. Chia tám phiếu ghi số 130, chị Liên nói còn gần 100 người nữa sẽ đến lượt. Khoảng 1.500 người tập trung chờ bốc thăm quyền mua gần 150 căn hộ tại dự án NOXH Trung Văn (Q.Nam Từ Liêm, Hà Nội). Tuy nhiên, để có mặt tại vòng này, hai vợ chồng chị Liên đã phải "chiến đấu" gần 1 tuần mới nộp được hồ sơ.

Chị Liên tâm sự, dù biết tỷ lệ chọi cao, hy vọng có suất mua căn hộ NOXH là rất mong

manh, nhưng vì giấc mơ an cư nên chị phải cố chen chân. Hơn 12 giờ trưa 20.5, trời càng oi bức, chị Liên thất thểu vác bụng bầu ra về vì bốc thăm không trúng. Phần lớn người ra về trong thất vọng vì kém may mắn, và vì cả thực trạng phát triển NOXH. Tại sao nhu cầu lớn như vậy mà cơ chế không thúc đẩy việc làm nhiều nhà hơn, để người dân khỏi phải vật vờ nộp hồ sơ, bốc thăm giành quyền mua nhà?

Ngay trước đó, tại cuộc họp triển khai Đề án đầu tư xây dựng ít nhất 1 triệu căn NOXH do Bộ Xây dựng tổ chức vào sáng 19.5, có kết nối trực tuyến với UBND nhiều tỉnh thành, không ít ý kiến của những cán bộ mang trách nhiệm phát triển NOXH đã than thở gặp vướng mắc cơ chế tạo quỹ đất,

thiếu vốn. Thậm chí, cả vấn đề thủ tục hành chính cho dự án NOXH cũng quá rườm rà, nhiều khâu...

Đáng nói, NOXH đã là chuyện bức thiết từ ít nhất 2 thập kỷ qua. Các luật Nhà ở, luật Kinh doanh bất động sản, luật Đất đai... cũng được xây dựng, sửa đổi một số lần, kèm theo đó là hàng loạt nghị định, thông tư, chiến lược phát triển nhà, kế hoạch... được xây dựng, ban hành nhưng nguồn cung thực tế vẫn nhỏ giọt, chẳng thấm tháp gì so với nhu cầu NOXH của người dân. Nhất là trong gần 10 năm trở lại đây, tốc độ đô thị hóa nhanh kéo theo nhu cầu NOXH cũng tăng mạnh thì nhà ở bình dân càng trở thành nhu cầu bức thiết.

Ai cũng biết các tồn tại, vướng mắc về cơ

chế tạo quỹ đất, vốn hay thủ tục hành chính rườm rà... không phải là vấn đề mới mẻ, nhưng tại sao những điều "không mới mẻ" vẫn tồn tại dai dẳng, kéo lùi an sinh xã hội hàng thập kỷ? Cơ chế, chính sách, thủ tục từ đâu, nếu không phải từ chính chúng ta tạo ra? Vậy mấu chốt trì trệ ở đây là gì, phải chăng là một bộ phận cán bộ thiếu tâm, thiếu tầm, ngại khó, sợ sai, tìm cách né tránh, đẩy việc lên lãnh đạo?...

NOXH là chính sách nhân văn của Đảng và Nhà nước, được nhân dân, nhất là người lao động, chờ đợi. Nhưng chính sách nhân văn này chỉ có thể đến được với dân khi những người được giao trực tiếp triển khai thực sự quyết liệt vì an sinh của người dân chứ không phải vì sự an toàn của cá nhân.

“Đại sứ nhân dân” Hàn - Việt

VŨ PHƯƠNG

Những câu chuyện về đời sống, ẩm thực, âm nhạc... Việt - Hàn được thể hiện một cách sinh động, trẻ trung từ những YouTuber, TikToker nổi tiếng đã thành cầu nối hiệu quả, góp phần lan tỏa văn hóa của hai đất nước.

“Mình là người Hàn Quốc”, “Mình cũng là người Hàn Quốc”..., đoạn video clip những chàng trai Hàn Quốc nói rành rọt tiếng Việt, không lơ lớ. Đó chính là các chàng trai không xa lạ gì với các bạn trẻ từ những serie về văn hóa, ẩm thực VN.

“NGƯỜI VIỆT AI CŨNG SẴN LÒNG GIÚP ĐỠ”

Kim tên đầy đủ là Kim Jun-tae (33 tuổi, ở Seoul, Hàn Quốc), người Hàn 100% nhưng khiến nhiều người lầm tưởng là VN bởi anh nói tiếng Việt hết người bản xứ. Đầu năm cấp 2, Kim cùng cha mẹ sang Bình Dương, với anh đây cũng là quãng thời gian tuyệt vời nhất khi được trải nghiệm mới lạ về văn hóa, lối sống tại VN. Lúc đầu, Kim vất vả để phát âm tiếng Việt, nhưng sai từ nào, bạn người Việt chỉnh từ đó, chỉnh mỗi ngày... đến khi anh nói giống hết các bạn mới thôi, nhờ vậy mà lột xác không tưởng. Kim hào hứng kể: “Người VN rất thân thiện, hiếu khách. Khi nhà có món gì ăn ngon thì gọi bạn bè, hàng xóm tới để chia sẻ, có niềm vui thì mở tiệc. Ẩm thực VN rất tuyệt vời, đủ các vị”.

Dù quay lại Hàn Quốc từ năm 20 tuổi, nhưng đến bây giờ, trên kênh mạng xã hội của mình, anh vẫn nhớ như in và kể về những điều chỉ có ở VN. “Ở VN, mình có thể cầm tờ cơm đi vòng vòng trong xóm, vừa ăn vừa chơi; Hàn Quốc thì không bao giờ. Ra đường, thấy ai không gạt chân chống xe, người VN lại hô lên. Tại VN, bạn cũng có thể gặp cảnh những người đàn ông cời trần đi qua nhà hàng xóm,

Park Woo-sung, chàng trai Hàn Quốc nổi tiếng ở VN một thời cũng là chủ quán Ăn Ăn tại Seoul, cho biết: “Sau nhiều năm review đồ ăn tại VN, quay về Hàn tôi rất thèm món Việt. Ngay khi cơ hội đến, tôi quyết định mở quán Việt luôn. Vừa bán vừa ăn, cũng vừa tiện để tôi giới thiệu văn hóa, ẩm thực Việt cho người Hàn. Quán cũng là nơi tôi gặp thêm các fan người Việt của mình. Từ ngày được anh Kim giới thiệu, quán tôi càng có thêm nhiều khách người Hàn đến ăn và phản hồi tích cực. Tôi thấy người Hàn rất ghiền các món có sợi và nước, vì vậy phở là món được ưa chuộng và tin rằng món Việt có nhiều rau, củ, quả, tốt cho sức khỏe nên càng mê”.

hay câu chuyện chai dầu gió trị bách bệnh...”, anh ví dụ.

Ngày quay lại Hàn Quốc, anh Kim đúng “duyên” với VN khi làm hướng dẫn viên du lịch đón khách Việt qua Hàn, mở quán cà phê, bán sách tiếng Việt và hiện nay là mở dịch vụ làm quảng cáo cho các quán người Việt ở Hàn Quốc. Từ gợi ý của bạn bè người Việt, anh lập kênh TikTok kể về những điều chỉ có ở VN. Chủ kênh “Kim Hàn Quốc” cho hay, gần đây, nhiều YouTuber người Hàn nổi tiếng hay các chương trình truyền hình tại đây thường quảng bá ẩm thực của VN với các món như: phở, bánh mì, bánh xèo. “Tôi thấy VN như quê hương thứ hai, cho tôi nhiều bài học, nhiều sự trải nghiệm khi ba mẹ vẫn sống ở đây. Lần nhớ nhất của tôi là đôi lần ra đường quên mang tiền mà xe hết xăng, tôi có thể

nói tiếng Việt theo kiểu miền Bắc. Khi qua đây sống ở miền Nam, mọi người nói nhanh và tôi không hiểu gì cả. Những ngày đầu, tôi có cảm giác mọi người bán hàng cho người nước ngoài đắt hơn. Từ ngày học tiếng Việt, cũng có bí quyết trả giá, chẳng hạn khen người bán: “Cô ơi! Cô xinh đẹp quá!” hoặc nói rằng: “Nếu mua với giá này chắc ngày mai mình ăn mì quá!”. Vậy là mua được đồ rẻ hơn (cười).

Anh được nhiều người Việt yêu thích từ kênh HanQuocBros

Choi Jong-rak (ảnh) là một YouTuber Hàn Quốc nổi tiếng với những clip triệu view về văn hóa, ẩm thực VN. Anh đã dành cho Thanh Niên một cuộc trao đổi ngắn.

ANH: DƯƠNG LAN

Những ngày đầu sống ở VN, anh có gặp nhiều khó khăn không?

Có chứ! Đầu tiên là ngôn ngữ. Trước khi sang, tôi có 3 tháng học tiếng Việt nhưng giáo viên dạy

Cùng nhau lan tỏa nét đẹp văn hóa

Anh Park Woo-sung mở quán món Việt tại Seoul ANH: NVCC

mượn 20.000 - 30.000 đồng của hàng quán gần đó để đồ rồi quay lại trả. Dù không quen biết nhưng ai cũng sẵn lòng giúp đỡ”, anh kể.

MÊ HÀN QUỐC QUA KPOP, PHIM ẢNH, GAME...

Ở chiều ngược lại, Hàn Quốc cũng là từ khóa tìm kiếm của rất nhiều bạn trẻ VN. Tô Tôn Thành (29 tuổi, ngụ TP.HCM) thừa nhận mình là fan Kpop. Anh nghe nhạc, xem phim Hàn Quốc, chơi game Liên minh huyền thoại và mê Hàn Quốc nên quyết tâm tìm... học bổng du học tại Hàn Quốc. Năm 2019, anh lập kênh YouTube “A Sóng đi Đại Hàn” để chia sẻ về văn hóa của người Hàn và phỏng vấn nhiều người trẻ ở Hàn Quốc về VN. “Tôi chọn chủ đề văn hóa, lịch sử vì có niềm đam mê đặc biệt ở lĩnh vực này. Để đưa nội dung chính xác, tôi tìm đọc tài liệu bằng tiếng Việt, sau đó tìm bằng tiếng Hàn trên các nguồn tin cậy, sách vở hoặc hỏi người bản địa rồi mới giới thiệu trên kênh. Đặc biệt, tôi thường

làm những clip về những chi tiết lịch sử trong phim Hàn - đây cũng là chủ đề người Việt dễ tiếp cận qua phim ảnh”, anh kể. Ngay video đầu tiên đã trở thành clip nhiều view nhất của chàng trai gốc Chợ Lớn. Niềm vui lớn nhất của Thành sau đó là gặp được nhiều người xem kênh phản hồi: “Nhờ xem mà có thêm động lực đi du học tại Hàn Quốc”.

Năm 2021, anh Thành được mời làm đại sứ của Trung tâm văn hóa Hàn Quốc tại VN. Từ đây, chàng trai có nhiều cơ hội tham gia các sự kiện gắn kết giữa hai nước. Anh chia sẻ: “Tôi được xem tuyển taekwondo VN tới Hàn Quốc thi đấu; được mời đến tập đoàn game lớn nhất của Hàn Quốc; tham dự các sự kiện Hàn Quốc tài trợ đội tuyển VN tập luyện, thi đấu môn thể thao Bobsleigh và Skeleton vào mùa đông... Tôi tự hào vì kênh của mình được sự ủng hộ của các đơn vị chức năng”. Những clip trên kênh “A Sóng đi Đại Hàn” đôi khi cũng là các câu chuyện nhỏ xíu

Anh Tô Tôn Thành đã tốt nghiệp thạc sĩ ngành thông dịch tại Hàn Quốc ANH: NVCC

trong đời sống như: vì sao người Hàn không cầm chén lên ăn, khi uống rượu thì người lớn tuổi đưa ly ra trước, người nhỏ tuổi hơn đưa ly xuống thấp và quay mặt đi khi uống... hay đơn giản là ngày trung thu của gia đình Hàn Quốc như thế nào... Clip của Thành còn có nhiều hình ảnh thể hiện sự thân thiện, cởi mở của người dân xứ kim chi, không quá lạnh lùng như nhiều người lầm tưởng giống trên phim ảnh. Thành nhận định nền văn hóa hai nước Việt - Hàn có nhiều nét tương đồng. “Khác nhau cơ bản là người VN luôn sẵn sàng kết nối, còn người Hàn có nét mặt mới nhìn có thể thấy khó thân thiện, nhưng khi quen biết rồi thân quen hết như người Sài Gòn”, anh dí dỏm so sánh.

4 năm làm kênh, động lực của chàng trai 29 tuổi là những phản hồi của người xem, cũng như hỗ trợ tối đa từ Cục Du lịch Hàn Quốc. Từ đó, anh thấy có trách nhiệm lan tỏa hình ảnh đẹp về văn hóa của cả hai nước. Tháng 9.2022, anh về VN và tiếp tục lan tỏa văn hóa Việt - Hàn bằng công việc giảng viên dạy môn tiếng Hàn tại Trường ĐH Kinh tế - Tài chính. “Theo bạn bè Hàn Quốc của tôi, từ năm 2015, ở Hàn Quốc đã rộ xu hướng học tiếng Việt, truyền thông nói VN là điểm đến thân thiện, người Hàn đến VN du lịch nhiều, nhiều công ty Hàn Quốc tại VN. Tôi cũng lỡ phải lòng đất nước này nên dự định sẽ tiếp tục học tiến sĩ tại đây vào năm sau”, anh nói. (còn tiếp)

Choi Jong-rak: “Chắc tôi trở thành người Việt rồi!”

chuyên chia sẻ những trải nghiệm về văn hóa, ẩm thực. Ý tưởng anh có từ đâu?

Tôi, anh trai và bạn thân của anh đã lập kênh YouTube này. Lý do là tôi muốn biết về VN và muốn kết bạn với nhiều người hơn. Chúng tôi giới thiệu món ăn Hàn Quốc cho người Việt và giới thiệu món Việt cho người Hàn Quốc. Chúng tôi đã có nhiều trải nghiệm về món ăn VN. Nội dung mọi người thích xem nhất là các thành viên trong nhóm ăn thử món ăn VN.

Lúc đầu, dù tôi chưa biết tiếng

Việt nhiều nhưng nhận được sự giúp đỡ từ nhiều người Việt. Những người bảo vệ luôn nở nụ cười tươi, nếu hỏi đường họ sẽ chỉ rất nhiệt tình. Tôi là người bình thường nhưng được mọi người yêu quý nên rất tự hào và gửi lời cảm ơn đến mọi người. Thực lòng, tôi rất mong có thể trở thành cầu nối cho mối quan hệ tốt đẹp giữa hai nước VN - Hàn Quốc.

Điều anh ấn tượng về ẩm thực VN là gì?

Ẩm thực Việt có rất nhiều món và có sự khác biệt giữa 3

miền Bắc, Trung, Nam. Tôi rất ấn tượng vì điều này! Tôi đã ăn thử bún đậu mắm tôm. Lúc đầu tôi không ăn được vì mùi mắm tôm rất khó chịu nhưng dần dần ăn thử, tôi thấy ngon. Thời gian trước tôi không dám thử món trứng vịt lộn nhưng giờ có thể ăn được 11 trứng. Chắc tôi trở thành người Việt rồi! Còn món ăn mà tôi yêu thích nhất khi ở VN là canh chua, ở Hàn Quốc không có món này. Tôi không nghĩ cà chua nấu với thơm lại tạo ra một món ngon như vậy.

AN BIÊN - DƯƠNG LAN

HLV Troussier với nỗi lo từ dàn sao tuyển VN

TIỂU BẢO

Tạm chia tay U.22 VN, HLV Philippe Troussier sẽ hướng tầm mắt cho ngày ra mắt đội tuyển VN với những nỗi lo mới, nơi hàng loạt ngôi sao như Quang Hải, Công Phượng, Hùng Dũng... gặp những vấn đề riêng.

KHÁC BIỆT CỦA TUYỂN VN

Màn ra mắt của HLV Philippe Troussier cùng đội tuyển U.22 VN tại SEA Games 32 có thể gây tranh cãi dư luận, nhưng các nhà chuyên môn đều cho rằng ông đã để lại được dấu ấn. Tập thể từng thua cả Campuchia ở giải U.18 Đông Nam Á dưới tay HLV Troussier đã tự tin cầm bóng trình diễn những “mảng miếng” hiện đại, chơi tấn công sòng phẳng với U.22 Thái Lan, U.22 Indonesia hay U.22 Malaysia. Ông Troussier sẽ cần thêm những phép màu nữa để U.22 VN đá vòng loại U.23 châu Á, hay U.20 VN đá ở ASIAD 2023. Nhưng đó là chuyện trong 3 tháng cuối năm. Còn sắp tới, “phù thủy trắng” sẽ cần một màn ra mắt “xem được” ở cái đích đến cao nhất cuối cùng là tuyển VN ở đợt FIFA Days, qua trận giao hữu với đội tuyển Hồng Kông ngày 15.6. Dự kiến, HLV Troussier sẽ hội quân ngày 7.6, có 8 ngày chuẩn bị trước khi cùng đội tuyển quốc gia có trận

quốc tế đầu tiên.

Nếu những vấn đề của đội tuyển U.22 VN nằm ở thiếu hụt kinh nghiệm thực chiến, thì ngược lại HLV Philippe Troussier thừa hưởng đội tuyển VN toàn những chiến binh dày dạn bản lĩnh. Tập thể này đã kinh qua quá nhiều

trận chiến lớn nhỏ ở khu vực Đông Nam Á và châu Á. Tuy nhiên, nếu tuyển giữa và hàng công là điểm sáng của U.22 VN thì ngược lại HLV Troussier có lý do để “u sầu” về những ngôi sao trên các vị trí này của đội tuyển VN.

NỖI LO CỦA “PHÙ THỦY TRẮNG”

Vừa về VN sau khi cùng U.22 VN đoạt HCD SEA Games 32, HLV Philippe Troussier nhân đây hay tin dữ: tiền vệ Đỗ Hùng Dũng phải mổ ruột thừa và xa rời sân cỏ

“Phù thủy trắng” Troussier sẽ cần điều kỳ diệu để tìm lại bản năng “sát thủ” cho Quang Hải (phải)

ẢNH: ĐỘC LẬP

khoảng 1 tháng. Sự vắng mặt của “cỗ máy” được xem là động cơ giữa sân sẽ kéo dài danh sách những nỗi lo của “phù thủy trắng” khi trước đó Phan Văn Đức đã sớm chia tay năm 2023 vì chấn thương gối. Thêm vào đó, dàn sao đang xuất ngoại rất được ông Troussier kỳ vọng là Quang Hải, Công Phượng và Văn Toàn đều đối mặt những câu hỏi về phong độ.

Khả dĩ nhất trong nhóm các tuyển thủ quốc gia đang xuất ngoại là trường hợp của Văn Toàn đang có 6 lần ra sân, bao gồm 1 lần đá chính và 5 lần vào sân thay người tại CLB Seoul E-Land ở K-League 2. Vượt qua một chút trở ngại do chấn thương, cựu tiền đạo HAGL đã hòa nhập khá tốt và xây dựng được mối liên kết tích cực với các đồng đội ở CLB Seoul E-Land. Tuy nhiên, đến lúc này Toàn cũng chỉ có 1 kiến tạo và sẽ cần thêm thời gian để khẳng định tiếng nói của mình ở đội bóng mới. Mặc dù vậy, Văn Toàn đã là trường hợp rất

khả quan rồi. Quang Hải về lý thuyết đã có 12 lần khoác áo CLB Pau tại Ligue 2, nhưng tổng thời gian thi đấu chỉ là 254 phút cùng 20 trận ngồi không trên cabin kỹ thuật. Trận gần nhất Hải “con” được tung vào sân đã là ngày 18.2 (thua Laval 0-1), tức đã 3 tháng liền anh chỉ ngồi xem các đồng đội thi đấu.

Tại Nhật Bản, Công Phượng đang khoác áo CLB Yokohama với số “không” tròn trĩnh về mọi chỉ số, do chưa được tung vào sân một phút nào tại J-League 1. Dấu ấn hiếm hoi của anh là việc được tung vào sân ở phút 90+3 tại J-League Cup, khi Yokohama thua Nagoya Grampus 2-3 hôm 5.4. Trận giao hữu với đội tuyển Hồng Kông giữa tháng 6 sẽ là dịp để HLV Troussier kiểm tra phong độ 3 ngôi sao kể trên. Nếu Văn Toàn còn đều đặn ra sân, thì khả năng đóng góp của Công Phượng, Quang Hải sẽ là những câu hỏi lớn. Họ đều là những cầu thủ chất lượng và khả năng tạo đột biến cao. Nhưng muốn 2 cầu thủ này phát huy hết năng lực thì điều kiện tiên quyết là phải đảm bảo mật độ ra sân đủ để duy trì cảm giác bóng cũng như sự tự tin. Có biệt danh là “phù thủy trắng” nhưng có lẽ HLV Troussier sẽ cần thêm điều kỳ diệu để những ngôi sao tấn công mà mình rất yêu thích có thể bùng nổ như kỳ vọng. **TT**

Hoàng Đức và Hà Đức Chinh gửi lời chào đến HLV Troussier

Khi mà đội tuyển VN đang khan hiếm tiền đạo, Hà Đức Chinh bất ngờ lên tiếng trong trận Viettel FC thắng CLB Bình Định 2-1 ở vòng 8 V-League 2023 tại Hàng Đẫy diễn ra tối qua (20.5).

CLB Viettel đã chơi khá hay ở trận này với bàn thắng của Hoàng Đức đưa đội bóng khoác áo lính dẫn trước. Ở thế khó khăn, Hà Đức Chinh tỏa sáng ở phút 84 với cú đánh đầu bật cột dọc, sau đó anh đệm cận thành đưa bóng vào lưới thủ môn Văn Phong để giúp đội khách Bình Định san bằng tỷ số 1-1. Khởi phải nói cảm xúc của Chinh “đen” khi ghi bàn sau 2 năm trời. Anh đã cởi áo vui mừng bàn thắng và sau đó còn có thêm pha dứt điểm đưa bóng chệch cột.

Tuy nhiên, niềm vui của Đức Chinh không trọn vẹn, bởi phía chủ nhà Viettel có một Nguyễn Hoàng Đức quá xuất sắc. Ở phút bù giờ, cũng từ tình huống đánh

đầu, Hoàng Đức đã ấn định chiến thắng 2-1 cho CLB Viettel, giúp đội bóng khoác áo lính vươn lên hạng 6 với 11 điểm. Với lời chào quá ấn tượng gửi đến HLV Troussier, chắc chắn Hoàng Đức sẽ góp mặt ở đội tuyển quốc gia trong đợt tập trung vào ngày 7.6 tới.

Trên sân Thiên Trường, CLB Nam Định chơi khá hay nhưng họ bị CLB Hải Phòng cầm chân với tỷ số 1-1. Đội bóng thành Nam bỏ lỡ khá nhiều cơ hội nên đành bị chia điểm. Trận hòa này, cùng trận thua 0-4 trước CLB Công an Hà Nội cho thấy Nam Định khó gây bất ngờ ở V-League năm nay.

Ở trận đấu còn lại, CLB SLNA hòa CLB Hà Tĩnh 2-2.

CHỜ MÀN RA MẮT CỦA HLV LÊ HUỖNH ĐỨC

Đội cuối bảng Bình Dương phải vượt khó trong chuyến làm khách trên sân Nha Trang trước

chủ nhà Khánh Hòa ở trận đấu diễn ra lúc 17 giờ hôm nay (21.5). Đội bóng miền Đông Nam bộ đá 7 trận nhưng chỉ mới có 3 điểm, đây là kết quả tệ hại của CLB Bình Dương trong suốt nhiều năm qua. Chính vì vậy, họ phải cần đến sự góp mặt của HLV Lê Huỳnh Đức để giúp đội trụ hạng. Ngoài tài năng về chuyên môn ít nhiều đã được chứng minh khi dẫn dắt CLB Đà Nẵng, HLV

Lê Huỳnh Đức còn được biết đến là người có khả năng “ngoại giao tốt” với các HLV khác nên ông đã được CLB Bình Dương chọn trong thời điểm nước sôi lửa bỏng.

Dẫn quân đến Khánh Hòa, trong tay HLV Lê Huỳnh Đức có chân sút Tiến Linh đang muốn chứng tỏ mình sau thời gian không có phong độ tốt, cùng các gương mặt như Moses,

Rimario, Vĩ Hào, Thanh Thảo, Việt Cường... hứa hẹn giúp Bình Dương có điểm.

Chủ nhà Khánh Hòa đang đứng thứ 10 trên bảng xếp hạng, vị trí phải đi chung kết ngược nên họ cũng đặt mục tiêu lấy trọn 3 điểm trước đội cuối bảng. Nhưng đây là trận đấu không dễ cho HLV Võ Đình Tân và các học trò của ông bởi Bình Dương đang ở cửa tử sẽ chơi hết sức mình.

Ở trận đấu lúc 19 giờ 15 cùng ngày, CLB TP.HCM sẽ tiếp CLB Công an Hà Nội trên sân Thống Nhất. Xét về lực lượng, đội quân của HLV Vũ Tiến Thành có phần “lép vế” so với đối thủ, nhưng HLV Vũ Tiến Thành là người có khả năng tổ chức lối chơi phòng ngự phản công rất tốt. Cũng như Bình Dương, CLB TP.HCM đang ở tình thế khó khăn khi chỉ mới có 4 điểm nên họ sẽ nỗ lực hết mình với hy vọng có điểm trên sân nhà.

Hoàng Đức (28) quá xuất sắc khi lập cú đúp bàn thắng

ẢNH: MINH HOÀNG

Thành Thắng

Ảnh Viên tại Hội nghị sinh viên nghiên cứu khoa học toàn quốc. Ảnh: TRƯỜNG ĐH TDĐT BẮC NINH

Thành tựu mới của kinh ngư Ánh Viên

HOÀNG QUỲNH

Là “người khổng lồ” trên đường đua xanh khu vực, sau khi giã từ sự nghiệp thi đấu đỉnh cao, nữ kinh ngư Nguyễn Thị Ánh Viên tiếp tục có những đóng góp đầy thiết thực.

GIÀNH GIẢI NHẤT NGHIÊN CỨU KHOA HỌC

Ngày 19.5 vừa qua, Nguyễn Thị Ánh Viên xuất hiện tại Hội nghị sinh viên nghiên cứu khoa học toàn quốc về lĩnh vực thể dục thể thao năm 2023 ở Trường ĐH TDĐT Bắc Ninh. Mặc trang phục áo dài duyên dáng, Ánh Viên tự tin thuyết trình đề tài “Nghiên cứu một số biện pháp tạo hứng thú nhằm nâng cao hứng thú trong tập luyện môn bơi lội cho trẻ em lứa tuổi 8 - 10 tại CLB Bơi lội Ánh Viên, TP.Thủ Đức, TP.HCM”.

Với đề tài thú vị, sáng tạo, thiết thực cùng khả năng trình bày sống động, cô sinh viên lớp bơi lội, Khoa Huấn luyện thể thao, khóa ĐH 42, Trường ĐH TDĐT TP.HCM Nguyễn Thị Ánh Viên được trao giải nhất cho đề tài mà cô ấp ủ khá lâu và áp dụng ngay tại CLB bơi mang tên mình. Đề tài được sự hướng dẫn của PGS-TS Nguyễn Thị Mỹ Linh.

Đây là thành tựu đáng kể đối với Nguyễn Thị Ánh Viên kể từ khi giã từ sự nghiệp thi đấu đỉnh cao, tập trung cho việc học cùng các dự án cá nhân. Điều đặc biệt từ đề tài

Ánh Viên sẽ tham dự chương trình khai giảng, hướng dẫn lớp dạy bơi miễn phí và chương trình khai mạc hè, hướng ứng tháng hành động “Vi trẻ em” năm 2023 tại TP.HCM vào ngày 28.5 do Hội đồng Đội Trung ương tổ chức. Chương trình khai giảng và hướng dẫn dạy bơi miễn phí cho thiếu nhi diễn ra từ 8 - 11 giờ ngày 28.5 tại Nhà thiếu nhi H.Bình Chánh. Chương trình khai mạc hè và hướng ứng tháng hành động “Vi trẻ em” năm 2023 diễn ra từ 17 - 19 giờ ngày 28.5 tại phố đi bộ Nguyễn Huệ (Q.1).

nghiên cứu khoa học đến dự án cá nhân như mở CLB bơi, dạy bơi qua mạng xã hội... của “tiểu tiên cá” Ánh Viên đều liên quan mật thiết đến môn bơi vốn đưa tên tuổi của cô đến với đông đảo người hâm mộ. Bận rộn việc học nhưng Ánh Viên vẫn đến CLB bơi để hướng dẫn các em nhỏ tập luyện. Những đoạn video clip dạy bơi mà cô đăng tải trên mạng xã hội kèm lời nhắn: “Bơi dễ lắm, Viên chỉ cho” gây thích thú cho nhiều người và truyền cảm hứng để ngày càng có thêm nhiều người học bơi, góp phần phổ cập bơi trong cộng đồng.

XEM SEA GAMES 32 NHỚ ÁNH VIÊN

Sau khi kinh ngư Nguyễn Thị Ánh Viên giã từ sự nghiệp thi đấu đỉnh cao trước SEA Games 31, đội tuyển bơi VN trắng tay ở các nội dung dành cho nữ ở 2 kỳ SEA Games liên tiếp và không biết bao giờ mới trở lại.

Nổi lên ở SEA Games 27 (năm 2013 tại Myanmar) với 3 HCV, cô gái quê Cần Thơ bùng nổ ở 2 kỳ SEA Games liên tiếp là 28 (2015 tại Singapore), 29 (2017 tại Malaysia) với 8 HCV. Sang SEA Games 29

(2019 tại Philippines), Ánh Viên vẫn thống trị làng bơi nữ khu vực với 6 HCV. Ở đấu trường lớn hơn, Ánh Viên cũng ghi dấu ấn với 2 HCV ở ASIAD 2014, 1 HCV Olympic trẻ 2014, 1 HCB FINA World Cup 2015, 3 HCV Đại hội thể thao trẻ châu Á 2013...

Kinh ngư sinh năm 1996 quyết định dừng sự nghiệp thi đấu quốc tế trước thêm SEA Games 31 (năm 2022 tại Hà Nội) khiến không ít người hụt hẫng. Một cảm giác trống vắng xen lẫn nuối tiếc khi ở SEA Games 31 lần 32 vừa qua, các thế hệ đàn em của Ánh Viên chưa tiệm cận được khả năng của đàn chị, trong khi các đối thủ trong khu vực như Singapore vẫn liên tiếp trình làng các tài năng bên cạnh sự vươn lên của đội tuyển bơi Thái Lan, Philippines.

Tổng thư ký Hiệp hội Thể thao dưới nước Đình Việt Hùng cho biết nếu Ánh Viên còn thi đấu, cô vẫn giữ ưu thế ở nội dung sở trường như 200 m, 400 m cá nhân hỗn hợp bên cạnh các nội dung tự do. Vì thế hẳn đến xem môn bơi tại SEA Games ở các nội dung nữ, nhiều người lại nhắc tên Ánh Viên. ⤴

Chờ bầu không khí lễ hội tại Etihad

Đêm nay (21.5) có thể là thời điểm để Man.City thực hiện bước đầu tiên trên con đường giành cú ăn 3 ở mùa giải này, khi họ chỉ cần đánh bại Chelsea là sẽ bảo vệ thành công chiếc ngai vàng của mình tại giải Ngoại hạng Anh.

Thậm chí nếu Arsenal bại trận tại Nottingham Forrest vào đêm qua, Man.City sẽ chính thức giành được chức vô địch ngay cả khi họ chưa đặt chân lên thảm cỏ của sân Etihad để chuẩn bị cho trận đấu với Chelsea. Tuy nhiên, kể cả khi điều đó xảy ra, giới chuyên môn tin rằng HLV Guardiola vẫn chọn cách đánh bại “The Blues” với mong muốn sẽ cùng các CĐV của mình ăn mừng chiến thắng trong trận đấu cuối cùng trên nhà ở mùa giải này.

HLV Guardiola nói: “Trong tâm trí của tôi, tôi muốn rằng chúng tôi phải giành chiến thắng để trở thành nhà vô địch giải Ngoại hạng Anh. Chuyện gì xảy ra ở Nottingham không quan trọng. Chúng tôi may mắn có cơ hội về đích ngay trên sân nhà với những CĐV của mình. Chúng tôi phải hoàn thành công việc vào chủ nhật”.

Vậy liệu Man.City có thể làm được điều đó sau khi đã đánh bại Chelsea trong 5 lần gặp nhau gần nhất ở mọi giải mà không để thủng lưới một lần nào? Trong lịch sử, Chelsea chưa bao giờ thua 6 trận liên tiếp trước một đội bóng mà không ghi được bàn thắng nào. Tuy nhiên, kể cả khi “The Blues” có ghi được bàn thắng vào đêm nay thì siêu máy tính của Opta cũng chỉ dành cho họ có 14,6% cơ hội đánh bại Man.City, so với 62,5% cơ hội chiến thắng của đội chủ nhà.

Đành rằng Chelsea đã kết thúc chuỗi trận thua muối mặt dưới triều đại của HLV Lampard bằng chiến thắng tại Bournemouth (3-1) và trận hòa 2-2 trước Nottingham Forest nhưng đó là những đội đứng

Vào thời điểm hiện tại, dường như Chelsea (trái) không còn là đối thủ xứng tầm của Man.City

ẢNH: REUTERS

dưới họ trong bảng xếp hạng. Man.City không những đứng trên mà còn hơn đến 10 bậc thì liệu có cơ hội nào cho Chelsea, khi kể từ đầu mùa giải trước “The Blues” đã không đánh bại được bất kỳ đối thủ nào đứng trên họ trong bảng xếp hạng (hòa 4 và thua 10 trong 14 trận)?

Đó là chưa kể HLV Lampard sẽ không có được sự phục vụ của 7 cầu thủ (James, Mount, Chilwell, Kante, Broja, Cucurella và Bettinelli) trong khi cơ hội ra sân của Koulibaly và Kovacic vẫn bỏ ngõ. Ngược lại, Man.City chỉ có 1 ca chấn thương (Ake) và do đó, với lực lượng hùng hậu trong tay, HLV Guardiola có thể bố trí đội hình xuất phát tùy theo kết quả của trận đấu giữa Nottingham Forest và Arsenal.

Theo nhận định chung, kể cả khi HLV Guardiola quyết định xoay tua đội hình, Man.City vẫn có đủ sức mạnh để đối phó với một Chelsea chỉ còn thi đấu vì niềm tự hào và thực hiện những sự thử nghiệm nhằm chuẩn bị cho mùa giải mới.

Man.City đã giành chiến thắng trong trận đấu cuối cùng trên sân nhà ở 8 trong 9 mùa giải gần nhất nên các CĐV của họ kỳ vọng “The Citizens” sẽ giành được một chiến thắng thoải mái khác trước “The Blues” trong bầu không khí lễ hội tại sân Etihad vào đêm nay. **Trần Tôn**

KHOẢNH KHẮC

Sau khi giành tấm HCV SEA Games 32 và trở về nước, VĐV điền kinh Nguyễn Linh Na đã được bạn trai quân nhân cầu hôn. Trên trang cá nhân, Nguyễn Linh Na đăng tấm ảnh chụp chung với bạn trai, đồng thời khoe nhẫn cầu hôn cùng dòng trạng thái: “Em đồng ý”. Được biết, chồng sắp cưới của Linh Na là một đại úy quân nhân chuyên nghiệp. Cả hai đã yêu nhau được 8 năm.

ẢNH: FBNV

Đoàn kết và hợp tác quốc tế để ứng phó các thách thức toàn cầu

MAI HÀ (từ Hiroshima, Nhật Bản)

Chiều 20.5, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã tham dự và có các bài phát biểu quan trọng trong khuôn khổ Hội nghị thượng đỉnh G7 mở rộng tại Hiroshima (Nhật Bản).

Ngày 20.5, Thủ tướng Nhật Bản Fumio Kishida và phu nhân đã có lễ đón chính thức Thủ tướng Phạm Minh Chính và các trưởng đoàn tham dự Hội nghị thượng đỉnh G7 mở rộng.

ỨNG PHÓ KHỦNG HOẢNG CHƯA TỪNG CÓ TIỀN LỆ

Phiên họp đầu tiên với chủ đề “Cùng hợp tác xử lý đa khủng hoảng” có sự tham dự của lãnh đạo cấp cao các nước G7, 8 nước khách mời và một số tổ chức quốc tế. Các nhà lãnh đạo đã cùng nhau thảo luận về các biện pháp ứng phó với các cuộc khủng hoảng chưa có tiền lệ, diễn ra ngày càng thường xuyên, trong nhiều lĩnh vực như lương thực, y tế, kinh tế phát triển...

Trong bài phát biểu tại phiên họp, Thủ tướng Phạm Minh Chính nhấn mạnh bối cảnh chưa có tiền lệ hiện tại đòi hỏi phải hành động vượt ra ngoài tiền lệ với cách tiếp cận toàn

Thủ tướng Phạm Minh Chính phát biểu tại phiên thảo luận chiều 20.5

ÀNH: NHẬT BẮC

cầu, toàn dân và đề cao chủ nghĩa đa phương. Yêu cầu cấp thiết là thúc đẩy và tạo ra những động lực mới cho phục hồi tăng trưởng và phát triển kinh tế toàn cầu theo hướng xanh hơn, sạch hơn, bền vững hơn.

Thủ tướng Phạm Minh Chính cũng đề xuất cần nâng cao hiệu quả quản trị kinh tế toàn cầu, tăng cường phối hợp chính sách, nhất là về lãi suất, tài chính tiền tệ, thương mại và đầu tư, cải cách hệ thống thương mại đa phương với vai trò trung tâm của WTO. Thủ tướng hoan nghênh sáng kiến của G7 về Đối tác cơ sở hạ tầng và đầu tư toàn

cầu (PGII). Đề nghị G7 tiếp tục hỗ trợ các nước đang phát triển thông qua cung cấp tài chính xanh, hợp tác phát triển hệ thống hạ tầng chiến lược, nhất là về giao thông.

Người đứng đầu Chính phủ VN cũng nêu thông điệp về thúc đẩy quan hệ đối tác toàn cầu thực chất, hiệu quả hơn, nhấn mạnh đề cao đoàn kết quốc tế, kiên trì hợp tác đa phương là chìa khóa để giải quyết các thách thức phức tạp hiện nay. Trên tinh thần đó, Thủ tướng khẳng định VN đánh giá cao Tuyên bố hành động Hiroshima về an ninh lương thực tự cường toàn cầu.

Thủ tướng cũng đề nghị G7 và đối tác đẩy mạnh mở cửa thị trường nông sản, thúc đẩy hợp tác nông nghiệp xanh, tăng cường hợp tác bảo đảm an ninh lương thực toàn cầu. VN sẵn sàng đẩy mạnh sản xuất lương thực để đóng góp vào thực hiện Tuyên bố Hiroshima.

Theo đó, quyết tâm và hành động trên quy mô toàn cầu nhằm thực hiện các mục tiêu phát triển bền vững (SDG) có ý nghĩa quan trọng hơn bao giờ hết. Thủ tướng kêu gọi các nước G7 và các đối tác phát triển có chương trình hành động cụ thể, tăng cường hỗ trợ nguồn lực

thực hiện các mục tiêu SDG.

Tại phiên họp, các nhà lãnh đạo G7 và khách mời đã chia sẻ quan điểm và đưa ra các giải pháp tạo thêm các động lực mới cho Chương trình nghị sự 2030 về phát triển bền vững. Phiên họp đã tán thành triển khai mạnh mẽ Tuyên bố hành động Hiroshima về an ninh lương thực tự cường toàn cầu theo sáng kiến của Nhật Bản.

VN CAM KẾT ĐƯA PHÁT THẢI RÒNG VỀ 0

Chiều cùng ngày, Thủ tướng Phạm Minh Chính tham dự và phát biểu tại phiên họp “Nỗ lực chung vì một hành tinh bền vững”, tập trung vào các chủ đề quan trọng gồm thích ứng với biến đổi khí hậu, chuyển đổi năng lượng bền vững và bảo vệ môi trường.

Thủ tướng nhấn mạnh thông điệp phát triển bền vững, ứng phó với biến đổi khí hậu, giảm phát thải và chuyển đổi năng lượng chỉ có thể thành công thông qua cách tiếp cận toàn cầu, toàn dân, đề cao chủ nghĩa đa phương, tự lực, tự cường của mỗi quốc gia và hợp tác quốc tế sâu rộng.

Thủ tướng nêu quan điểm về bảo đảm công bằng, hợp lý, tính tới điều kiện, trình độ khác

Lãnh đạo G7 mở rộng đánh giá cao vị thế của Việt Nam

Thủ tướng Phạm Minh Chính gặp Tổng thống Mỹ Joe Biden

ÀNH: H. THU

Ngày làm việc thứ 2 tại Nhật Bản, Thủ tướng Phạm Minh Chính tiếp tục có lịch trình bận rộn với các cuộc gặp chính thức và bên lề với lãnh đạo các nước G7 mở rộng, cũng như các tổ

chức quốc tế và tập đoàn lớn.

Chiều 20.5, tại cuộc gặp Tổng thống Mỹ Joe Biden, hai bên nhất trí duy trì trao đổi đoàn ở các cấp, nhất là cấp cao. Thủ tướng Phạm Minh Chính

cho rằng quan hệ hai nước vừa qua phát triển tích cực, với trọng tâm là hợp tác kinh tế thương mại. Về phía Mỹ, Tổng thống Biden đánh giá cao kết quả điện đàm với Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng mới đây. Hai bên cũng trao đổi một số biện pháp thúc đẩy quan hệ song phương và những vấn đề quốc tế, khu vực cùng quan tâm.

Sáng cùng ngày, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã gặp Thủ tướng Canada Justin Trudeau, Thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi và hội kiến Tổng thống Liên bang Comoros Azali Assoumani và Chủ tịch Hội đồng châu Âu Charles Michel.

Tại cuộc gặp với Thủ tướng Canada, hai thủ tướng bày tỏ ấn tượng trước tiến triển tốt đẹp trong quan hệ Đối tác Toàn diện VN - Canada, trong đó hợp tác thương mại là điểm sáng với kim ngạch song phương đạt trên 7 tỉ USD năm

2022. Thủ tướng đề nghị hai bên phấn đấu đưa kim ngạch thương mại song phương sớm đạt 10 tỉ USD. Thủ tướng Justin Trudeau khẳng định coi trọng quan hệ với VN, đánh giá cao vai trò và vị thế ngày càng cao của VN trên trường quốc tế.

Gặp Thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi, hai nhà lãnh đạo khẳng định coi trọng mối quan hệ hữu nghị truyền thống, gắn bó lâu đời giữa hai nước; trao đổi các biện pháp nhằm hiện thực hóa tầm nhìn về phát triển quan hệ Đối tác Chiến lược toàn diện. Thủ tướng Modi khẳng định coi VN là một trong những đối tác chiến lược quan trọng hàng đầu trong Chiến lược Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương, chính sách “Hành động hướng Đông” của Ấn Độ. Ông Modi cũng cho rằng hợp tác kinh tế thương mại tiếp tục là một trụ cột quan trọng trong quan hệ song phương.

Tại cuộc hội kiến với Tổng thống Liên bang Comoros, hai nhà lãnh đạo nhất trí tăng cường hơn nữa trao đổi đoàn các cấp, đẩy mạnh trao đổi thông tin về kinh tế, thương mại, đầu tư, cơ hội, thế mạnh của mỗi bên.

Đáng chú ý, tại cuộc gặp với Thủ tướng Phạm Minh Chính, Tổng giám đốc Quỹ Tiền tệ quốc tế (IMF) Kristalina Georgieva đánh giá VN là ngôi sao sáng trên bầu trời kinh tế thế giới, kinh tế duy trì ổn định, tốc độ tăng trưởng khả quan, trong bối cảnh kinh tế toàn cầu biến động mạnh. Bà Georgieva dự báo kinh tế VN sẽ tăng trưởng gấp 2 lần mức tăng trưởng kinh tế toàn cầu.

Tổng thư ký Tổ chức Hợp tác và phát triển kinh tế (OECD) Mathias Cormann cam kết sẽ tiếp tục thúc đẩy trao đổi, hợp tác, hỗ trợ VN phục hồi, phát triển kinh tế...

Mai Hà (từ Hiroshima, Nhật Bản)

biệt giữa các nước; bảo đảm cân bằng chiến lược giữa chuyển đổi năng lượng sạch và an ninh năng lượng toàn cầu; xây dựng các lộ trình chuyển đổi năng lượng công bằng, đa dạng, có tính thực tiễn cao và phù hợp với quy luật thị trường.

Đồng thời, đề nghị các nước G7 và các tổ chức quốc tế tăng cường hỗ trợ các nước đang phát triển về chuyển giao công nghệ, nâng cao năng lực về thể chế, hạ tầng, nhân lực, phương pháp quản trị, xây dựng hệ sinh thái phát triển năng lượng sạch.

Thủ tướng cho rằng các nước G7 cần ưu tiên triển khai kịp thời, hiệu quả các cam kết tài chính cho phát triển, đáp ứng yêu cầu cấp bách là xóa, giảm và cơ cấu lại nợ cho các nước nghèo. Thủ tướng đề xuất cần tiếp cận sáng tạo trong huy động các nguồn tài chính đa dạng, chú trọng hợp tác công tư (PPP), tài chính hỗn hợp gắn với sự tham gia của khu vực tư nhân, đầu tư nước ngoài.

Đặc biệt, Thủ tướng khẳng định quyết tâm thực hiện mục tiêu đưa phát thải ròng về 0 vào năm 2050 dù VN vẫn là nước đang phát triển, đang chuyển đổi, là nước đã trải qua nhiều cuộc chiến tranh. Bên cạnh đó, Thủ tướng nhấn mạnh ủng hộ sáng kiến “Cộng đồng phát thải ròng bằng 0 châu Á” (AZEC) của Nhật Bản và đề xuất các nước G7 và đối tác tiếp tục đồng hành với VN triển khai Thỏa thuận Quan hệ đối tác chuyển đổi năng lượng công bằng (JETP) một cách thực chất, hiệu quả. Qua đó, góp phần giúp VN phát huy tiềm năng, lợi thế, trở thành một trung tâm

năng lượng tái tạo khu vực, tham gia sâu vào các chuỗi sản xuất công nghiệp phụ trợ về năng lượng sạch, kinh tế tuần hoàn.

Thủ tướng cũng bày tỏ mong muốn tiếp tục nhận được sự hỗ trợ và hợp tác hiệu quả trong quản lý, sử dụng bền vững nguồn nước, nâng cao năng lực ứng phó với biến đổi khí hậu và nước biển dâng, nhất là tại vùng ĐBSCL của VN, cũng như ủng hộ Tiểu vùng Mê Kông phát triển bền vững.

Tại phiên họp, nhiều nhà lãnh đạo chia sẻ đánh giá của Thủ tướng Phạm Minh Chính về tầm quan trọng của đoàn kết và hợp tác quốc tế trong ứng phó các thách thức toàn cầu, cũng như yêu cầu nhanh chóng bù đắp sự thiếu hụt về tài chính trong thích ứng với biến đổi khí hậu.

Các nhà lãnh đạo ủng hộ quan điểm của VN về việc cân bằng giữa thực hiện mục tiêu phát thải ròng bằng 0 với bảo đảm an ninh năng lượng. Nhiều nước nhấn mạnh quá trình chuyển đổi năng lượng có thể được thực hiện với nhiều lộ trình khác nhau, phù hợp với hoàn cảnh và điều kiện của mỗi quốc gia.

Trong khuôn khổ hội nghị, Thủ tướng cũng tham dự sự kiện về Sáng kiến PGII. Đây là sáng kiến quan trọng của nhóm G7 trong thúc đẩy đầu tư cơ sở hạ tầng chất lượng cao ở các nước đang phát triển thông qua huy động tài chính công và hợp tác công - tư.

Hôm nay 21.5, các nhà lãnh đạo G7 mở rộng sẽ tiếp tục tham dự phiên họp thứ 3 về chủ đề “Hướng tới một thế giới hòa bình, ổn định và thịnh vượng”.

Thủ tướng Nhật Bản và phu nhân đón Thủ tướng Phạm Minh Chính

ẢNH: NHẬT BẮC

Việt Nam khẳng định vai trò giữa các thách thức

NGÔ MINH TRÍ (thực hiện)

Trả lời Thanh Niên, các chuyên gia quốc tế đã chia sẻ những nhận định về sự góp mặt của VN tại Hội nghị thượng đỉnh G7 mở rộng từ ngày 20 - 21.5 ở Hiroshima (Nhật Bản).

ĐÓNG GÓP CỦA VN VỚI KHU VỰC

Việc VN tham dự Hội nghị thượng đỉnh G7 mở rộng lần này được Nhật Bản và các thành viên G7 khác hoan nghênh

chào đón. Đóng góp và sự tham gia của VN vào Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương (Indo-Pacific) thông qua Hiệp định Đối tác toàn diện và tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP) và Hiệp định Đối tác kinh tế toàn diện khu vực (RCEP) chứng minh rằng các nước đang phát triển là một phần của các hiệp định thương mại tiên tiến nhấn mạnh tính minh bạch, quy tắc và hợp tác.

Là một quốc gia đang phát triển ở Đông Nam Á, VN có thể thảo luận với các thành viên G7 về tầm quan trọng của hòa bình và ổn định trong khu vực. Đó còn là vai trò trung tâm của ASEAN và cách các quốc gia như VN hợp tác với các thành viên G7 để đóng góp xây dựng một Indo-Pacific thịnh vượng thông qua tăng cường cơ sở hạ tầng và kết nối, đầu tư, giao lưu nhân dân và quản trị tốt.

GS Stephen Robert Nagy
(Đại học Cơ Đốc giáo quốc tế - Nhật Bản, học giả Viện Nghiên cứu các vấn đề quốc tế của Nhật)

CẦN TIẾNG NÓI TỪ VN

Tại Hội nghị thượng đỉnh G7 mở rộng lần này, Nhật Bản đã mời VN vì nhiều lý do.

Trước tiên, chủ đề chính của G7 năm nay là ứng phó xung đột Ukraine. Tuy nhiên, hiệu quả của các biện pháp trừng phạt kinh tế mà G7 nhằm vào Nga lại phụ thuộc vào sự hỗ trợ từ các nước nam bán cầu (thường được dùng chỉ chung các nước đang phát triển và các nước mới nổi ở khu vực Trung - Nam Mỹ, châu Phi, Nam Á, hay Đông Nam Á - NV). Và các nước nam bán cầu lại hứng chịu tình trạng giá lương thực và năng lượng tăng cao khi Nga không thể xuất khẩu nhiều do các lệnh trừng phạt. Điều này đặt ra vấn đề nghiêm trọng đối với một số nước nghèo ở nam bán cầu. Tháng 6.2022, Ngoại trưởng Ấn Độ S.Jaishankar từng nói: “Châu Âu phải từ bỏ suy nghĩ rằng các vấn đề của châu Âu là vấn đề của thế giới, nhưng các vấn đề của thế giới không phải là vấn đề của châu Âu”. Đó cũng là quan điểm của các nước nam bán cầu. Vì vậy, để nhận diện được vấn đề, Nhật Bản cần các quốc gia nam bán cầu như VN, cho dù VN không phải là nước nghèo.

Thứ hai, làm thế nào để đối phó với thách thức ở khu vực từ sự trỗi dậy của Trung Quốc cũng là chủ đề chính của G7 năm nay. Trong G7, Nhật là quốc gia duy nhất nằm ở Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương (Indo-Pacific), còn Mỹ được tính phạm vi toàn cầu. Vì vậy, dưới thời Thủ tướng Fumio Kishida, Nhật Bản muốn đối thoại về Indo-Pacific. Do đó, các bên khách mời có các đại diện Indo-Pacific bao gồm VN, Ấn Độ, Úc, Indonesia, Quần đảo Cook, Hàn Quốc. Cùng với các thành viên G7 khác, Nhật Bản muốn VN thảo luận về cách đối phó với thách thức của khu vực. Ví dụ, trong vấn đề an ninh kinh tế, thì rõ ràng VN là một điểm đến nổi bật cho quá trình chuyển dịch sản xuất của các công ty, tập đoàn lớn.

Thứ ba, vì muốn thúc đẩy quan hệ hợp tác song phương với VN nên Nhật Bản đã mời VN. Những người tiền nhiệm của Thủ tướng Kishida như các Thủ tướng Shinzo Abe, Yoshihide Suga đều chọn VN và Indonesia nằm trong nhóm đầu để công du nước ngoài sau khi nhậm chức. Cùng với Ấn Độ và Úc, VN và Indonesia là những quốc gia được Nhật Bản chú trọng từ lâu. Việc mời VN thể hiện Nhật Bản mong muốn thúc đẩy quan hệ song phương với VN.

Vì vậy, để giải quyết các thách thức lớn hiện nay, cũng như nâng tầm quan hệ song phương, Nhật Bản mời VN tham gia Hội nghị thượng đỉnh G7 mở rộng.

TS Satoru Nagao (Viện Nghiên cứu Hudson, Mỹ)

HỘI NGHỊ THƯỢNG ĐỈNH G7 MỞ RỘNG

Thời gian: Từ ngày 20 - 21.5

G7 (Nhóm 7 nước công nghiệp phát triển)

● Mỹ ● Anh ● Pháp ● Canada ● Đức ● Ý ● Nhật Bản

Khách mời (lãnh đạo cấp cao 8 quốc gia):

● Việt Nam ● Ấn Độ ● Brazil ● Quần đảo Cook
● Hàn Quốc ● Indonesia ● Comoros ● Ukraine

6 tổ chức quốc tế:

● Liên Hiệp Quốc (UN) ● Quỹ Tiền tệ quốc tế (IMF)
● Liên minh châu Âu (EU) ● Tổ chức Hợp tác và phát triển kinh tế (OECD)
● Ngân hàng Thế giới (WB) ● Ngân hàng Phát triển châu Á (ADB)

3 phiên thảo luận:

Hợp tác xử lý
đa khủng hoảngNỗ lực chung
vì một hành tinh
bền vữngHướng tới
một thế giới
hòa bình**THANH NIÊN**
thanhnien.vn

● Tổng biên tập:

NGUYỄN NGỌC TOÀN

● Phó Tổng biên tập:

ĐẶNG THỊ PHƯƠNG THẢO,
HẢI THÀNH, LÂM HIẾU DŨNG

● Tổng thư ký tòa soạn: TRẦN VIỆT HƯNG

● Phó Tổng thư ký tòa soạn: TUYẾT NHUNG, ĐỨC TRUNG

● Trình bày: TRẦN T. NHÌ

TÒA SOẠN, TRI SỰ VÀ PHÁT HÀNH:

● 268 - 270 NGUYỄN ĐÌNH CHIỂU, QUẬN 3, TP. HCM

*ĐT: (028) 39302302 * Fax: (028) 39309939 * Email: toasoan@thanhnien.vn

● TRUNG TÂM QUẢNG CÁO VÀ DỊCH VỤ TRUYỀN THÔNG: (028) 39339988 * Email: quangcao@thanhnien.vn

● PHÒNG PHÁT HÀNH: (028) 39309243 * Email: phathanh@thanhnien.vn

● 218 TÂY SƠN, Q. ĐÔNG ĐA, HÀ NỘI

*ĐT: (024) 38570981 * Fax: (024) 38570948 * Email: tshanoi@thanhnien.vn

● VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN ĐÔNG BẮC BỘ: 107 MÂY TỎ, Q. NGŨ QUỲN, TP. HẢI PHÒNG

*ĐT: (0225) 3822038 * Email: dongbacbo@thanhnien.vn

● VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC BẮC TRUNG BỘ: 1 NHÀ THỜ, TP. THANH HÓA

*ĐT/Fax: (0237) 3855748 * Email: vpthanhhoa@thanhnien.vn

● VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC DUYÊN HẢI MIỀN TRUNG: 144 BẠCH ĐẰNG, TP. ĐÀ NẴNG

*ĐT: (0236) 3824231 - 3810332 * Fax: (0236) 3871345 * Email: vpdanang@thanhnien.vn

● Bạn đọc gửi Báo THANH NIÊN đi nước ngoài, đặt mua qua: Công ty XUNHASABA *ĐT: (8428) 38241320 - 38292900 * Fax: (8428) 38241321 * Email: export@xunhasaba-hcmc.com.vn

● GIẤY PHÉP XUẤT BẢN SỐ 110/GP-BTTTT DO BỘ THÔNG TIN TRUYỀN THÔNG CẤP NGÀY 27.3.2020 ● CHỈ SỐ ISSN 0866-8329 ● SẮP CHỮ TẠI BÁO THANH NIÊN ● CHẾ BÀN VÀ IN TẠI NHÀ IN BÁO THANH NIÊN.

CÔNG TY TNHH MTV IN QUÂN ĐỘI 2, CÔNG TY TNHH MTV IN VÀ THƯƠNG MẠI THÔNG TIN XÃ VIỆT NAM - VINADATA, CÔNG TY TNHH MTV IN BÁO NHÂN DÂN ĐÀ NẴNG, CÔNG TY CỔ PHẦN IN VÀ THƯƠNG MẠI KHÁNH HÒA,

CÔNG TY IN NHÂN DÂN BÌNH ĐỊNH, CÔNG TY CỔ PHẦN IN TỔNG HỢP CẦN THƠ

● VĂN PHÒNG LIÊN LẠC TẠI LÂM ĐỒNG: 15 LÊ HỒNG PHONG, P. 4, TP. ĐÀ LẠT

*ĐT: (0263) 3827807 * Fax: (0263) 3812930

● VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC TRUNG TRUNG BỘ VÀ BẮC TÂY NGUYÊN:

133 LÊ LỢI, TP. QUY NHƠN, BÌNH ĐỊNH

*ĐT: (0256) 3824142 * Fax: (0256) 3815559 * Email: vpbinhdin@thanhnien.vn

● VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC NAM TRUNG BỘ VÀ NAM TÂY NGUYÊN:

120 THÔNG NHẤT, P. VẠN THẮNG, TP. NHA TRANG

*ĐT: (0258) 3819306 - 3819307 * Fax: (0258) 3819307 * Email: vphatrang@thanhnien.vn

● VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC ĐÔNG NAM BỘ: 15A VÕ THỊ SÁU, TP. BIÊN HÒA, ĐỒNG NAI

*ĐT: (0251) 3940818 - 3940819 * Fax: (0251) 3940817 * Email: vpdongnambo@thanhnien.vn

● VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC TÂY NAM BỘ: 99 TRẦN VĂN HOÀI, TP. CẦN THƠ

*ĐT: (0292) 3825244 * Fax: (0292) 3825245 * Email: vpcantho@thanhnien.vn

5.500 ĐỒNG

“Cuộc chiến” cấm vận Mỹ - Nga tăng nhiệt

KHÁNH AN

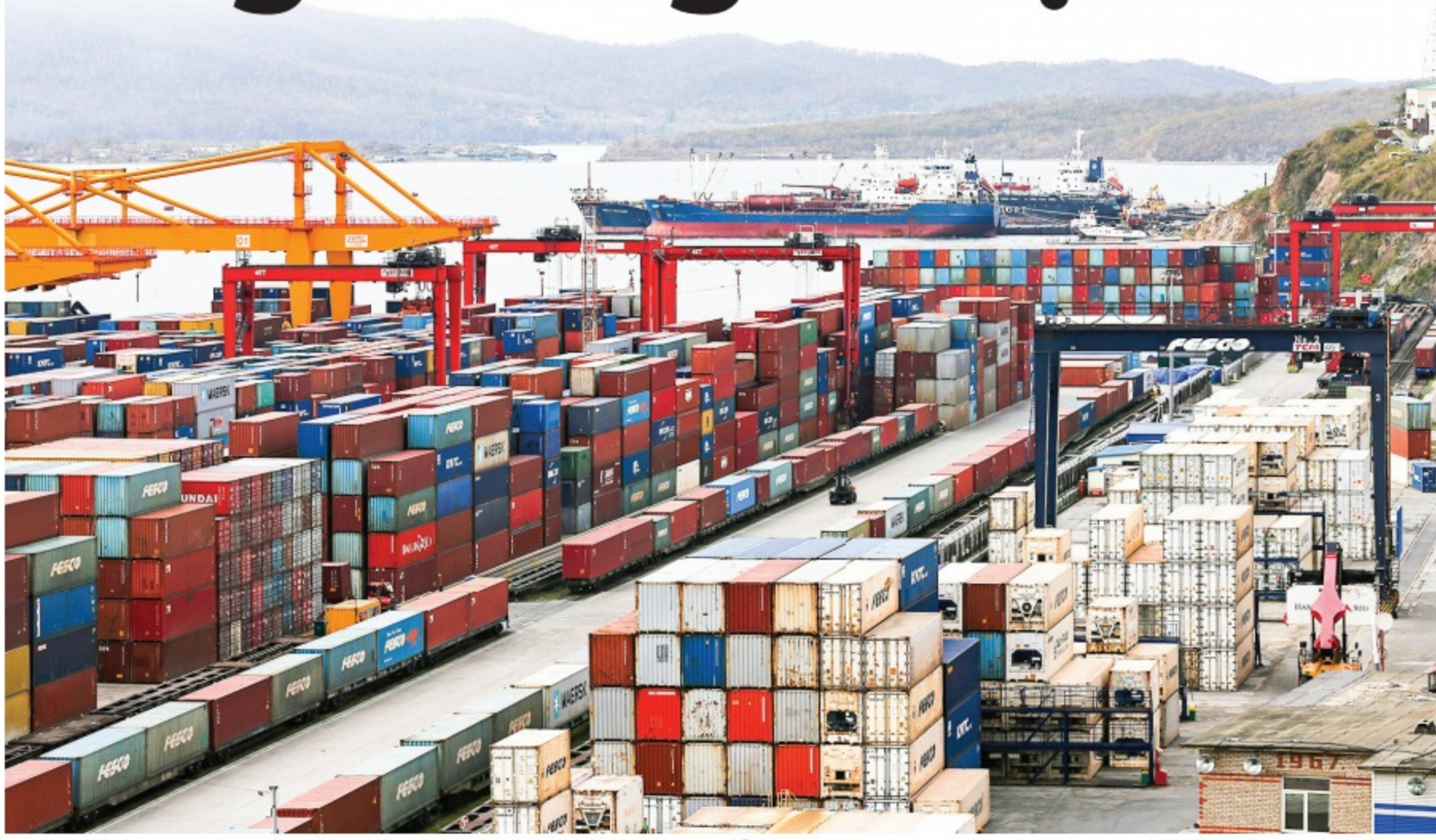
Nga cấm vận 500 công dân Mỹ, gồm cựu Tổng thống Barack Obama, nhằm đáp trả đợt cấm vận mới nhất của Washington.

ĂN MIẾNG, TRẢ MIẾNG

Hãng TASS ngày 20.5 đưa tin Bộ Ngoại giao Nga thông báo cấm 500 công dân Mỹ đặt chân đến Nga, nhằm đáp trả đợt cấm vận mới nhất của chính quyền Tổng thống Mỹ Joe Biden. Ngoài cựu Tổng thống Barack Obama, trong số những người bị cấm vận còn có các quan chức cấp cao đương nhiệm, cựu quan chức, lãnh đạo các công ty quốc phòng cung cấp vũ khí cho Ukraine.

Các nghị sĩ quốc hội, chuyên gia, nhân viên của những tổ chức nghiên cứu chính sách... cũng bị đưa vào danh sách cấm vận của Nga. Cụ thể, Nga còn cấm nhập cảnh đối với 2 cựu đại sứ John Tefft và Jon Huntsman, Bộ trưởng Không quân Frank Kendall và cựu Thứ trưởng Gina Jones, Bộ trưởng Hải quân Carlos del Toro, tướng lục quân David Stewart, Phó thư ký báo chí Nhà Trắng Olivia Dalton. Bên cạnh đó còn có những người dẫn chương trình truyền hình và diễn viên hài như Jimmy Kimmel, Seth Meyers, cố vấn chính sách Rachel Bauman, Phó chủ tịch Cục Dự trữ liên bang Michael Barr, người dẫn chương trình tin tức Erin Burnett của CNN. Hiện tổng cộng có 1.844 người Mỹ đang bị Nga cấm vận.

Trước đó ngày 19.5, Mỹ thông báo cấm vận hơn 300 cá nhân và thực thể liên quan

Hàng hóa tại một cảng thương mại ở thành phố Vladivostok của Nga

ẢNH: REUTERS

Nga, nhằm ngăn chặn nước này tiếp tục chiến dịch quân sự tại Ukraine. Theo Reuters, những người bị cấm vận gồm các doanh nhân, công ty bị cáo buộc giúp Nga mua nguyên liệu thô và sản phẩm công nghệ, các nhà nhập khẩu của Nga, các viện giáo dục và nghiên cứu, cùng hàng chục máy bay, tàu liên quan Moscow và công ty đánh thuê Wagner. Trong khi đó, hãng TASS ngày 20.5 dẫn lời Đại sứ Nga tại Mỹ Anatoly Antonov cho rằng Mỹ bổ sung một số thiết bị y tế và nông nghiệp vào danh sách cấm xuất khẩu đã làm giảm giá trị tuyên bố của Washington rằng những lệnh cấm vận sẽ không ảnh hưởng hàng hóa nhân đạo.

Ngoài việc công bố danh sách cấm vận trả đũa, Nga còn từ chối đề nghị mới nhất của Mỹ về việc tiếp xúc lãnh sự với phóng viên Evan Gershkovich của tờ *The Wall Street Journal*, người đang bị giam tại Nga với cáo buộc

làm gián điệp. Hành động này là sự đáp trả việc Mỹ hồi tháng 4 từ chối cấp visa cho đoàn báo chí Nga tháp tùng Ngoại trưởng Sergei Lavrov đến trụ sở LHQ ở TP.New York (Mỹ).

THÊM HỖ TRỢ CHO UKRAINE

Trong nỗ lực kêu gọi sự ủng hộ, Tổng thống Ukraine Volodymyr Zelensky chiều 20.5 đến Nhật Bản dự hội nghị thượng đỉnh G7 bằng máy bay của chính phủ Pháp, theo tờ *The Guardian*. Tổng thống Biden dự định sẽ công bố gói viện trợ quân sự trị giá 374 triệu USD dành cho Ukraine, theo *Politico* dẫn lời giới chức Mỹ và Ukraine. Gói viện trợ mới bao gồm thêm đạn pháo, xe bọc thép và vũ khí chống tăng.

Một quan chức Mỹ tiết lộ Tổng thống Biden ủng hộ chương trình huấn luyện chung của đồng minh dành cho các phi công Ukraine lái tiêm kích F-16,

dự kiến tiến hành ở châu Âu và kéo dài nhiều tháng. Giới chức Mỹ ước tính thời gian nhanh nhất để huấn luyện và chuyển giao F-16 là 18 tháng.

Trong khi đó, Thủ tướng Anh Rishi Sunak cho biết Anh sẽ phối hợp với Hà Lan, Bỉ và Đan Mạch để “giúp Ukraine có được năng lực không chiến cần thiết”. Bộ trưởng Quốc phòng Đan Mạch Troels Lund Poulsen cho biết nước này sẽ tham gia chương trình huấn luyện tiêm kích do Mỹ xây dựng, đồng thời đề nghị việc thảo luận về khả năng bàn giao. Ngoài ra, Bộ Ngoại giao Ukraine cho hay Bồ Đào Nha cũng đồng ý huấn luyện phi công và thợ máy Ukraine về máy bay chiến đấu phương Tây. Theo TASS, Thứ trưởng Ngoại giao Nga Alexander Grushko cho rằng phương Tây vẫn theo “kịch bản leo thang”, nên sẽ gặp “rủi ro lớn” nếu cung cấp F-16 cho Ukraine.

Đảng Cộng hòa có thêm ứng viên tổng thống

Thượng nghị sĩ Mỹ Tim Scott đến từ bang Nam Carolina ngày 19.5 tham gia cuộc đua tổng thống năm 2024 khi nộp hồ sơ ứng cử lên Ủy ban Bầu cử liên bang, theo Reuters. Ông Scott (58 tuổi), đảng viên Cộng hòa gốc Phi duy nhất ở Thượng viện Mỹ, dự kiến sẽ công bố chiến dịch tranh cử tổng thống của mình vào sáng 22.5 tại TP.Bắc Charleston thuộc Nam Carolina.

Các kết quả thăm dò mới cho thấy chỉ khoảng 2% đảng viên Cộng hòa dự định bỏ phiếu cho ông Scott trong cuộc bầu cử sơ bộ. Trong khi đó, hơn một nửa số đảng viên Cộng hòa dự định bỏ phiếu cho cựu Tổng thống Donald Trump và khoảng 1/5 đảng viên ủng hộ Thống đốc bang Florida Ron DeSanti, được cho là sẽ tuyên bố tranh cử trong những ngày tới. Những ứng cử viên khác gồm có cựu Thống đốc Nam Carolina Nikki Haley, cựu Thống đốc bang Arkansas Asa Hutchinson, doanh nhân Vivek Ramaswamy và người dẫn chương trình phát thanh Larry Elder. **Văn Khoa**

Đức sắp nổi lòng điều kiện nhập tịch

Reuters đưa tin Bộ Nội vụ Đức ngày 19.5 công bố dự thảo luật mới để giúp việc nhập quốc tịch Đức dễ dàng hơn. Theo đó, dự luật cho phép đa quốc tịch và giảm số năm cư trú bắt buộc trước khi nhập tịch từ 8 năm xuống chỉ còn 5 hoặc 3 năm. Các yêu cầu về tiếng Đức khi nhập tịch cũng được nới lỏng đối với lao động nhập cư đến Đức vào những năm 1950 và 1960, phần lớn trong số này là người Thổ Nhĩ Kỳ.

Dự luật sẽ được đưa ra bỏ phiếu tại quốc hội Đức trong mùa hè năm nay. Động thái này được thực hiện trong bối cảnh Đức đang tìm cách mở cửa thị trường lao động cho những người đến từ bên ngoài Liên minh châu Âu. Đức đang cần hàng trăm ngàn lao động cho các lĩnh vực từ ẩm thực, chăm sóc trẻ em đến công nghệ thông tin và năng lượng tái tạo. Đến cuối năm 2021, nước Đức có khoảng 72,4 triệu công dân và khoảng 10,7 triệu người có quốc tịch nước ngoài sinh sống, trong đó khoảng 5,7 triệu người đã ở Đức ít nhất 10 năm. **Đông A**

Đàm phán nâng trần nợ tại Mỹ tiếp tục bế tắc

Cuộc đàm phán giữa Nhà Trắng và phe Cộng hòa tại Hạ viện về việc nâng trần nợ công đã dừng lại vào đêm 19.5 (giờ địa phương) mà không đạt tiến triển nào, theo AP. Phe Cộng hòa yêu cầu phải cắt giảm mạnh

ngân sách nhưng phe Dân chủ không đồng ý. Chủ tịch Hạ viện Kevin McCarthy, thành viên của đảng Cộng hòa, nói buộc phải dừng đàm phán vì “không thể chỉ thêm tiền vào năm tới”.

Reuters dẫn báo cáo của Bộ Tài chính Mỹ cho thấy số dư tiền mặt tính đến ngày 18.5 giảm xuống còn 57,3 tỉ USD, trong khi chỉ còn khả năng vay thêm 92 tỉ USD nhờ các công cụ quản lý đặc biệt. Nợ công của Mỹ đã chạm đến mức trần 31.000 tỉ USD và các quan chức đã cảnh báo nếu không sớm nâng trần nợ, nước này có thể cạn tiền mặt và hết khả năng vay thêm để thanh toán các hóa đơn chính phủ sớm nhất là ngay đầu tháng 6.

Hạ nghị sĩ đảng Cộng hòa Patrick McHenry, thành viên của đoàn đàm phán, nói các bên khó có thể phá vỡ thế bế tắc trong tuần này. Trong khi đó, phát ngôn viên Karine Jean-Pierre của Nhà Trắng dù thừa nhận có những “khác biệt rõ rệt” nhưng vẫn lạc quan về một giải pháp nếu các bên đàm phán với “sự thiện chí”. Bình luận khi đang dự hội nghị thượng đỉnh G7 tại Nhật Bản, Tổng thống Joe Biden tự tin rằng “có thể tránh một cuộc vỡ nợ”.

Hồi giữa tuần, một nhóm hạ nghị sĩ của đảng Cộng hòa yêu cầu không đàm phán nữa cho đến khi Thượng viện có hành động liên quan dự luật đã được thông qua tại Hạ viện hồi tháng 4. Dự

luật nâng trần nợ đủ để hoạt động đến năm 2024, đối lại là việc cắt giảm chi tiêu và thay đổi chính sách. Tổng thống Biden đã nói sẽ phủ quyết dự luật này.

Ông McCarthy cho rằng có thể “dễ dàng” đạt giải pháp nếu Nhà Trắng đồng ý cắt giảm một số khoản chi tiêu mà đảng Cộng hòa đề nghị. Đảng Dân chủ phản đối đề xuất của đảng Cộng hòa và đề nghị tăng thuế đối với người giàu, cộng thêm mức cắt giảm chi tiêu vừa phải. “Bất kỳ cuộc đàm phán ngân sách nghiêm túc nào cũng phải gồm phần thu và chi, nhưng phe Cộng hòa đã từ chối bàn về phần thu”, Giám đốc truyền thông Nhà Trắng Ben LaBolt nói. **Tâm Minh**

Chủ tịch Hạ viện Mỹ trả lời báo chí về vấn đề trần nợ tại Điện Capitol ngày 17.5

ẢNH: AFP